

การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

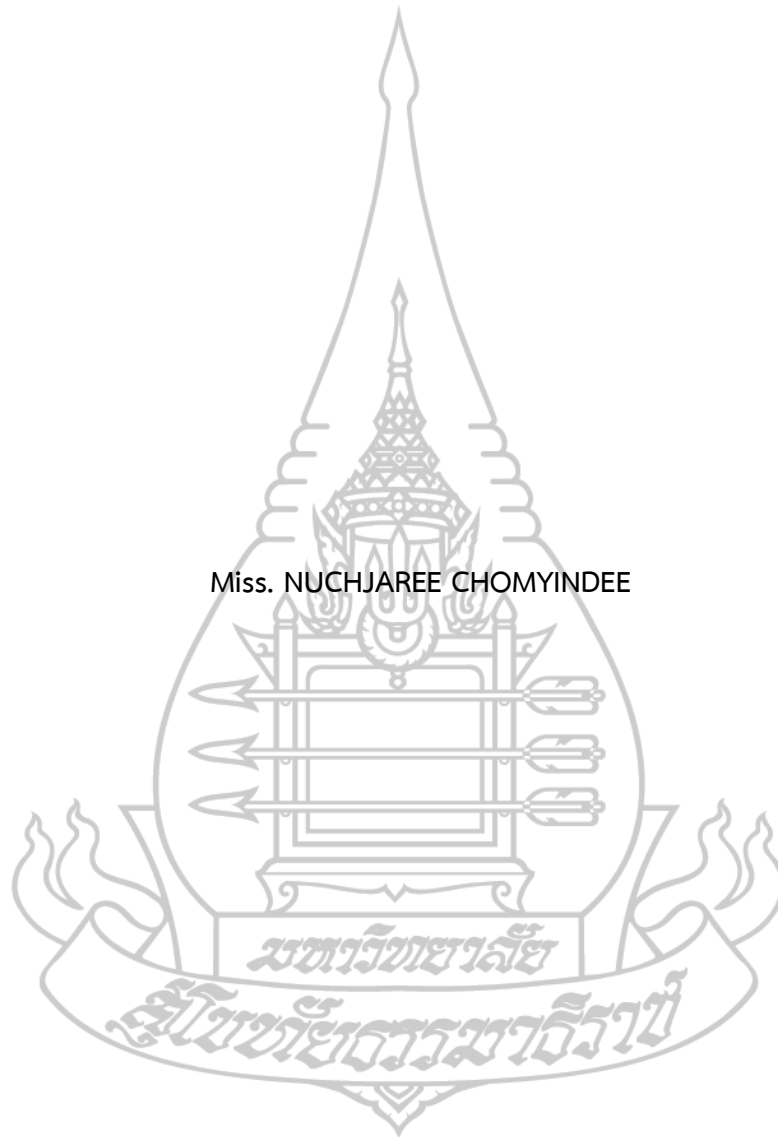
นางสาวนุชจรี ชมยินดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมิน
การศึกษา)

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The Development of Quality Indicators for External Assessment
Reports of Basic Education – Level Schools

Miss. NUCHJAREE CHOMYINDEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education (Educational Evaluation)

School of Educational Studies

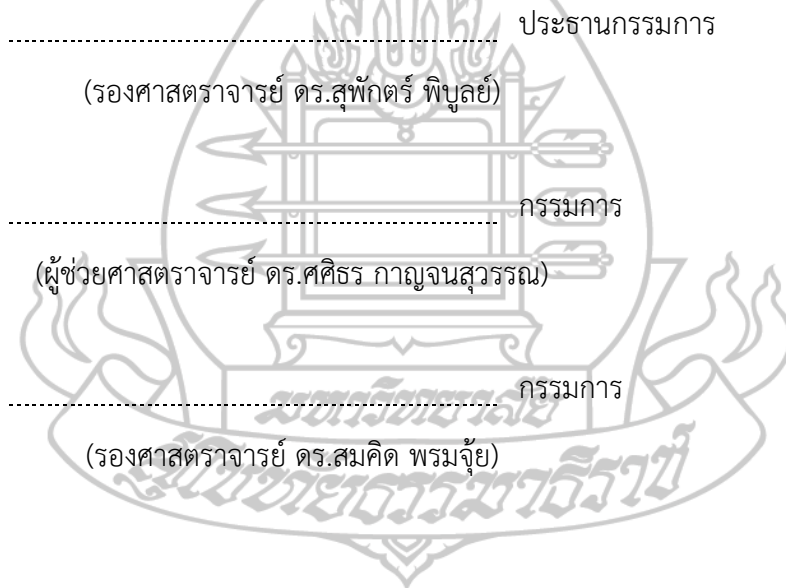
Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ชื่อและนามสกุล	นางสาวนุชจรี ชมยินดี
แขนงวิชา / วิชาเอก	การวัดและประเมินผล
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร กาญจนสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2566

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพักตร์ พิบูลย์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร กาญจนสุวรรณ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัย นางสาวนุชจรี ชมยินดี รหัสนักศึกษา 2592500249

ปริญญา: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร กาญจนสุวรรณ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.

สมคิด พรหมจ้อย ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) ประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ
ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ
ภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ประเมิน และตรวจสอบ
คุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 7 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ ประเด็น
คำถามในการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
และระยะที่ 2 การประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ตรวจอำนวยการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสบการณ์ในการ
ตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา จำนวน 34 คน ได้มาจากการเลือกแบบ
เจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา และแบบ
ประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น

ผลการวิจัย พบว่า 1) ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน จำนวน 2
ตัวชี้วัด มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน จำนวน 4 ตัวชี้วัด มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จาก
การประเมิน จำนวน 2 ตัวชี้วัด และมาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ จำนวน 2 ตัวชี้วัด โดยทุก
ตัวชี้วัดมีความเหมาะสมระดับดีขึ้นไป และ 2) ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า แบบประเมินคุณภาพมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 1.00 และ
ตัวชี้วัดคุณภาพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องอยู่ใน
ระดับมากที่สุด

คำสำคัญ การพัฒนาตัวชี้วัด คุณภาพรายงาน การประเมินคุณภาพภายนอก การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Thesis title: “The Development of Quality Indicators for External Assessment Reports of Basic Education – Level Schools”

Researcher: “Miss. NUCHJAREE CHOMYINDEE”; ID: “2592500249”;

Degree: Master of Education;

Thesis advisors: (1) Assistant Professor Dr. Sasiton Kanchanasuvarna;(2) Associate Professor Dr. Somkid Promjouw ; Academic year: 2023

Abstract

This research aimed to 1) develop quality indicators for external assessment reports of basic education – level schools and 2) evaluate the results of the implementation of these quality indicators in assessing the quality of basic education – level schools.

The research was divided into two phases. The first phase included developing quality indicators for the external assessment reports of basic education – level schools. In this phase, the informants consisted of seven experts with experience in evaluating and reviewing quality of external assessment reports of basic education – level schools. The tools used included the interview questions for the discussion group and the evaluation form for the external assessment reports of basic education – level schools. The second phase involved the evaluation of the implementation of these quality indicators in assessing the quality of basic education schools. The sample included 34 reviewers with experience inspecting the quality indicators in assessing the quality of basic education schools, who were derived by purposive sampling. The evaluation forms for the external assessment reports of basic education – level schools and the evaluation forms for the implementation of the quality indicators in assessing the quality of basic education – level schools were employed as research tools. The gathered data were analyzed using percentages, mean, and standard deviation. Intraclass correlation coefficient (ICC) was used to assess the reliability among reviewers.

The results revealed the following: 1) The quality indicators of the external assessment reports of basic education – level schools consisted of four standards: a) the appropriateness of the assessment with two indicators b) the accuracy of the assessment results with four indicators c) the usefulness of the assessment with two indicators and d) the feasibility of recommendations with two indicators. All indicators were found to be appropriate at a good level or higher. 2) The results of the implementation of these quality indicators in assessing the quality of basic education schools showed an overall validity of 1.00. Altogether, the usefulness, feasibility, appropriateness and accuracy were found to be at the highest level.

Keywords : Development of indicators, report quality, external quality assessment, basic education

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความเมตตาเป็นอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร กาญจนสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุพักตร์ พิบูลย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ ดร.วรวิชช ภาสวาสวิศ รองผู้อำนวยการ สมศ. นางสาวภาวดี เจียรนัยกุล หัวหน้าภารกิจประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 รวมทั้งนักวิชาการภารกิจประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก ที่ทุกท่านเสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.นภาพร ส่งแสง ผู้เป็นกัลยาณมิตรที่คอยส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา และขอกราบขอบพระคุณ คุณยาย บิดา มารดา ขอบคุณพี่สาว น้องชาย และแพนด้าที่ให้ความรักและการสนับสนุนที่ไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งคุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นางสาวนุชจรี ชมยินดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา	10
แนวคิดการประกันคุณภาพภายนอก	19
แนวคิดเกี่ยวกับรายงานการประเมิน	24
การพัฒนาตัวชี้วัด	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	50
ระยะที่ 1 การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	50
ระยะที่ 2 การประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	54
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ระยะที่ 1 ผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ระยะที่ 2 การประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	67
บทที่ 5 สรุปรายวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
สรุปรายวิจัย	73
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	95
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	96
ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	106
ค รายชื่อผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน	108
ง เครื่องมือการวิจัย	112
ประวัติผู้วิจัย	148

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงาน การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	61
ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	68
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงาน การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา	70

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัยการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	6
ภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	15
ภาพที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาสังเคราะห์เป็นตัวชี้วัด	40

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มีอำนาจหน้าที่หลัก คือ (1) พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพ ของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด (2) พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพ ภายนอก (3) ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก (4) กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมิน คุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งในการรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณี จำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงาน อาจดำเนินการเองก็ได้ (5) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมและ สนับสนุนให้เป็นองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรม ผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ และ (6) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีซึ่งมีหน้าที่ควบคุมกำกับหน่วยงานที่มีหน้าที่จัด การศึกษา และสำนักงบประมาณเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และ การจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ สาธารณชน (พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2543, น.15; 2561, น.94)

สมศ. มีหน้าที่สำคัญในการพัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพ ภายนอกให้มีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดรูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกให้สอดคล้องตาม วงรอบการประเมินของสถานศึกษาในทุกห้าปี และสอดคล้องกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงตาม บริบทของยุคสมัย โดยกำหนดรูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินคุณภาพ ภายนอกกรอบแรก (พ.ศ.2543 – 2548) เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่มุ่งเน้นเรื่องการตัดสิน การจับผิดหรือการให้คุณให้โทษ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมิน คุณภาพและพัฒนาระบบการจัดการศึกษาทุกฝ่าย สร้างความรู้ความเข้าใจแก่สถานศึกษาในการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายใน จัดทำรายงานการประเมินตนเอง เพื่อให้พร้อมรับการประเมินคุณภาพ ภายนอก สมศ. โดยมีหลักการในการประเมินคุณภาพของ สมศ. คือ 1) ยืนยันสภาพจริง

2) ได้รับการประเมิน ไม่ใช่เป็นการประเมินแบบผ่าน-ไม่ผ่าน และ 3) การประเมินเน้นผู้เรียน ผู้บริหาร และผู้ปกครองที่เสมือนตัวจักรสำคัญ ไม่เป็นการประเมินที่เน้นเอกสาร (สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547) การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสอง (พ.ศ.2549 – 2553) เป็นการประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานคุณภาพ สมศ. ทั้งรายมาตรฐานและในภาพรวมของการจัดการศึกษา พิจารณาผลการประเมิน 2 แบบ คือ ผลการประเมินแบบอิงเกณฑ์ และผลการประเมินอิงสถานศึกษาซึ่งพิจารณาจากพัฒนาการของผลการประเมินในรอบสองเทียบกับผลการประเมินรอบแรก และความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย มาตรฐานตามแผนของสถานศึกษา และให้การรับรองมาตรฐานของสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549) การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558) มีแนวคิดและหลักการในการประเมินคุณภาพภายนอกตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา โดย สมศ. จะต้องทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ รวมถึงการพัฒนาตัวบ่งชี้ให้ครอบคลุมทั้งผลลัพธ์ ผลกระทบ โดยเพิ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม คำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2555) การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสี่ (พ.ศ.2559 – 2563) กำหนดเป้าหมายประเมินโดยมุ่งเน้นประเมินผลลัพธ์ของการประกันคุณภาพของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์กระบวนการ และปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลการดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาที่มีคุณค่าต่อสถานศึกษา ซึ่งการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาและยืนยันผลการดำเนินการของสถานศึกษา การประเมินแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การประเมินคุณภาพมาตรฐานขั้นพื้นฐาน เป็นการประเมินตามพันธกิจและบริบทของสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน และประเด็นที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลและส่วนที่ 2 การประเมินความโดดเด่น เป็นการประเมินคุณภาพภายนอกที่ส่งเสริมความเป็นเลิศของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถเลือกความโดดเด่นได้ตามศักยภาพและความสมัครใจ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2560) แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) สมศ. จึงได้มีการเสนอแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพภายนอก ภายใต้สถานการณ์จำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) (พ.ศ.2564 – 2566) แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การประเมินและวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษา ก่อนการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา โดยใช้ SAR และเอกสารที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัดเท่านั้น และระยะที่ 2 การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมหรือการตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลของสถานศึกษาด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์และการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานรับรองมาตรฐาน

และประเมินคุณภาพการศึกษา, 2565) ส่วนแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2567 เป็นต้นไป สมศ. ยังคงใช้หลักการประเมินเพื่อพัฒนา โดยสถานศึกษาที่จะได้รับการประกันคุณภาพภายนอก ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 รวมทั้งสถานศึกษาต้องผ่านการรับรองหลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัด การตัดสินผลการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ได้แก่ กรณีที่สถานศึกษามีผลการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานครบถ้วนตามตัวชี้วัดที่กำหนด สามารถตรวจสอบโดยการประเมินจากเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการประกันคุณภาพภายนอกถือว่า “เป็นไปตามมาตรฐาน” และกรณีสถานศึกษามีผลการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละมาตรฐานยังไม่สามารถดำเนินการตามตัวชี้วัดได้อย่างครบถ้วน หรือไม่มีร่องรอยการดำเนินงานที่ตรวจสอบได้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ผลการประกันคุณภาพภายนอกถือว่า “อยู่ระหว่างการพัฒนา” (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2566)

ทั้งนี้สถานศึกษาทุกแห่งที่ได้รับการประกันคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ต้องนำข้อเสนอแนะที่ได้จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ข้อ 4 ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่างๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้น ให้แก่ สมศ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก โดยให้ สมศ. ดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานการประเมินและการติดตามตรวจสอบดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561,2561, น.4) โดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ต้องนำข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเอง และข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและต่อเนื่อง ยั่งยืน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา จึงเป็นสารสนเทศที่มีความสำคัญในการเผยแพร่ผลการประเมินของสถานศึกษา รวมทั้งมีการนำเสนอจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยข้อเสนอแนะที่มีประสิทธิภาพ ควรเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย มีความเป็นกลาง ยุติธรรม ไม่ลำเอียง อ่านเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน เหมาะสมกับบริบทและนำไปปฏิบัติได้จริง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2564, น.160-161) แต่จากงานวิจัย เรื่องการพัฒนาระบบการติดตามและ

ประเมินการนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พบว่า ข้อเสนอแนะที่ระบุอยู่ในรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานมีปัญหาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่กว้าง ขาดความชัดเจน ไม่สอดคล้องกับบริบทของ
สถานศึกษา เป็นนามธรรม นำไปสู่การปฏิบัติได้ยาก และข้อเสนอแนะบางอย่างเกินความสามารถ
ที่สถานศึกษาจะพัฒนาได้ และยังมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ เนื่องจากข้อเสนอแนะบางประการต้อง
ใช้งบประมาณในการสนับสนุน (วารุณี ลัทธิโชคดี , 2564, น.91) ซึ่ง สมศ. ได้ตระหนักและให้
ความสำคัญกับคุณภาพของรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดวิธีการรับรอง ตรวจสอบ รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก โดยให้
ผู้ประเมินอภิมานภายนอก ดำเนินการ พิจารณา กลั่นกรอง ตรวจสอบและให้การรับรองรายงานการ
ประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรฐานรายงานการประเมินคุณภาพ
ภายนอกที่สำนักงานกำหนด ต่อมาในปี พ.ศ.2565 สมศ. ได้ปรับแนวทางการตรวจสอบคุณภาพ
รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมอบหมายให้หน่วย
กำกับการประเมินคุณภาพภายนอกทำหน้าที่ กำกับและติดตามคณะผู้ประเมินภายนอก
จัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกให้เป็นไปตามรูปแบบที่ สมศ. กำหนด (สำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพภายใน, 2565) อย่างไรก็ตาม การที่ สมศ. มอบหมายให้หน่วยกำกับการ
ประเมินคุณภาพภายนอก ทำหน้าที่ กำกับและติดตามคณะผู้ประเมินภายนอกในการจัดทำรายงาน
การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามรูปแบบที่ สมศ.
กำหนด อาจจะไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามที่คาดหวัง แต่ควรมีการตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมิน
คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่ สมศ. กำหนดและเป็นไปตามมาตรฐานการประเมิน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อให้
เกิดความมั่นใจต่อผู้ใช้ผลการประเมินอันได้แก่ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด โดยการพัฒนา
ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อระบุ
คุณลักษณะหรือบ่งชี้คุณภาพของรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ วิธีวิทยาทางการวัดและประเมินผลการศึกษาที่นำมาใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของ
การประเมิน เป็นกระบวนการที่เรียกว่าการประเมินงานประเมินหรือการประเมินอภิมาน (Meta-
Evaluation) ซึ่งสุวิมล ว่องวานิช (2550, น.5) กล่าวว่า การประเมินอภิมาน คือ กระบวนการที่เป็น
ระบบประกอบด้วย การกำหนดและรวบรวมสารสนเทศที่ต้องการจากงานประเมินเพื่ออธิบายให้
คุณค่าและตัดสินคุณค่างานประเมินว่าสอดคล้องกับเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ มีจุดแข็ง
และจุดอ่อนอย่างไร อีกทั้ง Stufflebeam and Social Impact (2012) ได้พัฒนาแบบตรวจสอบ
รายการประเมินอภิมาน (Program evaluations summary metaevaluation checklist) ซึ่งแบบ

ตรวจสอบรายการการประเมินมีมาตรฐานการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม มาตรฐานด้านความถูกต้อง และ มาตรฐานด้านความรับผิดชอบในการประเมิน เพื่อใช้ตัดสินผลการประเมินตามมาตรฐานการประเมิน

จากความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงเห็นว่ารายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสารสนเทศที่สำคัญที่นำเสนอข้อมูลอันได้แก่ บริบท สถานศึกษา ผลการประเมิน ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงควรอย่างยิ่งที่ต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำแนวคิดการประเมินอภิมานตามมาตรฐานการประเมินของ Stufflebeam (Stufflebeam and Social Impact, 2012) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการ ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา กลั่นกรองคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา อันจะส่งผลให้รายงานการ ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษามีคุณภาพ เป็นไปตามแนวทางที่ สมศ. กำหนด สามารถสะท้อน บริบทของสถานศึกษาตามสภาพจริงเป็นสารสนเทศที่มีคุณภาพ สถานศึกษาสามารถนำข้อเสนอแนะ จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการศึกษา รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา สามารถนำ สารสนเทศที่ได้จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกไปกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาหรือ กำหนดงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

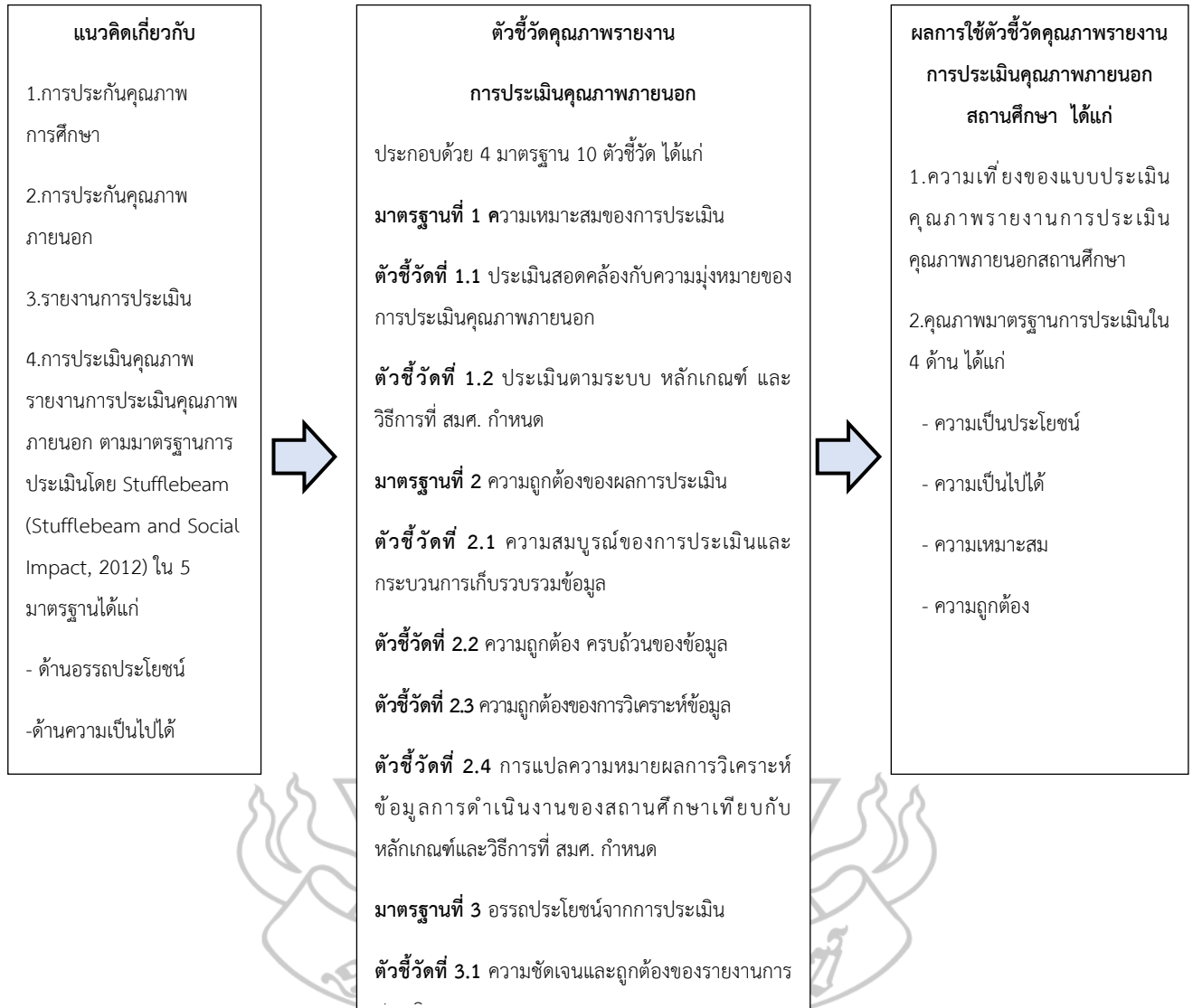
2.1 เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาโดยศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการประกัน คุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพภายนอก รายงานการประเมิน และการประเมินคุณภาพ

รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานการการประเมินของ Stufflebeam (Stufflebeam and Social Impact, 2012) โดยกำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัยการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาในงานวิจัย ดังนี้

4.1 ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพภายนอก รายงานการประเมิน และการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานการประเมินของ Stufflebeam (Stufflebeam and Social Impact, 2012) ได้แก่ มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม มาตรฐานด้านความถูกต้อง และมาตรฐานด้านความรับผิดชอบในการประเมิน

4.2 ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปทดลองใช้โดยพิจารณาคุณภาพตามมาตรฐานการประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา หมายถึง เอกสารที่นำเสนอผลการประเมินตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกที่ สมศ. กำหนด ได้แก่

5.1.1 หน้าปก ประกอบด้วย รหัสสถานศึกษา ชื่อสถานศึกษา สังกัดของสถานศึกษา ที่อยู่ของสถานศึกษา

5.1.2 ตอนที่ 1 สรุปข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนสาระสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ข้อมูลสำคัญของสถานศึกษา และข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

5.1.3 ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรายงานมาตรฐานและข้อเสนอแนะในการพัฒนา

5.1.4 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.2 ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คุณลักษณะที่บ่งชี้ถึงคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยพิจารณาจากมาตรฐานการประเมินใน 4 มาตรฐาน ได้แก่

5.2.1 มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน หมายถึง การประเมินที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด รวมทั้งวิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต้องสามารถวัดตัวชี้วัดที่ต้องการวัดได้จริง ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอกและ 2) ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

5.2.2 มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลประเมิน หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการประเมิน มีความถูกต้องตามหลักวิชา ให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ความสมบูรณ์ของการประเมินและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูล 3) ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล และ 4) การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา เทียบกับเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

5.2.3 มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน หมายถึง ผลของการประเมินใช้ ข้อมูลตรงตามที่ใช้ผลการประเมินอย่างรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้จริง ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานการประเมิน และ 2) ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน

5.2.4 มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ หมายถึง ข้อเสนอแนะมีความ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติจริง ประหยัด คุ่มค่า เหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ความเป็นไปได้ของการนำ ข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ และ 2) ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ

5.3 ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง ผลของการ นำตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกไปทดลองใช้ และพิจารณาคุณภาพตาม มาตรฐานการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่

5.3.1 ด้านความเป็นประโยชน์ หมายถึง ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมิน คุณภาพภายนอก ช่วยให้รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความถูกต้อง และชัดเจน ตรงตามที่ใช้ผลการประเมินอย่างทราบและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการ ดำเนินงานได้จริง

5.3.2 ด้านความเป็นไปได้ หมายถึง ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยากและซับซ้อนเกินไป มีความคุ้มค่า ทั้งในด้าน งบประมาณและเวลา

5.3.3 ด้านความเหมาะสม หมายถึง ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอก มีความเหมาะสมกับระบบรับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สอดคล้องกับความ มุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน และ ก่อให้เกิดความเสียหาย

5.3.4 ด้านความถูกต้อง หมายถึง ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอก ช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง ตามหลัก เกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด ได้สารสนเทศที่มีความครอบคลุมเพียงพอต่อการนำไปใช้ตัดสินใจ ในการเสนอรับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้เครื่องมือการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย มาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม

6.2 ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในเรื่องของการตรวจสอบ และให้การรับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานรายงานการประเมินที่กำหนด

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิดจากเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.1 ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.3 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา
2. แนวคิดการประกันคุณภาพภายนอก
 - 2.1 ความหมายการประกันคุณภาพภายนอก
 - 2.2 ความสำคัญการประกันคุณภาพภายนอก
 - 2.3 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายนอก
3. แนวคิดเกี่ยวกับรายงานการประเมิน
 - 3.1 ความหมายของรายงานการประเมิน
 - 3.2 ความสำคัญของรายงานการประเมิน
 - 3.3 ลักษณะของรายงานการประเมินที่ดี
 - 3.4 การตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมิน
4. การพัฒนาตัวชี้วัด
 - 4.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับตัวชี้วัด
 - 4.2 การพัฒนาตัวชี้วัดในการประเมิน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา

ละมุล รอดขวัญ (2555, น.36) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามมาตรฐานหรือระบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่จะ

สร้างความมั่นใจพึงพอใจและประทับใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมว่า นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมาย

สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555, น.26) สรุปว่า ประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

ณัฐพล รักไทย (2557, น.12) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารของผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 (2561, น.3) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

สมพุด เกตขจร (2561, น.14) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรม ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานที่สถานศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ ได้มาตรฐานตามเกณฑ์เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่กำหนด หรือมีคุณลักษณะเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอันเป็นการสร้างความมั่นใจต่อผู้รับบริการและเป็นที่ยอมรับของสังคม

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2563, น.3) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

สุพรรณรดี ศรีปัดเนตร (2563, น.29) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวางแผนและการปฏิบัติของสถานศึกษาที่มุ่งผลิตคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้ผลผลิต ซึ่งการประกันคุณภาพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เน้นการป้องกัน การตรวจสอบ และการปรับปรุงกระบวนการเพื่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ

พระเมธีปริยัติธาดา (บุญพรหม จารุปัญโญ) พระมหาสิริวัฒนา สิริวัชรวรกุล, สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต และชมพูนุช ช้างเจริญ (2564, น.387) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา

หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการและกระบวนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่มีการวางแผนระบบการจัดการในด้านต่างๆ ตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน และกระบวนการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยดำเนินการบริหารจัดการศึกษาที่มีระบบหรือมีกระบวนการในการติดตาม กำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของคุณภาพการศึกษาตามที่สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานจากองค์กรภายนอก กำหนดขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจหรือเป็นหลักประกันให้กับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสถานประกอบการ เป็นหลักประกันได้ว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

1.2 ความสำคัญการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ เพราะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการการศึกษา และสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานการศึกษา เพื่อให้เกิดความเสมอภาคที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพประชากรให้มีคุณภาพสูงสุด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (2542, น.3) มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 47 - 51 มีรายละเอียดดังนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562, 2562, น.51)

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาที่มีใช้การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือกระทรวงอื่น เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย และหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

มิ่งขวัญ เชื้อมโนชาญ (2558, น.25) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถรับรู้ข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นในระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. เป็นการสร้างมาตรฐานทางการบริหารการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. สร้างความตระหนักให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารและพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561, น.10) กล่าวว่า สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

1. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย
2. การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนางานตามความรับผิดชอบของตน ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นเพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา
3. การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น
4. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่สามารถว่าจ้างขอให้บุคคลอื่นๆ ดำเนินการแทนได้
5. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

พูลศักดิ์ พรหมมน และเอกราช โฆษิตพิमानเวช (2566, น.68) สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

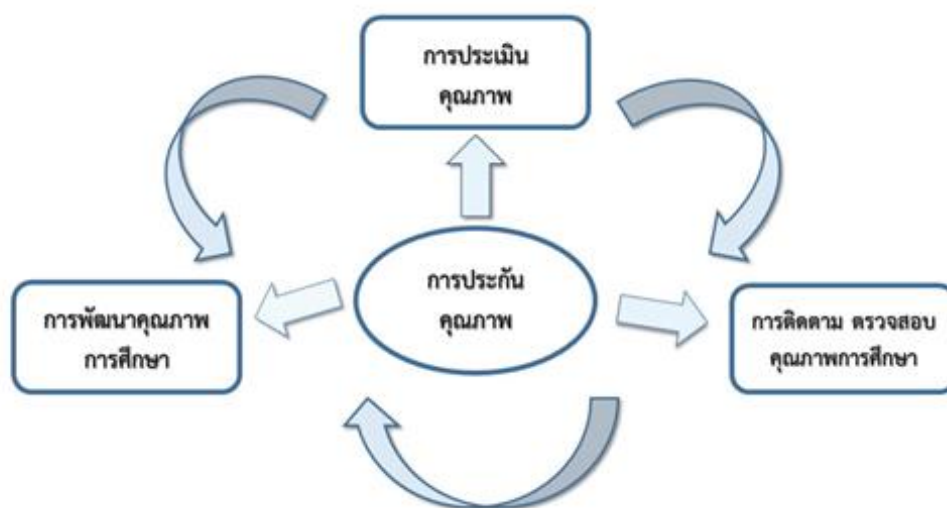
1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจใช้บริการที่มีคุณภาพ
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค มีความเสมอภาคที่จะรับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
3. ผู้ที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ส่งผลให้ประชากรได้รับการพัฒนาจากการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

ดังนั้น สรุปได้ว่า ความสำคัญการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองและผู้รับบริการจากสถานศึกษา ว่าสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน

1.3 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2563, น.3-4) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ องค์กรประกอบ

ของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งรวมถึงการใช้ผลประเมิน เป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพในวงจรการพัฒนาใหม่ต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักทดสอบทางการศึกษา (2563, น.3)

จากภาพที่ 2.1 จะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐานกระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่าจะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ในระหว่างดำเนินงานจัดการศึกษาสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านคุณภาพผู้เรียน โดยบุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการบริหารและการจัดการ และนำไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืนต่อไป

ในส่วนของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังจากสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา ที่มีหน้าที่ กำกับ ดูแล สถานศึกษานั้น และนำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าว มาใช้เป็นฐานใน

การวางแผน พัฒนามาตรฐาน และปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงาน คือ กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนแล้วดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ควบคู่ไปกับการติดตาม ตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานระหว่าง การปฏิบัติ และประเมินคุณภาพ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด พร้อมกับใช้ผลการประเมินเป็น ฐานการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ทุกสถานศึกษาต้องพัฒนาการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการและ กระบวนการสำคัญ ได้แก่ 1) หลักการมีส่วนร่วมแบบร่วมแรงร่วมใจในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ของทุกคนในสถานศึกษา 2) หลักการร่วมรับผิดชอบในผลการจัดการศึกษาอย่างตรวจสอบได้ คือ มีร่องรอยสารสนเทศสำหรับอธิบายคุณภาพต่อสาธารณชนที่สามารถตรวจสอบได้ และ 3) หลักการ ประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบและร่วมลงมือดำเนินการทุก ขั้นตอนของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งนี้โดยอาศัยกระบวนการดำเนินการ พัฒนาคุณภาพด้วยวงจรคุณภาพแบบ PDCA คือมีกระบวนการวางแผนกำหนดเป้าหมายคุณภาพ (Plan) ดำเนินการตามแผนควบคู่กับการติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพระหว่างดำเนินงาน (Do & Check) กระบวนการนำผลการประเมินมาเป็นฐานการตัดสินใจพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพ ให้สูงขึ้นต่อเนื่องตามลำดับ (Act)

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561, น.62-65) กล่าวว่า เพื่อให้การดำเนินการ ประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 จึงให้ สถานศึกษาในสังกัดทุกโรง เข้าใจแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องจัดทำกรประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตาม กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทของการศึกษาที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

2. สถานศึกษานำมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดประกาศใช้ ไป เทียบเคียงและจัดทำ “มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา” จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และ ดำเนินงานตามแผนฯ ตลอดช่วงปีการศึกษา และจัดทำ SAR ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษา หลังสิ้นปีการศึกษา แล้วจึงจัดส่ง SAR ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา

3. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาได้รับ SAR จากสถานศึกษา ก็จะมีการสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน และจัดส่ง SAR พร้อมประเด็นต่างๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบให้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

4. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Exper Judgment) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสิน เพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

5. การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ ผนวกกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการ ที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน

6. การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาโดยยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนา และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

7. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติตามสภาพจริงของสถานศึกษา (evidence based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและมีเป้าหมาย การประเมินเพื่อการพัฒนาของสถานศึกษาลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

8. คณะที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรศึกษามาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่กำหนดให้เข้าใจก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาของตน หลังประเมินแล้วให้แจ้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาสรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self-assessment report)

9. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สถานศึกษาดำเนินการโดยให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

10. ให้สถานศึกษาสรุปและจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

กระทรวงมหาดไทย (2561, น.1-2) ได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยและระดับขั้นพื้นฐานทุกแห่ง สำนักการศึกษา กองการศึกษา และโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อการพัฒนาส่งเสริม กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งในระดับโรงเรียน ให้โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ให้โรงเรียนแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนา และเพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2. ดำเนินการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ และให้โรงเรียนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของโรงเรียนตามบริบทโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งนี้ สามารถเพิ่มเติมประเด็นในมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนนอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ โดยโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน

2.2 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา 4 ปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียนอย่างเป็นระบบโดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

2.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา 4 ปี แผนการปฏิบัติประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติประจำปีการศึกษา

2.4 ประเมินผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาภายในโรงเรียน โดยกำหนด ผู้รับผิดชอบ และวิธีการที่เหมาะสม

2.5 ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของ โรงเรียนและนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

2.6 จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตาม มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนนำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ความเห็นชอบและจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี

2.7 พัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของหน่วยงานต้นสังกัดหรือกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง

3. ให้โรงเรียนแต่ละแห่งให้ความร่วมมือกับ สมศ. ในการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามข้อเสนอแนะของ สมศ. และหน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานกำกับดูแล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาต่อไป

ดังนั้น สรุปได้ว่าแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการที่ สถานศึกษาดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด และดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา รวมถึงมีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา และ ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีการ รายงานผลการประเมินตนเองต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ

2. แนวคิดการประกันคุณภาพภายนอก

2.1 ความหมายการประกันคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายนอก คือ การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและ มาตรฐานของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ

การศึกษาหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (สมศ., 2564, น.2)

สุวิมล ว่องวานิช (2543, น.51) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายนอก คือ กระบวนการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงานซึ่งกระทำโดยกลุ่มบุคคลที่เป็นนักประเมินโดยอาชีพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณค่าของหน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการทำงานและนำไปสู่การรับรองคุณภาพการดำเนินงานของหน่วยงานตามมาตรฐานที่กำหนด

กัลยา สอนคำเสน (2559, น.22) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายนอก คือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจาก สมศ.

มยุรา ทีปิ่ง (2561, น.12) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายนอก คือ การตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาโดยผู้ประเมินภายนอก หรือหน่วยงานภายนอกที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือสิ่งที่ถูกประเมิน ทั้งกระบวนการดำเนินงานคุณภาพสถานศึกษารวมถึงมาตรฐานของสถานศึกษาในทุกด้าน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงการทำงานของบุคลากรทุกส่วน การดำเนินงานของหน่วยงานตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

จิรพงษ์ เนียมจ้อย (2562, น.19-20) กล่าวว่า การประกันคุณภาพนอก คือ การประเมินผล ติดตามตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากหน่วยงานภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

อินทิรา เกตุสมบุญ (2562, น.33) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกซึ่งได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษา

พระเมธีปริยัติธาดา (บุญพรหม จารุพลโย), พระมหาสิริวัฒนา สิริวัชรวรกุล, สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต และชมพูนุช ช้างเจริญ (2564 น.387) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งประเมินโดย สมศ.

ดังนั้น สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายนอก คือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดย

บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจาก สมศ. และจัดส่งรายงานผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานที่ต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

2.2 ความสำคัญการประกันคุณภาพภายนอก

สมศ. (2549, น.2) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายนอก มีความสำคัญและมีความหมายต่อสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ดังต่อไปนี้

1. เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ
2. เพิ่มความมั่นใจและคุ้มครองประโยชน์ให้ผู้รับบริการทางการศึกษาให้มั่นใจได้ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษามุ่งสู่คุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุขเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
3. สถานศึกษาและหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนท้องถิ่นมีข้อมูลที่จะช่วยตัดสินใจในการวางแผน และดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีข้อมูลสำคัญในภาพรวม เกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาทุกระดับทุกสังกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

วารุณี ลัทธิโชคดี (2560, น.7) สรุปว่า หลักการประเมินคุณภาพภายนอก มีดังนี้

1. เป็นการประเมินที่มุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นการตัดสินการจับผิดหรือการให้โทษ
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง
3. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติที่สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน
4. มุ่งเน้นการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับควบคุม

5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2563, น.13) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายนอก โดย สมศ. มีบทบาทสำคัญ ดังนี้

1. ประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ SAR เยี่ยมชมสถานศึกษา (Site Visit) ติดตามและตรวจสอบ เพื่อสะท้อนถึงผลการจัดการศึกษาแต่ละระดับทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและจัดการศึกษา และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ โดยใช้มาตรฐานของสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

2. รายงานผลการประเมินภายนอก ผู้ประเมินภายนอกสรุปผลการประเมินตรวจสอบคุณภาพและจัดทำรายงาน นำส่งผลการประเมินพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานได้ติดตามและพัฒนาใน 3 ประเด็น ได้แก่ การแก้ไขประเด็นต่างๆ ที่ไม่เป็นไปตามนโยบาย และมาตรฐานของสถานศึกษา (Internal Correction) การปรับปรุงประเด็นต่างๆ ให้ดีขึ้น (Improvement) และการพัฒนานวัตกรรมจากประเด็นต่าง ๆ (Innovation)

อีกทั้ง พูลศักดิ์ พรหมมน และเอกราช โฆษิตพิมานเวช (2566, น.70) สรุปว่า การประกันคุณภาพภายนอกมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

2. ให้ความมั่นใจและคุ้มครองประโยชน์ให้ผู้รับบริการทางการศึกษาว่าสถานศึกษาจัดการศึกษามุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐาน

3. สถานศึกษา และหน่วยงานที่กำกับดูแล รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชนและท้องถิ่นมีข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจ วางแผนและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับนโยบายมีข้อมูลสำคัญในภาพรวม เกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาทุกสังกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาและจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น สรุปได้ว่าความสำคัญการประกันคุณภาพภายนอก คือ ช่วยให้สถานศึกษาได้พัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีมาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง รวมทั้ง

สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำข้อมูลสำคัญ ไปพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา กำหนดนโยบายทางการศึกษาและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายนอก

ผู้วิจัยได้ศึกษา กรอบแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพภายนอก ภายใต้สถานการณ์จำเป็นและเร่งด่วน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ของ สมศ. โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2565, น. 1-2)

2.3.1 แนวคิดการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ. โดยเฉพาะในการตรวจเยี่ยม สถานศึกษาต้องปรับให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตภายใต้สถานการณ์ COVID-19 สมศ. จึงเสนอแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาภายใต้สถานการณ์จำเป็นและเร่งด่วน แบ่งออกเป็น 2 ระยะต่อเนื่อง คือ ในระยะที่ 1 การประเมินและวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาก่อนลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา และในระยะที่ 2 การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม หรือการตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลสถานศึกษาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และการจัดทำรายงาน การประกันคุณภาพภายนอก โดยการประกันคุณภาพภายนอกในระยะที่ 2 จะใช้เวลาน้อยที่สุด โดยเน้นประเด็นสำคัญ คือ คุณภาพผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษา การบริหารงานของสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของครูอาจารย์

นอกจากนี้ กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ก็เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้ สมศ. ต้องปรับวิธีการประกันคุณภาพภายนอกให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา อีกทั้งให้การประกันคุณภาพภายนอก สถานศึกษาเป็นไปตามความสมัครใจของสถานศึกษา

2.3.2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายนอก

สมศ. กำหนดกรอบแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพภายนอก ภายใต้สถานการณ์จำเป็น เร่งด่วน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ระยะต่อเนื่องกัน ดังนี้

1) ในระยะที่ 1 การประเมินและวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ก่อนการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ซึ่ง SAR ส่งผ่านหน่วยงานต้นสังกัดตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 เป็นการประเมินโดยพิจารณาจากรายงาน SAR และเอกสารประกอบที่แนบมากับ SAR เท่านั้น (โดยไม่ขอเอกสารเพิ่มเติมจากสถานศึกษา เพื่อลดภาระของสถานศึกษา) เกณฑ์การประเมิน SAR และการสรุปผลการประเมินจะพิจารณาแยกเป็นรายมาตรฐานตามการประกันคุณภาพภายใน (IQA)

2) ในระยะที่ 2 การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมหรือการตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลสถานศึกษาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อสถานศึกษาได้รับผลการประเมิน SAR ในระยะที่ 1 อย่างเป็นทางการจาก สมศ. แล้ว และต้องการให้มีการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษาหรือตรวจสอบหลักฐานข้อมูลของสถานศึกษาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้สถานศึกษาร้องขอโดยส่งคำร้องผ่านคณะผู้ประเมินภายนอกมายัง สมศ. ได้ (ตามความสมัครใจ) ตามการนัดหมาย และประเด็นการตรวจเยี่ยมหรือการตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลของสถานศึกษาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดระยะเวลาสั้นที่สุด และไม่มีการสรุปผลด้วยวาจาที่สถานศึกษา เพื่อลดการสัมผัสตามหลักการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เกณฑ์การประเมินจากการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมหรือการตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลของสถานศึกษาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์และการสรุปผลการประเมินจะพิจารณาแยกเป็นรายมาตรฐานตามการประกันคุณภาพภายนอก (IQA)

การประกันคุณภาพภายนอกภายใต้สถานการณ์จำเป็นและเร่งด่วน เนื่องจาก การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทั้งสองระยะ เมื่อผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ สมศ. แล้ว สมศ. จะเสนอผลการประกันคุณภาพภายนอกให้สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไป

3. แนวคิดเกี่ยวกับรายงานการประเมิน

3.1 ความหมายของรายงานการประเมิน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2554, น.999) ให้ความหมายของ “รายงาน” คือ เรื่องราวที่ไปศึกษาค้นคว้าแล้วนำมาเสนอที่ประชุม ครูอาจารย์ หรือผู้บังคับบัญชา เป็นต้น ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของรายการประเมิน ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2549) ได้กล่าวว่า รายงานการประเมินเป็นการนำเสนอข้อมูลบริบทของสถานศึกษาได้แก่สภาพทั่วไป ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผลการประเมินที่มีความถูกต้องสอดคล้องกับเกณฑ์การตัดสิน และข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับผลการประเมิน รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ธนู ทดแทนคุณ (2554, น.66) ได้ให้ความหมายของรายงาน หมายถึง เอกสารทางวิชาการที่จัดทำขึ้นจากผลการศึกษาค้นคว้า โดยการรวบรวมอย่างมีระเบียบแบบแผน และมีคุณค่าทางวิชาการ

สมคิด พรหมจ้อย (2554) ได้กล่าวว่า รายงานการประเมินเป็นการนำเสนอผลการประเมินเพื่อให้ผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจได้ใช้ประโยชน์อ้างอิง โดยรายงานการประเมินจะ

ระบุถึงความจำเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน วัตถุประสงค์และขอบเขตของการประเมิน วิธีดำเนินการผลการประเมิน รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการประเมิน

บุญศรี พรหมมาพันธ์ (2557) ได้กล่าวว่า รายงานการประเมินเป็นการนำเสนอ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจของผู้บริหาร รายงานการประเมินจะประกอบด้วย ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนอ้างอิง โดยทั่วไปนิยมเขียนเป็นรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์ ที่จะมี บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2564) ได้กล่าวว่า รายงานการประเมินเป็นการนำเสนอผลการ ประเมินตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ซึ่งการกำหนดหัวข้อนำเสนอในรายงาน การประเมินนั้น จะต้องเป็นไปตามความต้องการจำเป็นในการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ โดย ในส่วนของการพิจารณาคุณภาพของการประเมินนั้น สามารถตัดสินใจจากคุณค่าของการประเมิน ใน 3 ด้าน คือ คำถามการประเมิน วิธีการประเมิน และผลการประเมิน โดยด้านคำถามการประเมิน นั้นจะต้องเป็นไปตามความต้องการจำเป็นและสนองต่อความต้องการในการใช้สารสนเทศ ส่วนด้าน วิธีการประเมินจะต้องสนองต่อเป้าหมายและเข้ากับสถานการณ์ในการประเมิน และด้านผลการ ประเมินจะต้องเป็นประโยชน์ ยุติธรรม และน่าเชื่อถือ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2566, น.1) ได้ให้ความหมายของรายงาน หมายถึง เรื่องราวที่เขียนหรือเรียบเรียงขึ้นใหม่อย่างเป็นระบบ ระเบียบ มีกฎเกณฑ์ตามสากลนิยม โดยรายงาน จะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ รายงานทั่วไป และรายงานเชิงวิชาการ

สรุปได้ว่ารายงานการประเมินเป็นสารสนเทศที่นำเสนอผลการประเมินตาม มาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการที่กำหนด หรือการวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการตรวจสอบ ซึ่งรายงาน การประเมินสามารถเป็นไปได้ในหลายรูปแบบตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยข้อมูลที่ปรากฏ ในรายงานการประเมินจะประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน ผลการดำเนินงาน ผลการประเมิน ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนา เป็นต้น

3.2 ความสำคัญของรายงานการประเมิน

รายงานการประเมินมีความสำคัญในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทราบถึงสถานะหรือประสิทธิภาพของเรื่องที่ถูกประเมิน และช่วยในการตัดสินใจหรือวาง แผนการดำเนินการในอนาคต จึงมีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของรายงานการประเมิน ดังนี้

บุญศรี พรหมมาพันธ์ (2557, น.32) กล่าวว่า รายงานการประเมินมีความสำคัญ เพราะทำให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่นักประเมินได้จัดทำขึ้น รายงานการประเมินถือเป็น ส่วนสำคัญที่สุดหลังจากที่นักประเมินได้ใช้เวลามานานพอสมควรที่จะศึกษาปัญหาให้เป็นไปตาม ขั้นตอนจนสิ้นสุดลง และงานทุกอย่างที่จะสมบูรณ์เมื่อนักประเมินได้เขียนรายงานเสร็จ รายงานการ ประเมินมีความสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการสื่อสารให้ผู้อ่านได้ทราบแนวคิดของผู้ประเมิน รายละเอียดการประเมิน วิธีการประเมินและข้อค้นพบที่ได้จากการประเมิน

2. ลดความซ้ำซ้อนในการประเมิน เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้นักประเมินคนอื่นๆ หรือผู้อ่านที่ประสบปัญหาคล้ายกันได้ใช้ประโยชน์จากข้อค้นพบโดยไม่ต้องเสียเวลาทำซ้ำ นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะที่นักประเมินได้เขียนไว้ตอนท้ายจะเป็นแนวทางให้ผู้อ่านทำการศึกษาเพิ่มเติมได้

3. เป็นสื่อกลางระหว่างนักประเมิน ผู้บริโภคงานประเมิน ผู้สนใจทางการประเมิน ตลอดจนนักประเมินรุ่นใหม่ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนติดต่อซึ่งกันและกันได้

4. ข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจ หรือพิจารณาหาทางเลือกที่เหมาะสมแก่ผู้บริหาร

5. รายงานการประเมินเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยยกระดับมาตรฐานวิชาชีพการประเมินให้สูงขึ้น เนื่องจากการที่นักวิชาการผู้เกี่ยวข้อง ผู้บริหารได้นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุง พัฒนางาน ซึ่งเป็นการพัฒนาศาสตร์ทางการประเมิน

สมคิด พรหมจ้อย (2554, น.2) กล่าวว่า รายงานการประเมินเป็นสิ่งสำคัญและมีคุณค่า ต่อผู้ที่สนใจงานประเมิน ดังนี้

1. รายงานการประเมินเป็นเอกสารที่เป็นสารสนเทศที่แสดงการดำเนินงานและผลการดำเนินงานตามแผนงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงานนั้นๆ ว่าดำเนินงานบรรลุผลตามนโยบาย แผนงานและโครงการ ได้คุ้มค่าเหมาะสมกับระยะเวลา งบประมาณ หรือไม่

2. รายงานการประเมินเป็นสารสนเทศที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ประเมินและผู้ใช้ผลการประเมิน เพื่อศึกษาสารสนเทศที่ได้จากการประเมิน และเป็นข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงหรือพัฒนาในเรื่องนั้นๆ ต่อไป

3. รายงานการประเมินเป็นหลักฐานสำคัญที่บันทึกข้อมูลผลการประเมิน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการอ้างอิงต่อผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2564, น.206-207) กล่าวว่า รายงานการประเมินต้องสามารถสื่อสารสนเทศกับผู้บริหารหรือผู้ใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยมีหลักสำคัญดังนี้

เสนอสารสนเทศอย่างตรงไปตรงมา ยึดหลักการความถูกต้องของหลักฐานที่มีอยู่

1. เสนอสารสนเทศที่ตรงความต้องการของผู้ใช้ ให้สารสนเทศที่เหมาะสมกับบุคคลที่พึงรู้

2. เสนอข้อมูลตัวเลขด้วยแผนภูมิ กราฟ รูปภาพ เพื่อดึงดูดความสนใจและเข้าใจได้ง่าย

3. ภาษาที่ใช้ต้องสื่อความหมายได้ตรง เป็นเชิงบวกหรือสร้างสรรค์

4. รายงานสรุปที่เสนอผู้บริหารควรสั้น กระชับ ชัดเจน สามารถนำไปใช้ประกอบการ

ตัดสินใจได้

สรุปได้ว่ารายงานการประเมินมีความสำคัญเนื่องจากเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการนำเสนอสารสนเทศที่แสดงถึงผลการดำเนินงานและผลจากการประเมิน รวมทั้งข้อเสนอแนะในการพัฒนาที่ช่วยในการปรับปรุงพัฒนาในเรื่องนั้นๆ ซึ่งข้อค้นพบที่ได้ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุงพัฒนา หรือพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมต่อไป

3.3 ลักษณะของรายงานการประเมินที่ดี

รายงานการประเมินที่ดี คือ รายงานการประเมินที่มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพในการสื่อสารข้อมูลผลการประเมินให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย ซึ่งมีนักวิชาการหรือหน่วยงานได้ให้ลักษณะของรายงานการประเมินที่ดี ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2549) กล่าวว่า รายงานการประเมินที่ดีควรมีลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. รูปแบบรายงานการประเมินควรเป็นไปตามที่หน่วยงานนั้นๆ กำหนด ซึ่งควรมีรูปแบบเดียว ซึ่งประกอบด้วย ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และภาคผนวก เป็นต้น
2. มีเนื้อหาครอบคลุมเชื่อถือได้ ซึ่งเนื้อหาที่พบในรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะระบุข้อมูลเพียงพอที่ทำให้ผู้ประเมินสามารถสรุปผลการประเมินได้ ทำให้เป็นรายงานเฉพาะกิจ

ธนู ทดแทนคุณ (2554, น.70-71) กล่าวว่า รายงานที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. แสดงถึงการศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจัง เนื้อหาครบถ้วน สอดคล้องกับเรื่องหรือหัวข้อที่กำหนด
2. เนื้อหามีความถูกต้อง ชัดเจน แม่นยำ เชื่อถือได้
3. รูปแบบถูกต้องตามหลักสากล การพิมพ์มีคุณภาพ เป็นระเบียบเรียบร้อย
4. แสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในความคิดของผู้เขียน เช่น ความเข้าใจที่ตรงประเด็น ตลอดจนแนวทางแก้ไข หรือข้อเสนอแนะที่ผู้เขียนนำเสนอ
5. รายงานต้องมีเนื้อหาที่เรียงเป็นลำดับอย่างต่อเนื่องทุกหัวข้อทุกบทย่างเป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในประเด็นของเรื่องนั้น
6. มีการค้นคว้าอ้างอิงจากเอกสารอ้างอิงที่มีความหลากหลายเพียงพอต่อความชัดเจนของเนื้อหาที่นำเสนอ
7. ต้องมีลักษณะของความเป็นรายงานทางวิชาการ ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง

สมคิด พรหมจ้อย (2554) กล่าวว่า รายงานการประเมินเป็นการนำเสนอสารสนเทศเชิงคุณค่าที่ได้มาจากการประเมิน จึงควรมีลักษณะที่ดีดังนี้

1. เป็นเอกสารที่ผู้ประเมินเรียบเรียงหลังจากดำเนินการประเมินเสร็จสิ้น เพื่อนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมิน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ผลการประเมิน ในการนำไปปรับปรุงหรือพัฒนา ส่วนผู้ที่สนใจงานประเมินทั่วไปได้เรียนรู้และนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้

2. รายงานมุ่งเสนอสารสนเทศเชิงคุณค่าที่ได้มาจากการประเมิน เพื่อให้ผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจ และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ประโยชน์

3. รายงานมีขอบเขตหรือลักษณะเฉพาะที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงานและโครงการ เฉพาะของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานนั้น

4. เนื้อหาสาระของรายงานการประเมินแต่ละบทหรือแต่ละตอนจะมีลักษณะเฉพาะ มีความเป็นเอกภาพและมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน

พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา (2559, น.246) กล่าวว่า รายงานที่ดีควรมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. รายงานต้องมีการวิเคราะห์เจาะลึกในรายละเอียดของเนื้อหา โดยมีหลักการหรือทฤษฎีมารองรับอย่างเหมาะสม หลักการหรือทฤษฎีดังกล่าวต้องเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาการ และตรงกับเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า

2. รายงานต้องแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเหมาะสม และมีการเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่ไม่มีผู้ทำมาก่อน หรือเคยมีแต่ยังไม่ชัดเจน โดยเอาวิธีการที่เชื่อว่าแก้ปัญหาได้ โดยมีเหตุผลอย่างเหมาะสม

3. รายงานที่ดีต้องมีความสมบูรณ์ในข้อเท็จจริง เนื้อหาสาระต้องสมบูรณ์ตามเรื่องที่กำหนด อ้างอิงแหล่งที่มาถูกต้อง

4. รายงานต้องมีความชัดเจนในด้านลำดับการเสนอ ภาษา การใช้แผนภูมิ/ภาพประกอบ เพื่อให้การนำเสนอชัดเจน เข้าใจง่าย

5. รายงานต้องมีเนื้อหาสมบูรณ์ รูปแบบของรายงานมีความเหมาะสมในด้านการจัดเค้าโครงเรื่องที่เป็นระเบียบ การอ้างอิงถูกต้อง

ทรูปลูกปัญญา (2564) กล่าวว่า ลักษณะของรายงานที่ดี คือ

1. รายงานต้องแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจัง กว้างขวาง และครบถ้วนตามหัวข้อที่กำหนด

2. รายงานมีเนื้อหาที่ถูกต้อง

3. รายงานเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนมีความเข้าใจชัดเจนในเรื่องที่เขียน

4. รายงานมีการลำดับเนื้อหาดี หัวข้อมีความสัมพันธ์กัน ไม่สร้างความสับสนแก่

ผู้อ่าน

5. รายงานมีหลักฐานที่มาอย่างถูกต้อง และละเอียดถี่ถ้วน มีแหล่งอ้างอิงข้อมูลประกอบรายงาน

6. รายงานใช้ภาษาในการเขียนได้ถูกต้อง

สรุปได้ว่าลักษณะของรายงานการประเมินที่ดี ต้องนำเสนอเนื้อหาที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เป็นไปตามรูปแบบที่หน่วยงานกำหนด และนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินที่เป็นประโยชน์ ข้อมูลมีความชัดเจนสามารถสรุปผลการประเมินได้ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับบริบทและสามารถนำไปใช้ได้จริง เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

จากลักษณะของรายงานการประเมินที่ดีที่กล่าวมาข้างต้น มีนักวิชาการหรือหน่วยงานได้กำหนดองค์ประกอบของรายงานการประเมิน ดังนี้

ธนู ทดแทนคุณ (2554, น. 70) กล่าวว่า รายงานวิชาการทุกฉบับมีโครงสร้างที่จำเป็นต้องมีได้แก่ ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ บทนำ เนื้อเรื่อง บทสรุป บรรณานุกรม และปกหลัง

สมคิด พรหมจ้อย (2554, น. 4-6) กล่าวว่า องค์ประกอบของรายงานการประเมินขึ้นอยู่กับรูปแบบมาตรฐานที่หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาที่กำหนด โดยทั่วไปรายงานการประเมินจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนอ้างอิง

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2557, น. 32-33) กล่าวว่า การเขียนรายงานการประเมินจะมีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ หน้าปก คำนำ บทคัดย่อ สารบัญ สารบัญตาราง และสารบัญภาพ
2. ส่วนเนื้อหา โดยทั่วไปนิยมแบ่งเป็น 5 บท ซึ่งรายงานการประเมินจะประกอบด้วยรายละเอียดที่เหมือนกับการเขียนรายงานการวิจัยโดยทั่วไป ได้แก่ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และบทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

3. ส่วนอ้างอิงหรือส่วนท้าย ประกอบด้วย บรรณานุกรม ภาคผนวก

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561, น. 22) กล่าวว่า รายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนด อาจเสนอเป็นความเรียง คำบรรยายพร้อมรูปภาพหรือกราฟ โดยสาระสำคัญของรายงานผลการประเมินตนเอง ควรประกอบไปด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร และส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ในแต่ละมาตรฐานและนำเสนอใน 3 ประเด็น คือ 1) คุณภาพในแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับใด 2) มีหลักฐานในการอ้างอิงผลการประเมินประเด็นการพิจารณาในแต่ละมาตรฐานอย่างไร และ 3) สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างไร และอาจแนบภาคผนวกที่นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญของสถานศึกษา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามกรอบแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพภายนอกภายใต้สถานการณ์จำเป็นและเร่งด่วน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ฉบับปรับปรุง ซึ่ง สมศ. (2564) กำหนดรูปแบบของรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ประกอบด้วย 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รายงานการประกันคุณภาพภายนอก : ผลการประเมิน SAR ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 มีองค์ประกอบของรายงานการประเมิน ดังนี้

1.1 ปกรายงานการประเมิน ได้แก่ รหัสสถานศึกษา ชื่อสถานศึกษา สังกัด ระดับการศึกษาที่เปิดสอน ที่อยู่ของสถานศึกษาและข้อมูลการติดต่อ

1.2 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่

1.2.1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา เช่น ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลบุคลากร จำนวนห้องเรียน

1.2.2 ข้อมูลสำคัญของสถานศึกษา ได้แก่ อัตราส่วนครูต่อผู้เรียน อัตราส่วนห้องต่อผู้เรียน ร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษาและจำนวนวันที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนจริงในปีการศึกษาที่ประเมิน

1.3 ตอนที่ 2 ผลการประเมิน SAR รายงานมาตรฐาน และข้อเสนอแนะ โดยในแต่ละมาตรฐานจะนำเสนอข้อมูล ได้แก่ จุดเน้น ผลการประเมิน SAR และข้อเสนอแนะในการเขียน SAR ให้ได้ผลประเมินระดับสูงขึ้น

1.4 ตอนที่ 3 ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คำรับรองของคณะผู้ประเมินภายนอก และการลงนามรับรองของสถานศึกษา

2. รายงานการประกันคุณภาพภายนอก: ผลการตรวจเยี่ยมภายใต้สถานการณ์ COVID-19 (การตรวจเยี่ยมผ่านทางระบบวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์) มีองค์ประกอบของรายงานการประเมิน ดังนี้

2.1 ปกรายงานการประเมิน ได้แก่ รหัสสถานศึกษา ชื่อสถานศึกษา สังกัด ระดับการศึกษาที่เปิดสอน ที่อยู่ของสถานศึกษาและข้อมูลการติดต่อ

2.2 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่

2.2.1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา เช่น ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลบุคลากร จำนวนห้องเรียน

2.2.2 ข้อมูลสำคัญของสถานศึกษา ได้แก่ อัตราส่วนครูต่อผู้เรียน อัตราส่วนห้องต่อผู้เรียน ร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษาและจำนวนวันที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนจริงในปีการศึกษาที่ประเมิน

2.2.3 ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าอาหารกลางวัน ห้องสุขา บริเวณสนามเด็กเล่น การจัดการเรียนการสอน การนอนพักผ่อนของเด็กปฐมวัย ร้อยละผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อสายอาชีพ ร้อยละผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ ครูครบทุกรายวิชาและครูครบทุกกลุ่มสาระ

2.3 ตอนที่ 2 สรุปผลประเมินการตรวจเยี่ยมผ่านทางระบบวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และข้อเสนอแนะ โดยในแต่ละมาตรฐานจะนำเสนอข้อมูล ได้แก่ จุดเน้น สรุปผลการประเมิน แบบอย่างที่ดี หรือนวัตกรรม (ถ้ามี) จุดที่ควรพัฒนา (ถ้ามี) จุดเด่น และข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน

2.4 ตอนที่ 3 ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คำรับรองของคณะผู้ประเมินภายนอก และการลงนามรับรองของสถานศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบของรายงานการประเมิน ขึ้นอยู่กับรูปแบบมาตรฐานที่หน่วยงานนั้นๆ โดยรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยศึกษาจะมีการนำเสนอผลการประเมินตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกที่ สมศ. กำหนด ซึ่งประกอบด้วย หน้าปก ตอนที่ 1 สรุปข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษา ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรายมาตรฐานและข้อเสนอแนะในการพัฒนา ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.4 การตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมิน

การตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นการพิจารณาความถูกต้อง ครบถ้วน ความน่าเชื่อถือของผลการประเมินคุณภาพภายนอก การตรวจสอบคุณภาพของรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ภายใต้แนวคิดของการประเมินอภิมาน (Meta-evaluation) ที่เป็นการประเมินงานประเมินเพื่อตัดสินคุณภาพงานประเมิน หรือประเมินคุณภาพงานประเมิน โดยการประยุกต์ใช้การประเมินอภิมานเพื่อตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยมีการกำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัด เกณฑ์การพิจารณาและการตัดสินคุณภาพเพื่อให้ทราบจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องหรือข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ

3.4.1 ความหมายของการประเมินอภิมาน

การประเมินอภิมานเป็นศาสตร์การประเมินที่มุ่งประเมินงานประเมิน เพื่อตัดสินคุณค่าและความสำคัญของงานประเมินด้วยวิธีการประเมินเชิงวิจารณ์อย่างสมบูรณ์ จึงมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการประเมินอภิมานไว้ดังนี้

Stufflebeam (2001) สรุปไว้ว่าการประเมินอภิมาน หมายถึง กระบวนการบรรยาย การรับและการประยุกต์ใช้ข้อมูลเชิงพรรณนา ข้อมูลสารสนเทศเชิงตัดสินเกี่ยวกับ

อรรถประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความถูกต้องของการประเมิน มีความเป็นระบบ ที่กระทำด้วยความซื่อสัตย์ ให้ความเคารพและรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อชี้แนะแนวทางการประเมิน และรายงานผลจุดแข็ง จุดอ่อนต่อสาธารณชน ซึ่งทำให้มั่นใจได้ว่าการประเมินให้ข้อสรุปที่ถูกต้อง

สุวิมล ว่องวานิช (2549, น.5) สรุปไว้ว่า การประเมินอภิมาน หมายถึง กระบวนการประเมินที่มีระบบ กำหนดข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการ รวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากผล การประเมินงานประเมินหรือนักประเมิน เพื่ออธิบายคุณค่าและตัดสินว่างานประเมินหรือนักประเมิน มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเกณฑ์และมาตรฐานหรือไม่

อรจิรา ยอดคำ (2559, น.13) สรุปไว้ว่าการประเมินอภิมาน หมายถึง การ ประเมินงานประเมินหรือคุณภาพของงานประเมินรวมถึงงานประเมินการสังเคราะห์วิธีการที่ใช้ใน การประเมิน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงงาน และ/หรือรายงานผลการ ประเมินในด้านจุดแข็ง จุดอ่อนต่อสาธารณะ ซึ่งมีวิธีการประเมินอภิมานแตกต่างกันออกไป

พรรณนิภา ภูทองพลอย, ทศน์ศิริรินทร์ สว่างบุญ, และวราพร เอรารวรรณ์ (2561, น.5) สรุปไว้ว่า การประเมินอภิมาน หมายถึง การประเมินงานประเมินโดยการรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับกิจกรรมการประเมิน เพื่ออธิบายให้คุณค่าและตัดสินคุณค่าว่างานประเมินมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเกณฑ์ และมาตรฐานที่กำหนด

ศิริชัย กาญจนวาสี (2564) สรุปไว้ว่า การประเมินงานประเมินเป็นการตัดสิน คุณภาพของการประเมิน ถ้าการประเมินใดมีคุณภาพ การประเมินนั้นต้องประกอบด้วยคุณภาพของ การกำหนดคำถามของการประเมิน วิธีการประเมิน และผลการประเมิน ซึ่งเป็นกลไกของการควบคุม คุณภาพของการประเมินด้วยการติดตามตรวจสอบการประเมิน การวิพากษ์วิจารณ์การเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของปฏิบัติการทางการประเมินโดยการประเมินซ้ำ

สุวิษฐา สิริยานนท์ และรุ่งฤดี กล้าหาญ (2564, น.199) สรุปไว้ว่า การ ประเมินอภิมาน หมายถึง กระบวนการประเมินซ้ำหรือการประเมินงานประเมิน เพื่อตัดสินคุณภาพ ของการประเมินโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน สามารถนำผลการประเมินไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการประเมินหรือนักประเมิน ให้ข้อเสนอแนะทั้งจุดเด่นและจุดด้อย ของการประเมิน

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า การประเมินอภิมาน คือ การประเมินงานประเมิน ซึ่งมีการรวบรวมความคิดเห็นหรือสารสนเทศที่มีผลต่อการประเมินอย่างเป็นระบบจากผู้มีส่วน เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยการเทียบเคียงกับเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้ สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ มีคุณค่า ได้มาตรฐาน นำไปสู่สารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์และพัฒนา ต่อไป

3.4.2 ประเภทของการประเมินอภิมาน

Bustelo (2004) ได้จัดประเภทของการประเมินอภิมาน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา 4 มิติ ดังนี้

1. มิติแรก บทบาทของการประเมินอภิมาน (role of meta-evaluation) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินอภิมานความก้าวหน้า (formative meta-evaluation) ซึ่งจะอยู่ในช่วงกระบวนการประเมิน และการประเมินอภิมานผลสรุป (summative meta-evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินหลังสิ้นสุดกระบวนการประเมิน

2. มิติที่สอง ช่วงเวลาของการดำเนินงาน (moment of meta-evaluation) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินประเมินอภิมานก่อนมีกระบวนการประเมิน (ex-ante meta-evaluation) และการประเมินอภิมานระหว่างกระบวนการประเมินหรือเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ (ex-postfacto meta-evaluation)

3. มิติที่สาม หน่วยงานหรือบุคคลที่รับผิดชอบในการประเมินอภิมาน (agent who meta-evaluates) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินอภิมานภายใน (internal meta-evaluation) เป็นการประเมินโดยนักประเมินโดยการควบคุมคุณภาพการปฏิบัติงานด้วยนักประเมินเอง และการประเมินอภิมานภายนอก (external meta-evaluation) เป็นการประเมินอภิมานด้วยบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประเมินนั้นๆ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ

4. มิติที่สี่ เนื้อหาที่ทำการประเมินอภิมานหรือขั้นตอนของการประเมินอภิมาน (content or evaluation phase meta-evaluated) แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ การประเมินอภิมานของแบบการประเมิน (design meta-evaluation) การประเมินอภิมานในส่วนของกระบวนการประเมิน (process meta-evaluation) และการประเมินอภิมานในส่วนของผลผลิต/ผลลัพธ์จากการประเมิน (result meta-evaluation)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2559) ได้แบ่งประเภทของการประเมินอภิมาน ดังนี้

1. การประเมินอภิมานเชิงความก้าวหน้า (formative meta-evaluation) หมายถึง การประเมินว่าแผนการประเมินและการดำเนินการประเมินเป็นไปตามแนวทางมาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ ถ้าปฏิบัติตามแนวทางก็จะได้ผลประเมินที่ถูกต้องสมเหตุสมผล สามารถหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดโดยทั่วไปจากการประเมินได้ ทั้งนี้ข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญคือ คุณค่าสูงสุดของการประเมินจะมีค่ามากที่สุด เมื่อดำเนินการประเมินตามแนวทางมาตรฐานของการประเมินที่กำหนดและหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดในการประเมิน

2. การประเมินอภิมานแบบเชิงรวมสรุป (summative meta-evaluation) เป็นการแสดงถึงคุณค่ารวมของงานประเมินเป็นบทบาทที่แสดงถึงความพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้ของนักประเมินโดยการรายงานให้สาธารณะทราบถึงความเป็นมาตรฐานของงานประเมิน ผลการประเมิน

อภิมานเชิงสรุปรวม ช่วยให้ผู้ใช้ผลประเมินตัดสินใจได้ว่าควรจะยอมรับผลประเมินและข้อเสนอแนะจากงานประเมินมากน้อยเพียงใด สรุปคือ คุณภาพของงานประเมินสามารถแสดงในรูปของการให้คะแนนและถ่วงน้ำหนักการประเมินภาคปฏิบัติตามมาตรฐานของงานประเมิน

ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินอภิมานเชิงรวมสรุป และการประเมินอภิมานเชิงความก้าวหน้า คือ คุณค่าสูงสุดของงานประเมิน ซึ่งแสดงโดยการประเมินอภิมานสรุปรวมจะมีค่ามากที่สุดเมื่อผู้ประเมินได้ให้ความสนใจกับข้อดีติดชมจากการประเมินอภิมานเชิงก้าวหน้า

3.4.3 มาตรฐานการประเมิน

มาตรฐานการประเมินมีความสำคัญและความจำเป็นโดยในปี 1988 Stufflebeam เป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานสำหรับบุคคล (Joint Committee on Standards for Educational Evaluation, 1988) และได้มีการตีพิมพ์มาตรฐานที่พัฒนาขึ้นในหนังสือ “The personnel evaluation standards: how to assess systems for evaluating educators” ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 21 เกณฑ์ และต่อมาปี 1994 Sanders เป็นประธานคณะกรรมการได้พัฒนามาตรฐานสำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา ซึ่งตีพิมพ์ในหนังสือ “The program evaluation standards: how to assess evaluation of educational programs” ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 30 เกณฑ์ ได้แก่ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้อง ซึ่งมีการนำไปประยุกต์ใช้และมีการพัฒนาตลอด ซึ่งในปี 2012 Stufflebeam & Social Impact (2012) ได้พัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินอภิมาน ซึ่งรูปแบบของแบบตรวจสอบรายการมี 5 มาตรฐาน ได้แก่

1. มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ มีเกณฑ์ 8 ข้อ ได้แก่ 1) ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน 2) ความใส่ใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) วัตถุประสงค์ในการเจรจา 4) คุณค่าที่ชัดเจน 5) ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 6) กระบวนการและผลผลิตที่มีความหมาย 7) การสื่อสารและการรายงานที่ทันเวลาและเหมาะสม 8) คำนึงถึงผลที่ตามมาและอิทธิพล

2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มีเกณฑ์ 4 ข้อ ได้แก่ 1) การบริหารโครงการ 2) กระบวนการปฏิบัติจริง 3) ความสามารถในการเข้าถึงบริบท 4) การใช้ทรัพยากร

3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม มีเกณฑ์ 7 ข้อ ได้แก่ 1) การตอบสนองและครอบคลุม 2) ข้อตกลงอย่างเป็นทางการ 3) สิทธิมนุษยชนและความเคารพนับถือ 4) ความชัดเจนและยุติธรรม 5) ความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูล 6) ความขัดแย้งของผลประโยชน์ 7) ความรับผิดชอบด้านการเงิน

4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง มีเกณฑ์ 8 ข้อ ได้แก่ 1) ข้อสรุปและการตัดสินใจที่ถูกต้อง 2) ข้อมูลที่ถูกต้อง 3) ข้อมูลที่เชื่อถือได้ 4) คำอธิบายโปรแกรมและเนื้อหาที่ชัดเจน

5) การจัดการข้อมูล 6) การออกแบบและการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง 7) การใช้เหตุผลประกอบการประเมินที่มีความชัดเจน 8) การสื่อสารและการรายงาน

5) มาตรฐานด้านความรับผิดชอบในการประเมิน มีเกณฑ์ 3 ข้อ ได้แก่ 1) เอกสารประกอบการประเมิน 2) การประเมินอภิमानภายใน 3) การประเมินอภิमानภายนอก

ทั้งนี้ มาตรฐานด้านความถูกต้อง จากเดิมมี 12 เกณฑ์ย่อย ปรับลดลงมาเป็น 8 เกณฑ์ย่อย โดยนำเกณฑ์เอกสารประกอบการประเมิน และเกณฑ์การประเมินอภิमान มาเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานใหม่ คือ มาตรฐานด้านความรับผิดชอบในการประเมิน (กมลชนก วุฒิญาโณ, 2562)

นอกจากนี้ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2550) ได้กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ สำหรับใช้เป็นแนวทางการพิจารณาการประเมินอภิमानรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 มาตรฐาน 11 ตัว ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 ความตรงของการประเมินคุณภาพภายนอกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
สมศ. กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องสมบูรณ์ของกระบวนการประเมิน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาตรฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเทียบกับมาตรฐานการประเมิน

มาตรฐานที่ 3 ประสิทธิภาพของการประเมิน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ความถูกต้อง ความเชื่อถือได้ ของผลการประเมิน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานผลการประเมิน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน

มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของข้อเสนอแนะ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ

สุวิมล ว่องวานิช (2549) กล่าวว่า เกณฑ์การประเมินสำหรับใช้ในการประเมิน อภิमानส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกัน คือ ให้ความสำคัญกับการออกแบบการประเมินที่สามารถให้ ข้อมูลที่มีคุณภาพ และการรายงานผลที่น่าเชื่อถือภายใต้ข้อมูลที่รองรับหนักแน่น ดังนั้นนักประเมิน

อภิมานสามารถพัฒนาเครื่องมือการประเมิน โดยปรับใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพของการประเมิน ด้วยการสร้างแบบตรวจสอบรายการประเมินที่เหมาะสมกับงานที่ต้องการประเมินอภิมาน

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะนำแนวคิดของการประเมินอภิมาน (Meta-evaluation) ที่เป็นการประเมินงานประเมินเพื่อตัดสินคุณภาพงานประเมิน รวมทั้งศึกษามาตรฐานและตัวบ่งชี้ สำหรับใช้เป็นแนวทางการพิจารณาการประเมินอภิมานรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สมศ. และมาตรฐานการประเมินอภิมานของ Stufflebeam (Stufflebeam & Social Impact, 2012) มาประยุกต์และปรับใช้ในการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การพัฒนาตัวชี้วัด

4.1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับตัวชี้วัด

4.1.1 ความหมายของตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด (indicators) ถือได้ว่าเป็นสารสนเทศหนึ่งที่น่ามาใช้ประโยชน์ทางการศึกษา อาจอยู่ในลักษณะเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ ตัวชี้วัดที่ดีสามารถช่วยในการวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการหรือกิจกรรม โครงการต่างๆ โดยเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพของการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น จึงมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของตัวชี้วัด หรือตัวบ่งชี้ ไว้ดังนี้ รุสนันท์ แก้วตา (2556, น.10) ได้ให้ความหมายของตัวชี้วัด หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพที่ใช้อบสภาวะของสิ่งที่มีงวัด ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2557) ได้ให้ความหมายของตัวชี้วัด หมายถึง สิ่งที่บออสภาพหรือสภาวะในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพของสถานการณ์ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งลักษณะดังกล่าวเป็นการนำข้อมูลหรือตัวแปร หรือข้อความจริงมาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดค่าหรือคุณค่าที่สามารถชี้ให้เห็นลักษณะของสภาพการณ์นั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561, น.7) ได้ให้ความหมายของตัวชี้วัด หมายถึง ข้อความที่ใช้ให้เห็นการดำเนินงาน สภาพการณ์ หรือคุณลักษณะที่สะท้อนถึงการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบสมรรถนะ

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2564) ได้ให้ความหมายของตัวชี้วัด หรือตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะของทรัพยากร การดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน

รณิชัย สวัสดิ์ (2565, น.30) ได้ให้ความหมายของตัวชี้วัด หมายถึง ตัวแปร หรือสิ่งที่สามารถบ่งบอกข้อมูลของสิ่งใด สิ่งหนึ่งได้อย่างเจาะจง ชัดเจน สะท้อนผลของสิ่งที่เกิดขึ้น

Johnstone (1981) ได้ให้ความหมายของตัวชี้วัด หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกปริมาณเชิงสัมพันธ์หรือสถานะของสิ่งที่มุ่งวัดในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งบ่งบอกหรือสะท้อนภาพของสถานการณ์ที่สนใจอย่างกว้างๆ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า ตัวชี้วัด หมายถึง เครื่องมือหรือวิธีการที่ใช้ในการวัด ประเมิน หรือบ่งชี้สถานะ การดำเนินงาน หรือผลลัพธ์ของสิ่งต่าง ๆ การมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนและเหมาะสมสามารถช่วยให้สามารถปรับปรุง และปรับเปลี่ยนการกระทำเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

4.1.2 ประเภทของตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดมีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนก ซึ่งตามแนวคิดของ Johnstone (อ้างอิงใน รุสนันท์ แก้วตา, 2556) ได้จำแนกตัวชี้วัดทางการศึกษา ดังนี้

- 1) ตัวชี้วัดตัวแทน (representative indicators) เป็นตัวแทนเดียวที่สะท้อนให้เห็นแง่มุมของระบบการศึกษา นิยมใช้ในงานวิจัย งานบริหารและการวางแผน
- 2) ตัวชี้วัดเดี่ยว (diaggregative indicators) เป็นตัวชี้วัดที่นำข้อมูลมาจำแนกเป็นเดี่ยวๆ ซึ่งแต่ละตัวแทนจะใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพื่ออธิบายเรื่องหนึ่ง ความหมายแต่ละตัวแปรจะอธิบายในแต่ละส่วนเท่านั้น ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาความไม่ถูกต้องได้
- 3) ตัวชี้วัดรวม (composite indicators) เป็นตัวชี้วัดที่รวมตัวแปรจำนวนหนึ่งเข้าด้วยกันและกลายเป็นตัวชี้วัดรวมออกมา ตัวชี้วัดนี้จะใช้อธิบายลักษณะหรือสถานการณ์ทางการศึกษาได้ดีกว่าตัวแปรเพียงตัวเดียว

4.1.3 คุณสมบัติของตัวชี้วัดที่ดี

ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2557) อธิบายว่า ตัวชี้วัดที่ดี ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) สอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการวัด ตัวชี้วัดมีความตรง (validity) สามารถชี้ให้เห็นสิ่งที่ต้องการวัด และมีความเที่ยง (reliability) ค่าที่วัดมีความน่าเชื่อถือ และคงที่
- 2) เป็นรูปธรรมสามารถวัดหรือสังเกตได้ชัดเจน และแสดงความแตกต่างของค่าที่ได้จากการวัดหรือการประเมิน
- 3) มีความน่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับจากผู้ใช้ในการวัดหรือประเมิน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

4) มีความไวต่อความแตกต่าง (sensitivity) ต้องวัดความแตกต่างระหว่างหน่วยวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง

ศิริชัย กาญจนวาสี (2564, น.78-80) อธิบายว่า ตัวชี้วัดที่ดี มีคุณสมบัติสำคัญ ดังนี้

1) ความตรง (validity) ต้องบ่งชี้ได้ตามคุณลักษณะที่ต้องการวัดอย่างถูกต้องแม่นยำ มีลักษณะ ดังนี้

(1) มีความตรงประเด็น (relevant) ตัวชี้วัดต้องวัดได้ตรงประเด็น มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณลักษณะที่มุ่งจะวัด

(2) ความเป็นตัวแทน (representative) ต้องมีความเป็นตัวแทนคุณลักษณะที่มุ่งวัด หรือครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของคุณลักษณะที่มุ่งวัดอย่างครบถ้วน

2) ความเที่ยง (reliability) มีคุณลักษณะที่มุ่งวัดได้อย่างน่าเชื่อถือคงเส้นคงวา คงที่เมื่อทำการวัดซ้ำในช่วงเวลาเดียวกัน มีลักษณะดังนี้

(1) ความเป็นปรนัย (objectivity) การตัดสินใจเกี่ยวกับค่าของตัวชี้วัดควรอยู่กับสถานะที่เป็นอยู่หรือคุณสมบัติของสิ่งนั้นมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับความรู้สึกตามอัตวิสัย

(2) มีความคลาดเคลื่อนต่ำ (minimum error) ต้องชี้วัดได้อย่างมีความคลาดเคลื่อนต่ำ ค่าที่ได้ต้องมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

3) ความเป็นกลาง (neutrality) ปราศจากความลำเอียง ไม่น้อมเอียงเข้าข้างใคร ไม่ชี้นำ

4) ความไว (sensitivity) ต้องมีความไวต่อสิ่งที่มุ่งวัด แสดงความผันแปรหรือความแตกต่างระหว่างหน่วยวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจน ต้องมีมาตรและหน่วยวัดที่มีความละเอียดเพียงพอ

5) สะดวกต่อการนำไปใช้ (practicality) ตัวชี้วัดที่ดีต้องสะดวกต่อการนำไปใช้ คือ เก็บข้อมูลง่าย และแปลความหมายได้ง่าย

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า ตัวชี้วัดที่ดีควรมีลักษณะที่ชัดเจนและสามารถวัดได้อย่างแม่นยำ และสะดวกต่อการนำไปใช้ นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการติดตามความคืบหน้าปรับปรุงแผนงาน และทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

4.2 การพัฒนาตัวชี้วัดในการประเมิน

4.2.1 วิธีการพัฒนาตัวชี้วัด

การพัฒนาตัวชี้วัด เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ลดปริมาณและความซับซ้อนของข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถระบุลักษณะสิ่งที่ต้องการศึกษา ซึ่งการพัฒนาตัวชี้วัด มี 3 วิธี คือ

1) การพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อประโยชน์ของการใช้ สามารถแบ่งได้เป็น 2 วิธี วิธีที่หนึ่ง คือ เลือกตัวแปรที่มีอยู่ มาสร้างเป็นตัวชี้วัดที่มีลักษณะเป็นตัวแทน วิธีที่สอง คือ นำตัวแปรจำนวนหนึ่งมารวมกันหรือผสมกัน โดยแต่ละตัวแปรต้องมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งวิธีการดังกล่าว จะใช้เจตคติของตัวบุคคลเข้ามาพิจารณาในการเลือกตัวแปร ซึ่งอาจจะเกิดความลำเอียงได้

2) การพัฒนาตัวชี้วัดโดยอาศัยทฤษฎี พัฒนาโดยเลือกกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่สนใจ และนำมาจัดลำดับความสำคัญของตัวแปร และกำหนดค่าน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีที่มีอยู่เพื่อสังเคราะห์ตัวแปรมาเป็นตัวชี้วัด

3) การพัฒนาตัวชี้วัดโดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ พัฒนาโดยการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการจัดกลุ่มความสัมพันธ์ของตัวแปร กำหนดน้ำหนักของตัวแปรโดยใช้วิธีการทางสถิติเป็นหลัก มีข้อดีคือข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ แต่ใช้เวลานาน

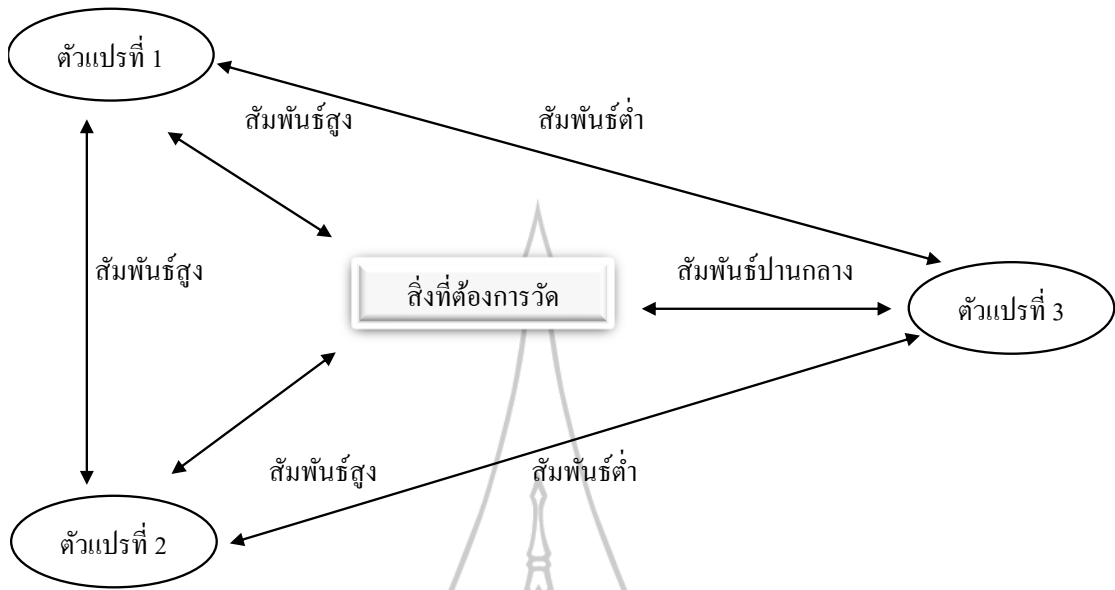
สรุปว่าการพัฒนาตัวชี้วัดไม่ได้มีหลักเกณฑ์ที่กำหนดตายตัวว่าต้องใช้วิธีการใด แต่ควรคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่ควรนำมาพิจารณา เช่น งบประมาณ เวลา ลักษณะของตัวแปรที่นำมากำหนดเป็นตัวชี้วัด รวมทั้งประโยชน์ของการนำไปใช้ให้สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา ซึ่งอาจจะใช้วิธีการที่ผสมผสานกันซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทนั้น ๆ

4.2.2 ข้อควรคำนึงในการพัฒนาตัวชี้วัด

การพัฒนาตัวชี้วัดที่นำมาใช้ในทางการศึกษา ควรสร้างและพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละหน่วยงาน และงานที่ต้องนำไปใช้ และมีปัจจัยอื่นๆ ที่ควรนำมาพิจารณาประกอบเพิ่มเติมด้วย เช่น งบประมาณ เวลา ประโยชน์ในการนำไปใช้ ลักษณะของตัวแปรที่จะนำมากำหนดเป็นตัวชี้วัด เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาตัวชี้วัดควรคำนึงถึง 3 ประเด็น คือ

1) การคัดเลือกตัวแปร

โดยเริ่มจากการจัดกลุ่มตัวแปรโดยพิจารณาแล้วว่ามีความสัมพันธ์กับเรื่องที่ต้องการศึกษาอย่างละเอียดและชัดเจน ซึ่งต้องศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี หรือผู้เชี่ยวชาญ ร่วมกันพิจารณาตัวแปรที่จะนำมาสร้างเป็นตัวชี้วัด ควรหลีกเลี่ยงตัวแปรหลายตัวที่มุ่งวัดในคุณลักษณะเดียวกัน และตัวแปรที่ทำให้การวัดคลาดเคลื่อนได้ แต่ควรพิจารณาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงกับสิ่งที่ต้องการศึกษา ทั้งนี้ หากมีตัวแปรที่สัมพันธ์กันสูงและมุ่งวัดสิ่งเดียวกัน ควรตัดสินใจเลือกตัวแปรใดตัวแปรหนึ่ง ดังแสดงในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาสังเคราะห์เป็นตัวชี้วัด

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561, น.123)

จากภาพที่ 2.2 จะเห็นได้ว่า ตัวแปรที่ 1 และ 2 มีแนวโน้มว่ามีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการวัดสูง ขณะเดียวกันทั้งสองตัวแปรก็มีความสัมพันธ์กันเองสูง เนื่องจากตัวแปรทั้งสองอาจจะวัดในสิ่งที่คล้ายคลึงกัน จึงควรเลือกตัวแปรใดตัวแปรหนึ่ง ส่วนตัวแปรที่ 3 มีความสัมพันธ์กับตัวแปรที่ 1 และ 2 ต่ำ แต่มีแนวโน้มว่ามีความสัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการวัดในระดับปานกลาง จึงมีความเป็นอิสระที่จะอธิบายสภาวะการณ์สิ่งที่วัดได้มากกว่า ดังนั้น ควรเลือกตัวแปรที่ 1 หรือตัวแปรที่ 2 ตัวใดตัวหนึ่ง ร่วมกับตัวแปรที่ 3

2) การกำหนดวิธีการรวมตัวแปร

การรวมตัวแปรมีข้อตกลงเบื้องต้นแตกต่างกัน 2 แนวทาง ดังนี้

(1) การรวมเชิงบวก (Additive) มีข้อตกลงเบื้องต้น คือ ตัวแปรแต่ละตัวมีความเท่าเทียมกัน สามารถทดแทนหรือชดเชยกันได้ด้วยตัวแปรอีกตัวหนึ่ง ซึ่งทำให้ค่าของตัวชี้วัดไม่เปลี่ยนแปลง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระบบตั้งแต่ 2 ระบบขึ้นไป ว่าสิ่งที่มุ่งศึกษามีความแตกต่างกันกี่หน่วย

(2) การรวมแบบทวีคูณ (Multiplicative) มีข้อตกลงเบื้องต้น คือ ตัวแปรแต่ละตัวไม่สามารถทดแทนหรือชดเชยกันได้ วิธีการนี้ตัวชี้วัดที่สร้างขึ้นจะมีค่าสูง ก็ต่อเมื่อตัวแปรแต่ละองค์ประกอบทุกตัวมีค่าสูงทั้งหมด โดยทั่วไปวิธีมักใช้เปรียบเทียบระบบตั้งแต่ 2 ระบบขึ้นไป ว่าระบบหนึ่งมีค่าตัวชี้วัดสูงกว่าอีกระบบกี่เท่า คิดเป็นร้อยละเท่าไร

3) การกำหนดน้ำหนักของตัวแปร มี 2 วิธีการ คือ

(1) วิธีพิจารณาตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นการลงความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาหาข้อยุติด้วยการหาค่าเฉลี่ย หรือการอธิปรายลงความเห็น นอกจากนี้ อาจยังขอความเห็นไปยังผู้เชี่ยวชาญในแขนงอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยการใช้แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบดูค่าร้อยละที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับความสัมพันธ์ของตัวแปรที่รวมอยู่ในองค์ประกอบ หรือจะใช้วิธีการที่เป็นระบบมากขึ้น เช่น การใช้เทคนิคเดลฟาย เพื่อสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มคนที่ได้คัดเลือกมาเป็นพิเศษ จนได้คำตอบที่ชัดเจน แล้วจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้หาค่าน้ำหนักความสำคัญของแต่ละตัวแปรต่อไป

(2) การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อกำหนดค่าน้ำหนัก เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยใช้ค่าน้ำหนักของตัวแปรที่อธิบายลักษณะขององค์ประกอบอันหนึ่ง หรืออาจใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยจากการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ

4.2.3 การตรวจสอบคุณภาพของตัวชี้วัด

ผดุงชัย ภูพัฒน์ (2557) กล่าถึงการตรวจสอบคุณภาพของตัวชี้วัด ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ การตรวจสอบคุณภาพภายใต้กรอบแนวคิดทางทฤษฎี และการตรวจสอบคุณภาพด้วยวิธีการทางสถิติ ซึ่งสามารถดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของตัวชี้วัดได้ตามขั้นตอน ดังนี้

1) ตรวจสอบคุณภาพของตัวแปรและการคัดเลือกตัวแปร ต้องมีกรอบแนวคิดในเชิงทฤษฎีที่ชัดเจนในการวัดตัวแปร ความเป็นตัวแทนของตัวแปรมีนิยามเชิงปฏิบัติการที่ถูกต้อง สอดคล้องกับเป้าหมายในการนำตัวชี้วัดไปใช้ประโยชน์ รวมถึงลักษณะ ประเภท ระดับการวัดและการสร้างโมเดล และการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งที่กล่าวมาจะช่วยให้สารสนเทศมีคุณภาพมากขึ้น

2) ควรศึกษาและพิจารณาวิธีการรวบรวมหรือสังเคราะห์ตัวแปรแต่ละวิธี เงื่อนไข และความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์แตกต่างกัน เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดที่มีคุณภาพสอดคล้องกับเป้าหมายในการนำไปใช้

3) การกำหนดน้ำหนักของตัวแปร ควรเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับธรรมชาติของตัวแปร และเป้าหมายของการนำไปใช้

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

นงลักษณ์ วิรัชชัย และ วรณี เจตจำนงนุช (2551) ได้ทำวิจัยเรื่องการประเมินอภีมาน และการวิเคราะห์อภีมานรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา โดยใช้มาตรฐานการประเมินอภีมานของ The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (utility) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (feasibility) มาตรฐานด้านความเหมาะสมชอบธรรม (propriety) และมาตรฐานด้านความถูกต้อง (accuracy) ผลการประเมินอภีมาน พบว่า รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีคุณภาพมาตรฐานการประเมินอภีมาน และคุณภาพการประเมินอภีมาน การสังเคราะห์รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษาโดยผู้วิจัยอยู่ในระดับดีทุกมาตรฐานทั้ง 4 มาตรฐาน ตามมาตรฐานการประเมินอภีมานการประเมินโครงการของ The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation

ศิริดา บุรชาติ, สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์, และพฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการประเมินคุณภาพบัณฑิตสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตและรูปแบบการประเมินคุณภาพบัณฑิตรวมทั้งประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพบัณฑิตสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตมี 32 ตัวบ่งชี้ใน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านผลผลิต 28 ตัวบ่งชี้ ใน 5 องค์ประกอบและด้านผลลัพธ์ 4 ตัวบ่งชี้ใน 2 องค์ประกอบ และรูปแบบการประเมินคุณภาพบัณฑิตแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ 2) สิ่งที่มีประเมิน 3) วิธีการประเมินและคุณภาพบัณฑิต และ 4)วิธีการตัดสินระดับคุณภาพบัณฑิต รวมทั้งผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการประเมินคุณภาพบัณฑิตแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ตามมาตรฐานการประเมิน 4 มาตรฐาน คือ ความถูกต้องครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ในการนำผลไปใช้ในการประเมินคุณภาพบัณฑิต และอรรถประโยชน์ อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน

พงษ์ลัดดา รักณรงค์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องระบบการประเมินอภีมานเพื่อการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การพัฒนาระบบสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า (1) ผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพตามกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 คือ สถานศึกษาที่นำระบบการประเมินอภีมานไปใช้และผู้วิจัยร่วมพัฒนา มีคุณภาพตามกระบวนการ

ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับมากกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่นำระบบการประเมินอภิมานตามคู่มือไปใช้แต่ผู้วิจัยไม่ได้ร่วมพัฒนา และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้ระบบการประเมินอภิมาน ตามลำดับ (2) คุณภาพรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาในภาคต้น ปีการศึกษา 2553 ของสถานศึกษากลุ่มทดลองที่ 1 มีคุณภาพตามมาตรฐานการประเมินอภิมานรายงาน มีประโยชน์มีความตรง มีจริยธรรม มีความน่าเชื่อถือ และมีประสิทธิผลต้นทุนสูงกว่าคุณภาพของรายงานผลประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ก่อนนำ ระบบการประเมินอภิมานไปใช้ (3) กลุ่มทดลองที่ 1 มีคุณภาพของรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการประเมินอภิมานรายงานในระดับดีซึ่งสูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 และสูงกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้ใช้ระบบการประเมินอภิมาน ตามลำดับ และประสิทธิผลของระบบการประเมินอภิมาน ที่พัฒนาขึ้น มีคุณภาพตามมาตรฐานการประเมินระบบ ด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้อง และผู้ใช้ระบบมีความพึงพอใจระบบการประเมินอภิมานในระดับดี

ศศิธร บัวทอง (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง โดยบุคลากรของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู ผลปรากฏว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมากทุกด้าน

สกวรัตน์ จรุงนันทกาล (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการประเมินสมรรถนะครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผลการศึกษาประสิทธิผลของการนำชุดการประเมินสมรรถนะครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้ พบว่า ประสิทธิภาพแต่ละด้านประกอบด้วย ได้แก่ ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

สิริศักดิ์ อัจฉริยะ, เอื้อมพร หลินเจริญ, อรุณี อ่อนสวัสดิ์ และรัตนะ บัวสนธ์ (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการประเมินอภิมานสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสรุปข้อค้นพบได้ 3 ประเด็น คือ 1) ผลการศึกษาระบบการดำเนินการประเมินอภิมานสถานศึกษา สภาพปัญหาและอุปสรรคในการประเมิน พบว่า รูปแบบการประเมินอภิมานสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่เป็นการออกติดตามและแนะนำด้วยวาจา ขาดเครื่องมือและวิธีการ การติดตาม ตรวจสอบงานประเมินของสถานศึกษาอย่างชัดเจน อีกทั้งสถานศึกษายังขาด

บุคลากรที่มีความรู้เข้าใจในการประเมินภายใน ขาดงบประมาณและเพิ่มภาระงาน อีกทั้งสถานศึกษาต้องการความช่วยเหลือจากต้นสังกัดเพื่อช่วยด้านกระบวนการดำเนินงานประเมินภายใน 2) ผลการสร้างรูปแบบการประเมินอภิमानสถานศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ รูปแบบมีลักษณะเป็นโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน และ 3) ผลการประเมินรูปแบบการประเมินอภิमानสถานศึกษา พบว่า มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับดี มาตรฐานด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับดีมาก มาตรฐานด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก และมาตรฐานด้านความถูกต้องอยู่ในระดับดี

สาวตรี จุเจีย และสุรศักดิ์ มั่งสิงห์ (2560, น.42-43) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวชี้วัดและระบบประเมินคุณภาพเลิร์นนิ่งอ็อบเจกต์ ซึ่งผู้วิจัยสนใจการทำวิจัยเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพของเลิร์นนิ่งอ็อบเจกต์โดยเฉพาะการกำหนดมิติที่สำคัญสำหรับคุณภาพจากมุมมองของผู้ใช้งาน เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดและระบบประเมินคุณภาพเลิร์นนิ่งอ็อบเจกต์ที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น หลักการในการพัฒนาระบบประเมินคุณภาพเลิร์นนิ่งอ็อบเจกต์ เป็นการนำเอาตัวชี้วัดในแต่ละมิติที่ได้จากการพัฒนา มาจัดทำเป็นระบบประเมิน เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพเลิร์นนิ่งอ็อบเจกต์ได้สะดวกมากขึ้น ผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพเลิร์นนิ่งอ็อบเจกต์ได้ตัวชี้วัดคุณภาพทั้งสิ้น 4 มิติ 35 ตัวชี้วัด ได้แก่ มิติที่ 1 คุณภาพด้านโครงสร้าง ประกอบด้วย 22 ตัวชี้วัด, มิติที่ 2 คุณภาพด้านการศึกษา ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด, มิติที่ 3 คุณภาพด้านการออกแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด และมิติที่ 4 คุณภาพด้านเทคโนโลยี ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด

กมลชนก วุฒินาโณ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินกระบวนการประชาสัมพันธ์ พบว่า ความเหมาะสมตามมาตรฐานการประเมินอภิमानของโมเดลเชิงตรรกะสำหรับกระบวนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่งที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมในระดับดีทุกมาตรฐานการประเมิน 5 มาตรฐาน ได้แก่ ด้านอรรถประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านความรับผิดชอบในการประเมิน และผลการศึกษาความเหมาะสมของโมเดลเชิงตรรกะ พบว่า มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานความถูกต้อง มาตรฐานด้านความรับผิดชอบในการประเมินและมาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก ส่วนมาตรฐานด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับดี

ยลพรรษย์ ศิริรัตน์ และมัทนา วัจนอมศักดิ์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา และ 2) เพื่อทราบผลการยืนยันตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) คุณภาพการบริหาร ประกอบด้วย 30 ตัวบ่งชี้ 2) คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 26 ตัวบ่งชี้ 3) คุณภาพครู ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ และ 4) คุณภาพสถานศึกษา

ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ยืนยันตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ว่ามีความสอดคล้องและถูกต้อง

สุวิญา สิริยานนท์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินอภิमानและการสังเคราะห์อภิमानรายงานการประเมินโครงการการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบตรวจสอบรายการประเมินอภิमानประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยปรับปรุงจาก Program evaluation meta-evaluation checklist ของ Stufflebeam and Impact (2012) มีเกณฑ์มาตรฐาน 5 ด้าน ได้แก่ (1) มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ (2) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (3) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (4) มาตรฐานด้านความถูกต้อง และ (5) มาตรฐานด้านความรับผิดชอบ ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามเกณฑ์การประเมินในแต่ละมาตรฐาน พบว่า ในภาพรวมทุกมาตรฐานมีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม

โสภา อำนวนยรัตน์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาแบบยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานด้านอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพของการศึกษาไทยยุค 4.0 พบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ มีจำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านสภาพบริบทของสถานศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน และมีผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ มีตัวบ่งชี้ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 22 ตัวบ่งชี้ และไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ คงเหลือ จำนวน 4 องค์ประกอบ 22 ตัวบ่งชี้ และ 61 ประเด็นพิจารณา

สุปิน ยุระรัช, อรรณพ จินะวัฒน์, วราภรณ์ ไทยมา, เกரியงไกร สัจจเหตุทัย, และไพบุลย์ สุขวิจิตร บาร์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถานศึกษาอุดมศึกษา พบว่า ผลการสังเคราะห์ผลการประเมินและความเห็นของผู้ประเมินที่ได้รับจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ของ สมศ. ที่ดำเนินการในปีงบประมาณ 2560 และ 2561 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับคุณภาพดีมากทั้ง 3 ด้าน และผลการสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมิติของคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ แบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ อรรถประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง มีผลการประเมินคุณภาพรายงานในภาพรวมในระดับดีทุกด้าน (ได้มาตรฐาน) ตามแนวคิดของ Joint Committee on Standards for Educational Evaluation (1994) และ Stufflebeam (2001)

รณิชัย สวัสดิ์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังคมพหุวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การ

จัดการเรียนรู้ในสังคมพหุวัฒนธรรม มี 4 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 2 การบริหารสถานศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรม มี 4 ตัวชี้วัด และองค์ประกอบที่ 3 การเรียนรู้ของผู้เรียนในสังคมพหุวัฒนธรรม มี 3 ตัวชี้วัด ซึ่งมีผลการสร้างและหาคุณภาพเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังคมพหุวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยอาศัยทฤษฎีฉันทามติทางวัฒนธรรม พบว่า เกณฑ์มีลักษณะแบบองค์รวม (Holistic Score) การตัดสินผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในใช้เกณฑ์ 5 ระดับ ได้แก่ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง มีผลการหาคุณภาพความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมทุกข้อ รวมทั้งมีผลการสร้างและหาคู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังคมพหุวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า คู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) บริบทและภารกิจการประเมิน 2) บทบาทหน้าที่และจรรยาบรรณของคณะกรรมการประเมิน และ 3) หลักการ รูปแบบ แนวทางการประเมิน และผลการหาคุณภาพด้านความเหมาะสม ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

สุรัชย์ มาตราช และประภฤติยา ทักษิโร (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบคุณภาพของการตรวจให้คะแนนของแบบสอบอัตนัยวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่ใช้การออกแบบการตรวจให้คะแนนที่ต่างกัน: การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือผลของการวัด โดยผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของผลการตรวจให้คะแนนแบบสอบอัตนัยวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) พบว่า ความเที่ยงในการให้คะแนนระหว่างผู้ตรวจ (inter rater reliability) มีความสอดคล้องกันในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่าผู้ตรวจให้คะแนนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และค่าความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนความสอดคล้องระหว่างผู้ตรวจให้คะแนนจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) ที่มีผู้ตรวจให้คะแนน 3 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % จำแนกเป็นรายชื่อจำนวน 3 ข้อ โดยทั้ง 3 ข้อคำถามถือว่ามีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับดีมาก

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Gallegos (1994) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินอภิมานรูปแบบการประเมินโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา จำนวน 50 รูปแบบ (Metaevaluation School of Evaluation Models) โดยคณะผู้ประเมินอภิมานจะทำการประเมินงานประเมินอย่างอิสระจากกัน โดยการสังเคราะห์โมเดลที่ใช้ในการประเมินแล้วตรวจสอบกระบวนการตามเกณฑ์ ดังนี้ 1) ความมุ่งหมายของการประเมิน 2) กระบวนการ 3) ขนาดของโรงเรียน 4) บทบาทในการประเมิน เป็นการประเมินเชิงความก้าวหน้าหรือเป็นการประเมินเชิงสรุปรวม 5) ลักษณะการประเมินเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ หรือทั้งเชิงปริมาณ

และเชิงคุณภาพ 6) การวางแผน การตัดสินใจ ประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และ ผลผลิต 7) การแสดงความรับผิดชอบ (accountability) ว่ามีการพัฒนาจากความต้องการ มีความ เป็นธรรม ความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมในการวางแผนทรัพยากร 8) มาตรฐานการประเมิน มาตรฐานอรรถประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม มาตรฐานด้าน ความถูกต้อง และ 9) จุดแข็งจุดอ่อนของการประเมิน

Lee (1995) ได้ศึกษาการประเมินอภิमानของสถาบันเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ แห่งประเทศไต้หวัน จากคณะผู้ประเมินและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งจากการ พิจารณาผลการประเมิน จุดหลักของการประเมินอภิमानอยู่ที่การเปรียบเทียบการประเมินว่าสัมพันธ์ กับมาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม มาตรฐานด้านความถูกต้องของสถาบันเทคโนโลยีไต้หวัน โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานความสำคัญ ทั้งเกณฑ์ ในการประเมินอภิमानมาใช้ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แบบเป็นทางการจาก คณะผู้ประเมิน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงโมเดลการ ประเมิน นโยบาย วิธีการและการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า 1) คณะผู้ประเมินและผู้มีส่วนได้เสีย เชื่อในเกณฑ์มาตรฐานทั้ง 30 เกณฑ์ สามารถกำหนดทิศทางการกระบวนการปฏิบัติ และ 2) คณะผู้ ประเมิน และผู้มีส่วนได้เสียให้ผลการประเมินที่เหมือนกันในมาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ มาตรฐาน ด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสม และมาตรฐานด้านความถูกต้องของการประเมิน สถาบันเทคโนโลยีแห่งชาติไต้หวัน

Stevens (2004) ศึกษาาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เกิดการ เปลี่ยนแปลงขึ้นอย่างชัดเจน ในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กลไกทางสังคมช่วยให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง ในประเทศเยอรมนี มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาจากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง การประกันคุณภาพการศึกษาและควบคุมการประเมินถือเป็นสิ่งสำคัญของครูที่ต้องรับผิดชอบต่อ อาชีพของตน ซึ่งต้องดำเนินไปอย่างมีเหตุผลและกระบวนการที่ชัดเจน ในประเทศสวีเดนเกิดการ เปลี่ยนแปลงอย่างมากมายในการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนถึงการประเมินครูในสถานศึกษา ซึ่งต้องเกิดการพัฒนาอย่างชัดเจน ในประเทศฝรั่งเศสให้ความสำคัญและเชื่อถือกับการใช้ข้อสอบ ภายนอกโรงเรียน มีการควบคุมจากส่วนกลาง ในประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับการประเมิน จากบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา นำเอาระบบการสอบมาตรฐานกลางซึ่งอ้างอิงไปสู่การ ยอมรับที่เป็นมาตรฐาน และในประเทศออสเตรเลียมีการนำเอาระบบการประเมินผลโดยใช้ข้อสอบ มาตรฐาน มีการเตรียมการอย่างมีแบบแผนสู่การควบคุมคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาใน ระดับมัธยมศึกษาและการศึกษาขั้นสูงต่อไป

Julian (2006) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการวางแผนการประกันคุณภาพ การศึกษาของคณะกรรมการการศึกษา มลรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา โรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลาย 2 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองโรงเรียนมีการพัฒนาตามวิธีที่กำหนดขึ้นเอง ซึ่งทำให้คุณภาพการศึกษาอยู่ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ภายหลังจากที่นำการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาเข้ามาใช้พบว่า ผลที่ได้ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของทั้งสองโรงเรียนโดยมีคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น ถึงแม้ว่า ระดับการพัฒนาที่เกิดขึ้นนั้น ผลการศึกษายังไม่สามารถสรุปแน่ชัดว่าเกิดจากสภาพแวดล้อมบางอย่างที่เปลี่ยนไป หรืออาจจะเกิดจากการจัดโครงสร้างของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการสรุปมีข้อเสนอแนะว่า องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ภาวะผู้นำ การระดมทรัพยากร และกระบวนการพัฒนาเหล่านี้อาจมีส่วนทำให้การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษามุ่งบรรลุเป้าหมายได้

Akinci, M., & Köse, E. (2022) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินอภิมานโปรแกรมการฝึกอบรมครูในประเทศตุรกี ซึ่งการประเมินอภิมานเป็นกระบวนการที่ใช้เพื่อพิสูจน์ข้อบกพร่องและข้อผิดพลาดของขั้นตอนสุดท้ายของโปรแกรม โดยมีกระบวนการประเมินอภิมานอย่างเป็นระบบ ซึ่งในการวิจัยมีการประเมินอภิมาน 9 โปรแกรมที่ดำเนินการในช่วงปี 2010 ถึง 2020 เกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกอบรมครู โดยใช้วิธีการประเมินโปรแกรมและแบบจำลอง กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเลือกแบบกำหนดคุณสมบัติ ข้อมูลการวิจัยถูกเก็บรวบรวมโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมาตรฐานการประเมินโปรแกรมที่พัฒนาโดยใช้มาตรฐานการประเมินโปรแกรมจาก The Joint Committee on Standards for Educational Evaluation (JCSEE) ซึ่งงานวิจัยได้รับการตรวจสอบจากนักวิชาการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินโปรแกรม จำนวน 6 คน เพื่อร่วมเป็นทีมผู้ประเมินอภิมาน จากการวิจัยพบว่า โปรแกรมที่ถูกตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐานการประเมินโปรแกรมร้อยละ 55.67 และข้อเสนอแนะบางประการที่เชื่อได้ว่ามีส่วนสำคัญในการประเมินอภิมานโปรแกรมการฝึกอบรมครูในอนาคต

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด เพราะระบบการประกันคุณภาพภายนอก จะสร้างมาตรฐานการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพให้กับสถานศึกษา ให้ความเชื่อมั่นแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ภาคเอกชน เพราะสถานศึกษาจะได้รับสารสนเทศที่สำคัญ คือ รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก โดยใช้ตัวชี้วัดคุณภาพเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสารสนเทศที่มีคุณภาพจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พัฒนาการจัดการศึกษา

ของสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนซึ่งเป็นประชากรที่สำคัญของประเทศเป็นประชากรที่มีคุณภาพ มีศักยภาพ มีความพร้อมที่จะเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพัฒนา (Development Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) ประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา และระยะที่ 2 การประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) เกี่ยวกับมาตรฐานตัวชี้วัด รายการพิจารณา และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม มีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1.1 รองผู้อำนวยการ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่กำกับดูแลการคัดเลือก การพัฒนาผู้ประเมินภายนอก และการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกระดับ

1.1.2 หัวหน้าสำนักประเมินและรับรอง สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่กำกับติดตามการจัดประเมินและรับรองรายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.3 หัวหน้าภารกิจประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่บริหารจัดการการจัดประเมินและรับรองรายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.4 ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอกในการจัดทำและตรวจอ่านรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในรอบสอง ถึงรอบสี่ (พ.ศ. 2549-2566) จำนวน 2 คน

1.1.5 ผู้ประเมินภายนอกในการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จำนวน 2 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ได้แก่

1.2.1 ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม (focus group interview) เป็นคำถามปลายเปิด (open-ended questions) จำนวน 12 ข้อ เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม

1.2.2 แบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล เป็นการเติมข้อความของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ชื่อ-สกุล และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการพิจารณาความเหมาะสมของมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม จำนวน 56 ข้อ มีลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกตอบ ดังนี้

2	หมายถึง	มีความเหมาะสม
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมแต่ควรแก้ไข
0	หมายถึง	ไม่เหมาะสม

1.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.3.1 ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพภายนอกโดย สมศ. รายงานการประเมิน การประเมินคุณภาพ รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานการประเมิน และการพัฒนาตัวชี้วัด เพื่อให้ได้ข้อมูล (ร่าง) ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) กำหนดประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม ให้สอดคล้องกับข้อมูล (ร่าง) ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นด้านความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3) ปรับปรุงประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3.2 แบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) สรุปรูปข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 10 ตัวชี้วัด รายการพิจารณาและเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม เพื่อเตรียมจัดทำเป็นข้อคำถามเพื่อพิจารณาความเหมาะสม

2) ร่างแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินในภาพรวม โดยพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าว และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3) ตรวจสอบข้อคำถามว่าครอบคลุม 4 มาตรฐาน 10 ตัวชี้วัด รายการพิจารณาและเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม

4) จัดพิมพ์แบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.4.1 จัดประชุมกับผู้เชี่ยวชาญโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อดำเนินการจัดทำเป็นตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4.2 ผู้วิจัยจัดส่งแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความเหมาะสมของ มาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม

1.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมิน คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อดำเนินการจัดทำเป็นแบบประเมิน คุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) และแบบ ประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.5.1 ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) กับผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และจัดหมวดหมู่

1.5.2 การวิเคราะห์แบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ นำมาวิเคราะห์ดังนี้

1) ข้อมูลเชิงปริมาณของผลการประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมิน คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) การแปลผลคะแนนโดยรวมจะใช้ค่าเฉลี่ยที่มีค่าตั้งแต่ 0.00 – 2.00 โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ของเบสท์ (Best, 1977 อ้างอิงในทศพร ชูศักดิ์, 2554) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Maximum} - \text{Minimum} &= \text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด} \\ \text{Interval} &= \frac{2 - 0}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.34 – 2.00	หมายถึง	ดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.67 – 1.33	หมายถึง	พอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 – 0.66	หมายถึง	ปรับปรุง

5.2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และจัดหมวดหมู่

ระยะที่ 2 การประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1) นักวิชาการภารกิจการประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับ ติดตาม หน่วยกำกับ การประเมินคุณภาพภายนอก ในการปฏิบัติหน้าที่การประกันคุณภาพภายนอก จำนวน 16 คน

2) ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับ การประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลคณะผู้ประเมินภายนอก ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการประกันคุณภาพภายนอก ตามที่กำหนดในข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง จำนวน 37 คน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีประสบการณ์ในการตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 34 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) นักวิชาการภารกิจการประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 16 คน

2) ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับ การประเมินคุณภาพภายนอก โดยต้องเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายงานการประเมินคุณภาพภายนอก จาก สมศ. ในรอบสองถึงรอบสี่ และการประกันคุณภาพภายนอกในสถานการณ์จำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) (พ.ศ. 2549-2566) ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 18 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ชุด คือ

2.2.1 กรณีศึกษาสำหรับการตรวจประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

1) รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

2) รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)

3) แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม

2.2.2 แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานศึกษา เป็นการเติมข้อความที่เป็นข้อมูลของสถานศึกษา ได้แก่ รหัสสถานศึกษา ชื่อสถานศึกษา สังกัด และจังหวัด

ตอนที่ 2 มาตรฐานการประเมินประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 10 ตัวชี้วัด 41 รายการพิจารณา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมิน (evaluation checklist) เพื่อใช้ในการตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยประยุกต์จากแนวคิดการประเมินอภิมานตามมาตรฐานการประเมินของ Stufflebeam (Stufflebeam and Social Impact, 2012) ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ ความเหมาะสมของการประเมิน ความถูกต้องของผลการประเมิน อรรถประโยชน์จากการประเมิน และความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ในแต่ละมาตรฐานจะได้รับคะแนนในแต่ละตัวชี้วัดที่เป็นจุดตรวจสอบ โดยสรุปผลคะแนนในแต่ละตัวชี้วัดเป็นระดับคุณภาพ ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

ตอนที่ 3 สรุปผลการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบเป็นตารางการสรุปผลการประเมินรายตัวชี้วัด สรุปคะแนนรวม ค่าเฉลี่ยผลการประเมินคะแนนรวม และผลการพิจารณาโดยผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน มี 2 ตัวเลือก คือ รับรอง และไม่รับรอง ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาผลการรับรอง ได้แก่

1. มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมิน 3.00 ขึ้นไป และ
2. ทุกตัวชี้วัดมีคะแนนระดับดีขึ้นไป

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นการเติมข้อความเพื่อให้ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระบุข้อสังเกต หรือประเด็นต่างๆ ที่พบในการตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา (ถ้ามี)

3) แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพมาตรฐานการประเมินใน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง แบบวัดมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) เป็นการเพิ่มความ เพื่อให้ผู้ตรวจอ่าน รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระบุข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนา

2.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ชุด มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.3.1 กรณีศึกษาสำหรับการตรวจประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของ สถานศึกษา รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) และแบบบันทึกข้อมูล ภาคสนาม มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) เตรียมข้อมูลสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการจัดทำ กรณีศึกษา เช่น ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลผลการประเมินตนเอง ของสถานศึกษา ข้อมูลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

2) นำข้อมูลของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาจัดทำรายงานการ ประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ตามรูปแบบที่ สพฐ. กำหนด รวมทั้งจัดทำ รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบบันทึกข้อมูล ภาคสนาม ตามแบบรูปแบบที่ สมศ. กำหนด เพื่อนำไปทดลองใช้

2.3.2 แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) นำผลการประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากผู้เชี่ยวชาญ ที่ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 10 ตัวชี้วัด 41รายการพิจารณา และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม มาดำเนินการจัดพิมพ์เป็นแบบ ประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ ร่วมกับกรณีศึกษา

2.3.3 แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ร่างแบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ความคิดเห็น เกี่ยวกับผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตามคุณภาพมาตรฐานการประเมินใน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง และตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

2) กำหนดรายการประเมินตามคุณภาพมาตรฐานการประเมินใน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขด้านภาษาและการสื่อความหมายจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้แก่ ความเหมาะสม ความชัดเจนของข้อคำถาม และภาษาที่ใช้ และนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC; Index of Item Objective Congruence) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00

4) ปรับปรุงข้อคำถาม และจัดทำแบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน google forms เพื่อเตรียมเก็บข้อมูลผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับผู้ให้ข้อมูล

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566 มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.4.1 ผู้วิจัยนัดหมายวันเวลาในการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินจำนวน 34 คน

2.4.2 ผู้วิจัยจัดประชุมชี้แจงแนวทางการตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ วิธีการใช้แบบตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา การตอบข้อซักถามและนัดหมายกำหนดการส่งงานจากผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน

2.4.3 รวบรวมผลการตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน และตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูล เพื่อเตรียมนำข้อมูลที่ได้ออกไปสรุปผล

2.4.4 ผู้วิจัยจัดส่งแบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลิงก์ google forms เพื่อให้ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินทำการประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4.5 รวบรวมผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูล เพื่อเตรียมนำข้อมูลที่ได้ไปสรุปผล

2.4.6 สรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.5.1 แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ใช้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 34 คน มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของของความน่าเชื่อถือระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) โดยใช้สูตรของ McGraw & Wong ดังนี้ (McGraw & Wong, 1996 อ้างถึงใน สายวรุณ สุกก่าและคณะ, 2561)

$$a = \frac{MS_R - MS_E}{MS_R + \frac{MS_C - MS_E}{n}}$$

เมื่อ a	=	ค่าความเที่ยง
MS_R	=	ค่าเฉลี่ยกำลังสองระหว่างแถว
MS_E	=	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน
MS_C	=	ค่าเฉลี่ยกำลังสองระหว่างสดมภ์
n	=	จำนวนหน่วยตัวอย่าง

เมื่อวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้นซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 สามารถแปลความหมายได้ ดังนี้ (Koo T. K. & Li M. Y., 2016 อ้างถึงใน สายวรุณ สุกก่าและคณะ, 2561)

- 0.00 – 0.50 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับต่ำ
- 0.50 – 0.74 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับพอใช้
- 0.75 – 0.90 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับดี
- 0.90 – 1.00 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับดีมาก

2.5.2 แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับมากที่สุด

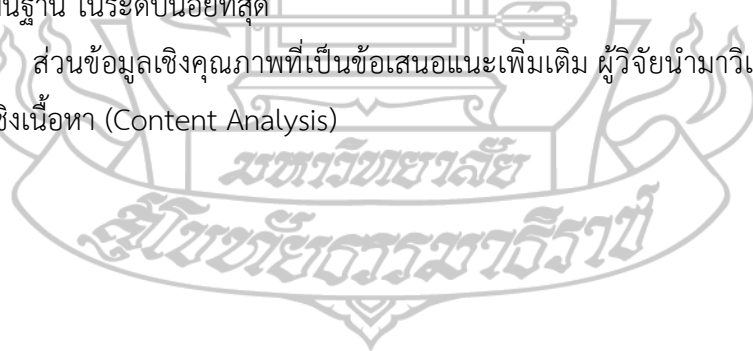
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ข้อ คือ 1) เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 10 ตัวชี้วัด และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสมบูรณ์ของการประเมินและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูล

ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของ

สถานศึกษาเทียบกับเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน

มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ

ตัวชี้วัดที่ 4.1 ความเป็นไปได้ของการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ

ตัวชี้วัดที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม

1. มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมิน 3.00 ขึ้นไป **และ**
2. ทุกตัวชี้วัดมีคะแนนระดับดีขึ้นไป

จากการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยตรวจสอบความเหมาะสมของตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รายการ	ความเหมาะสม		
	M	SD	ระดับ
มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน	2.00	0.00	ดี
ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก	2.00	0.00	ดี
1. เนื้อหาของรายงานการประเมินมีการตรวจสอบและยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษา	2.00	0.00	ดี
2. เนื้อหาของรายงานการประเมินมีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด	1.86	0.38	ดี
3. เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลสะท้อนจุดเด่น จุดควรพัฒนาของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมินได้แก่ ปัจจัยภายในสถานศึกษาและปัจจัยภายนอกสถานศึกษา	2.00	0.00	ดี
4. เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด	2.00	0.00	ดี

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม		
	M	SD	ระดับ
5. เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพตามบริบทของสถานศึกษาและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	2.00	0.00	ดี
6. การประเมินเพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน	2.00	0.00	ดี
ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
1. การประเมินได้พิจารณาตามมาตรฐานและเกณฑ์การพิจารณาที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
2. การประเมินได้พิจารณาการบรรลุเป้าหมายผลการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
3. การประเมินได้พิจารณาพัฒนาการอย่างต่อเนื่องของผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
4. การประเมินได้พิจารณาแบบอย่างที่ดี หรือนวัตกรรมของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน	2.00	0.00	ดี
ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสมบูรณ์ของการประเมินและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล	1.71	0.49	ดี
1. ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้มาจากการวิเคราะห์รายงานประเมินผลตนเองที่เป็นรายงานประจำปีและข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานที่ประเมินในทุกมาตรฐาน	1.57	0.53	ดี

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม		
	M	SD	ระดับ
2. ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่ามาจากกระบวนการรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ทั้งการสังเกต การสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสารได้สอดคล้องกับเกณฑ์การ พิจารณา และมาตรฐานที่ประเมิน	1.71	0.49	ดี
3. ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่ามาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม อาทิ ผู้บริหาร นักเรียน อาจารย์ กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง สมาคม ศิษย์เก่า ชุมชน	1.71	0.49	ดี
4. ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่ามาจากการวางแผนและกำหนดขนาดของผู้ให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมและเข้าถึงสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษาที่ประเมิน	1.71	0.49	ดี
ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล	2.00	0.00	ดี
1. มีข้อมูลพื้นฐานและบริบทสำคัญของสถานศึกษาที่แสดงถึงสภาพการดำเนินงานที่เอื้อต่อกระบวนการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนตามรูปแบบที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
2. มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมินของมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	1.71	0.49	ดี
3. มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมินของมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	1.71	0.49	ดี
4. มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมินคุณภาพภายนอกของมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	1.71	0.49	ดี

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม		
	M	SD	ระดับ
ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล	2.00	0.00	ดี
1. การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
2. การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
3. การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
ตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาเทียบกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
1. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
2. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี
3. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	2.00	0.00	ดี

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม		
	M	SD	ระดับ
มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน	2.00	0.00	ดี
ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานการประเมิน	2.00	0.00	ดี
1. มีการเขียนเรียบเรียง ความเป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่กำลังสื่อถึง	1.86	0.38	ดี
2. มีการเขียนสื่อความหมายที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	2.00	0.00	ดี
3. มีการใช้ภาษาเหมาะสม ถูกต้องตามหลักภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ	2.00	0.00	ดี
4. มีการเขียนสะกดคำที่ถูกต้อง	2.00	0.00	ดี
5. มีโครงสร้างและรูปแบบตามที่ สมศ.กำหนด	2.00	0.00	ดี
ตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน	2.00	0.00	ดี
1. มีหนังสือยืนยันการยอมรับหรือไม่ยอมรับผลการประเมินและข้อเสนอแนะในร่างรายงานการประเมินจากสถานศึกษา	1.71	0.49	ดี
2. ผลการประเมินสะท้อนจุดเด่นตามบริบทของสถานศึกษา	2.00	0.00	ดี
3. ผลการประเมินสะท้อนจุดที่ควรพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา	2.00	0.00	ดี
4. ผลการประเมินสะท้อนทิศทางการพัฒนาในอนาคตตามบริบทของสถานศึกษา	2.00	0.00	ดี
มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ	1.86	0.38	ดี
ตัวชี้วัดที่ 4.1 ความเป็นไปได้ของการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ	1.71	0.49	ดี
1. มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้	2.00	0.00	ดี
2. มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้	2.00	0.00	ดี

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม		
	M	SD	ระดับ
3. มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหาร สถานศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้	2.00	0.00	ดี
4. มีข้อเสนอแนะเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง	1.71	0.76	ดี
ตัวชี้วัดที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ	1.86	0.38	ดี
1. ข้อเสนอแนะตรงประเด็นปัญหาของสถานศึกษา	2.00	0.00	ดี
2. ข้อเสนอแนะสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก	2.00	0.00	ดี
3. ข้อเสนอแนะสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	2.00	0.00	ดี
4. ข้อเสนอแนะสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของ สถานศึกษาได้	2.00	0.00	ดี
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม	2.00	0.00	ดี
เฉลี่ยรวม	1.93	0.13	ดี

จากตารางที่ 4.1 พบว่า มาตรฐานที่ 1 – 4 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน โดยมี 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน และมาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00) และเมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีทุกตัวชี้วัด โดยมี 7 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาเทียบกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและความถูกต้องของรายงานการประเมิน และตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00) และเมื่อพิจารณาผลรวมความเหมาะสมของมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี

รวมทั้ง ผู้เชี่ยวชาญได้มีข้อเสนอแนะในการปรับแก้ไขเพื่อให้มาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการ พิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในความร่วมมือ มีความชัดเจนในการประเมินมากยิ่งขึ้น และ นำผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มาจัดทำแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย มาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ รายงานในภาพรวม สำหรับการทดลองใช้ตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระยะที่ 2 ต่อไป

ระยะที่ 2 ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทดลองใช้ประเมินกรณีศึกษาสำหรับการตรวจประเมินคุณภาพรายงาน การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ตรวจอ่านรายงานการ ประเมิน จำนวน 34 คน ประกอบด้วย นักวิชาการภารกิจการประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 16 คน ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยงานกำกับกับการประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 18 คน โดยมีผลการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

คนที่	มาตรฐานที่ 1		มาตรฐานที่ 2				มาตรฐานที่ 3		มาตรฐานที่ 4		ผลการรับรอง ในภาพรวม		
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2	รวม	เฉลี่ย	สรุป
1	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	39	3.90	รับรอง
2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
8	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	39	3.90	รับรอง
9	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	39	3.90	รับรอง
10	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
11	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	39	3.90	รับรอง
12	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
13	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
15	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	39	3.90	รับรอง
16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
17	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
18	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
19	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
20	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
21	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
22	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
23	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
24	4	4	4	4	4	4	3	3	1	1	32	3.20	ไม่รับรอง
25	4	4	4	4	4	4	4	3	1	1	33	3.30	ไม่รับรอง
26	4	4	4	4	4	4	3	4	1	1	33	3.30	ไม่รับรอง
27	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
28	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	39	3.90	รับรอง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

คนที่	มาตรฐานที่ 1		มาตรฐานที่ 2				มาตรฐานที่ 3		มาตรฐานที่ 4		รวม	ผลการรับรอง ในภาพรวม	
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	4.1	4.2		เฉลี่ย	สรุป
29	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	39	3.90	รับรอง
30	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
31	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
32	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	39	3.90	รับรอง
33	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง
34	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	4.00	รับรอง

จากตารางที่ 4.2 ผลการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา พบว่า ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน ให้ผลการรับรองคุณภาพรายงานในภาพรวมจำนวน 31 คน จากทั้งหมด 34 คน คิดเป็นร้อยละ 91.18 โดยมีผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน 3 คน ที่สรุปผลการรับรองในภาพรวมแตกต่างกัน ประกอบกับเมื่อพิจารณาความเป็นปรนัย (Objectivity) ของแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความชัดเจนของคำถาม มีความชัดเจนในการให้คะแนน และมีความชัดเจนในการแปลความหมายของคะแนน เนื่องจากผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินสามารถตรวจประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการสรุปผลการประเมินสอดคล้องกัน และเมื่อนำผลการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้นของแบบประเมินมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 1.00 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับดีมาก

2.2 ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน จำนวน 34 คน ทำการประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และ ความถูกต้อง ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมิน
คุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ข้อที่	รายการ	M	SD	ระดับ
	ความเป็นประโยชน์	4.79	0.41	มากที่สุด
1	แบบประเมินคุณภาพรายงานฯ ช่วยให้ได้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับแก้รายงานการประเมิน เป็นรายสถานศึกษา	4.76	0.43	มากที่สุด
2	แบบประเมินคุณภาพรายงานฯ ช่วยให้ท่านมีความ ชัดเจนในการดำเนินการ	4.79	0.41	มากที่สุด
3	แบบประเมินคุณภาพรายงานฯ ส่งผลให้รายงานการ ประเมินมีชัดเจนและถูกต้อง	4.82	0.39	มากที่สุด
4	แบบประเมินคุณภาพรายงานฯ ช่วยพัฒนาทักษะในการ ประเมินคุณภาพรายงาน	4.79	0.41	มากที่สุด
	ความเป็นไปได้	4.75	0.44	มากที่สุด
5	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ สามารถ นำไปปฏิบัติได้จริง	4.74	0.45	มากที่สุด
6	ผลที่ได้จากการใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานการ ประเมินฯ มีความคุ้มค่า ทั้งในด้านงบประมาณและเวลา	4.74	0.45	มากที่สุด
7	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ สามารถทำ ความเข้าใจได้ง่าย ไม่ยุ่งยากและซับซ้อนจนเกินไป	4.76	0.43	มากที่สุด
	ความเหมาะสม	4.82	0.39	มากที่สุด
8	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ มีความ เหมาะสมกับการประเมินคุณภาพรายงานการประเมิน คุณภาพภายนอก	4.82	0.39	มากที่สุด
9	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ มีความ เหมาะสมกับระบบการรับรองรายงาน	4.85	0.36	มากที่สุด

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	M	SD	ระดับ
10	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ช่วยให้ รายงานการประเมินมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมาย ของการประเมินคุณภาพภายนอก	4.85	0.36	มากที่สุด
11	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ช่วยให้ ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	4.79	0.41	มากที่สุด
12	การดำเนินการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน และ ก่อให้เกิดความเสียหาย	4.76	0.43	มากที่สุด
ความถูกต้อง		4.82	0.39	มากที่สุด
13	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ช่วยให้การ วิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมี ความถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	4.82	0.39	มากที่สุด
14	สารสนเทศที่ได้จากการดำเนินการตามแบบประเมิน คุณภาพรายงานฯ มีความครอบคลุมเพียงพอต่อการ นำไปใช้ตัดสินใจในการเสนอรับรองรายงานการประเมิน คุณภาพภายนอก	4.79	0.41	มากที่สุด
15	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ที่พัฒนามี ความถูกต้องไม่ขัดกับความมุ่งหมายของการประเมิน คุณภาพภายนอก	4.82	0.39	มากที่สุด
16	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ สามารถ ตัดสินผลของคุณภาพรายงานฯ ได้อย่างถูกต้อง	4.82	0.39	มากที่สุด
17	วิธีการตัดสินผลของแบบประเมินคุณภาพรายงานฯ มี ความถูกต้อง	4.82	0.39	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.81	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82) และเมื่อพิจารณาด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 รายการ โดยแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้รายงานการประเมินมีความชัดเจนและถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82) พิจารณาในด้านความเป็นไปได้ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 รายการ โดยแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ไม่ยุ่งยากและซับซ้อนจนเกินไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76) พิจารณาในด้านความเหมาะสม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 5 รายการ โดยแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมกับระบบการรับรองรายงาน และช่วยให้รายงานการประเมินมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85) และพิจารณาในด้านความถูกต้อง พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 5 รายการ โดยมี 4 รายการ คือ แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สมศ. กำหนด แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ที่พัฒนามีความถูกต้องไม่ขัดกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก สามารถตัดสินของคุณภาพรายงานการประเมินได้อย่างถูกต้อง และวิธีการตัดสินผลของแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้อง ซึ่งทั้ง 4 รายการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82)

ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้แบบประเมินคุณภาพ รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของหน่วยกำกับกับการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อให้เห็นประโยชน์ของการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
2. ควรเพิ่มคำอธิบายความหมายของแต่ละตัวชี้วัดเพื่อความชัดเจนและเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ข้อ คือ 1) เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร สมศ. จำนวน 3 คน ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 2 คน และผู้ประเมินภายนอก จำนวน 2 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ฉบับ ได้แก่

1.2.1 ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) เกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม จำนวน 12 ข้อ

1.2.2 แบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 56 ข้อ มีลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ เหมาะสม เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไข และไม่เหมาะสม

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อดำเนินการจัดทำเป็นตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.2 ผู้วิจัยจัดส่งแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินความเหมาะสมของมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม

1.3.3 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อดำเนินการจัดทำเป็นแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

1.4.2 ข้อมูลจากแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 2 การประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักวิชาการภารกิจการประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 16 คน และผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 37 คน รวมทั้งสิ้น 53 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 *กลุ่มตัวอย่าง* คือ ผู้มีประสบการณ์ในการตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 34 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.2.1 *นักวิชาการ* ภารกิจการประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 16 คน

2.2.2 *ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก* โดยต้องเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายงานการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ในรอบสองถึงรอบสี่ และการประกัน

คุณภาพภายนอกในสถานการณ์จำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) (พ.ศ. 2549-2566) ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 18 คน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ชุด ได้แก่

2.3.1 กรณีศึกษาสำหรับการตรวจประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ได้แก่

3.1.1 รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก

3.1.2 รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)

3.1.3 แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม

3.2 แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 มาตรฐานการประเมิน ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 10 ตัวชี้วัด 41 รายการพิจารณา สรุปผลรายตัวชี้วัด

ตอนที่ 3 สรุปผลการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

3.3 แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 รายการแบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) เป็นการเติมข้อความเพื่อให้ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินระบุข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนา

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2566 มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.4.1 ผู้วิจัยนัดหมายวันเวลาในการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินจำนวน 34 คน

2.4.2 ผู้วิจัยจัดประชุมชี้แจงแนวทางการตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกับผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ วิธีการใช้แบบตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา การตอบข้อซักถามและนัดหมายกำหนดการส่งงานจากผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน

2.4.3 รวบรวมผลการตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน และตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูล เพื่อเตรียมนำข้อมูลที่ได้ไปสรุปผล

2.4.4 ผู้วิจัยจัดส่งแบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลิงก์ google forms เพื่อให้ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินทำการประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4.5 รวบรวมผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของข้อมูล เพื่อเตรียมนำข้อมูลที่ได้ไปสรุปผล

2.4.6 สรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.5.1 แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ใช้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 34 คน มาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของของความน่าเชื่อถือระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability)

2.5.2 แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความถูกต้อง ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่เป็นข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

2.5.3 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 10 ตัวชี้วัด และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสมบูรณ์ของการประเมินและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูล

ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาเทียบกับ
เกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน

มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ

ตัวชี้วัดที่ 4.1 ความเป็นไปได้ของการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ

ตัวชี้วัดที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม

1. มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมิน 3.00 ขึ้นไป และ

2. ทุกตัวชี้วัดมีคะแนนระดับดีขึ้นไป

จากการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยตรวจสอบความเหมาะสมของตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยแบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมิน

คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวมพบว่า มาตรฐานที่ 1 - 4 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน โดยมี 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน และ มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00) และเมื่อพิจารณาเป็นรายตัวชี้วัด พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ทุกตัวชี้วัด โดยมี 7 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาเทียบกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและความถูกต้องของรายงานการประเมิน และตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00) และเมื่อพิจารณาผลรวมความเหมาะสมของมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี

รวมทั้ง ผู้เชี่ยวชาญได้มีข้อเสนอแนะในการปรับแก้ไขเพื่อให้มาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม มีความชัดเจนในการประเมินมากยิ่งขึ้น และนำผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาจัดทำแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย มาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา และเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม สำหรับการทดลองใช้ตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระยะที่ 2 ต่อไป

ระยะที่ 2 ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปทดลองใช้ประเมินกรณีศึกษาสำหรับการตรวจประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก โดยผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน จำนวน 34 คน พบว่า ผู้ตรวจอ่าน

รายงานการประเมินให้ผลการรับรองคุณภาพรายงานในภาพรวมจำนวน 31 คน จากทั้งหมด 34 คน คิดเป็นร้อยละ 91.18 โดยมีผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน 3 คน ที่สรุปผลการรับรองในภาพรวมแตกต่างกัน ประกอบกับเมื่อพิจารณาความเป็นปรนัย (Objectivity) ของแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความชัดเจนของคำถาม มีความชัดเจนในการให้คะแนน และมีความชัดเจนในการแปลความหมายของคะแนน เนื่องจากผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินสามารถตรวจประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกและมีการสรุปผลการประเมินสอดคล้องกัน และเมื่อนำผลการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษามาวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้นของแบบประเมินมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 1.00 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับดีมาก

2.2 ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง พบว่า ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82) และเมื่อพิจารณาด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 รายการ โดยแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้รายงานการประเมินมีความชัดเจนและถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82) พิจารณาในด้านความเป็นไปได้ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 รายการ โดยแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ไม่ยุ่งยากและซับซ้อนจนเกินไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76) พิจารณาในด้านความเหมาะสม พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 5 รายการ โดยแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมกับระบบการรับรองรายงาน และช่วยให้รายงานการประเมินมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85) และพิจารณาในด้านความถูกต้อง พบว่า มีผลการ

ประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 5 รายการ โดยมี 4 รายการ คือ แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สมศ. กำหนด แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ที่พัฒนามีความถูกต้องไม่ขัดกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก สามารถตัดสินของคุณภาพรายงานการประเมินได้อย่างถูกต้อง และวิธีการตัดสินผลของแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้อง ซึ่งทั้ง 4 รายการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82)

ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของหน่วยกำกับกับการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อให้เห็นประโยชน์ของการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
2. ควรเพิ่มคำอธิบายความหมายของแต่ละตัวชี้วัดเพื่อความชัดเจนและเข้าใจเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีข้อค้นพบที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย รายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 ผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก และตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสมบูรณ์ของการประเมินและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล, ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล, ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล และตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาเทียบกับเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 3.1

ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานการประเมิน และตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน และมาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 4.1 ความเป็นไปได้ของการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ และตัวชี้วัดที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ โดยมีความเหมาะสมของมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 1.34 ขึ้นไป อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน ตัวชี้วัด สอดคล้องกับบงลักษณ์ วิรัชชัย และ วรธรณี เจตจำนงนุช (2551) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินอภิมาน และการวิเคราะห์อภิมานรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา โดยใช้แบบรายการตรวจสอบสำหรับการประเมินอภิมานที่พัฒนาโดย Stufflebeam มาตรวจสอบคุณภาพของรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ตามมาตรฐานการประเมินอภิมาน 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านอัตถประโยชน์ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเหมาะสมชอบธรรม และมาตรฐานด้านความถูกต้อง สอดคล้องกับสุวิษฐา สิริยานนท์ (2562) ศึกษาเรื่องการประเมินอภิมานและการสังเคราะห์รายงานการประเมินโครงการการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยได้นำแบบประเมินของ Stufflebeam & Social Impact (2012) ตามเกณฑ์มาตรฐาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอรรถประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านความรับผิดชอบ มาพัฒนาเป็นแบบตรวจสอบรายการประเมินอภิมานโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยผลการประเมินอภิมานรายงานการประเมินโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พบว่า มาตรฐานทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยมทุกมาตรฐาน และสอดคล้องกับกมลชนก วุฒินุญา (2562, น.82-83) ที่ศึกษาความเหมาะสมตามมาตรฐานการประเมินอภิมานของโมเดลเชิงตรรกะสำหรับกระบวนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่งที่พัฒนาขึ้น โดยประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินอภิมานของ Stufflebeam โดยมีการคัดเลือกและปรับปรุงประเด็นตรวจสอบรายการให้สามารถนำมาใช้ประเมินความเหมาะสมก่อนการนำโมเดลเชิงตรรกะไปใช้จริง และจากการศึกษาพบว่า มีความเหมาะสมในระดับดี ทั้ง 5 มาตรฐาน โดยมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ มาตรฐานความถูกต้อง และมาตรฐานด้านความรับผิดชอบในการประเมินมีร้อยละเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่างานวิจัยดังกล่าว มีความเป็นไปได้สูงที่นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการประเมิน ซึ่งจะก่อให้เกิดสารสนเทศที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินอภิมานส่วนใหญ่ที่มีมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ และมาตรฐานด้านความถูกต้องอยู่ในระดับดีนั้น ย่อมส่งผลให้เกิดการยอมรับผลการประเมินและการประเมินมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้พัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกมาตรฐาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น จะทำให้รายงาน

การประเมินมีคุณภาพได้มาตรฐาน ส่งผลให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ สถานศึกษาได้รับผลการประเมินคุณภาพภายนอกและข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ สมเหตุสมผล อีกทั้งสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพิจารณากำหนดงบประมาณหรือนโยบายด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดต่อไป

2.2 ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการทดลองใช้กรณีศึกษาสำหรับการตรวจประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การสรุปผลการรับรองในภาพรวมมีความสอดคล้องกันระหว่างผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน จำนวน 31 คน จากทั้งหมด 34 คน คิดเป็นร้อยละ 91.18 โดยมีผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินเพียง 3 คน ที่สรุปผลการรับรองในภาพรวมแตกต่างกัน ประกอบกับเมื่อพิจารณาความเป็นปรนัย (Objectivity) ของแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความชัดเจนของคำถาม มีความชัดเจนในการให้คะแนน และมีความชัดเจนในการแปลความหมายของคะแนน เนื่องจากผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินสามารถตรวจประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกและมีสรุปผลการประเมินสอดคล้องกัน อีกทั้งผลจากการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงจากความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้นของแบบประเมินคุณภาพมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 1.00 แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับดีมาก รวมทั้งยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินให้คะแนนสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีการกำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา มีคำอธิบายรายละเอียดแนวทางการพิจารณา พร้อมกับให้คำแนะนำในการตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับสุรชัย มาตราช และประภคิตยา ทักษิณ (2566) ที่วิเคราะห์ความสอดคล้องของผลการตรวจให้คะแนนแบบสอบอัตนัยวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) พบว่าความเที่ยงในการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ตรวจมีความสอดคล้องกันในระดับดีมาก นอกจากนี้ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน ทั้ง 34 คน ได้ประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง พบว่า ผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเป็นประโยชน์ ความ

เป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสกาวัฒน์ จรุงนนทกาล (2556) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของการนำชุดการประเมินสมรรถนะครู คณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้ ด้วยการพิจารณามาตรฐานการประเมินทางการศึกษา 4 ด้าน พบว่า ด้านการใช้ประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกด้าน และงานวิจัยของศิริดา บุรชาติ, สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์, และพฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2554) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินคุณภาพบัณฑิตสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผลการประเมินคุณภาพรูปแบบการประเมินคุณภาพบัณฑิตแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ ตามมาตรฐานการประเมิน 4 มาตรฐาน คือ ความถูกต้องครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำผลไปใช้ในการประเมินคุณภาพบัณฑิต และอรรถประโยชน์ อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน และงานวิจัยของศศิธร บัวทอง (2556) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง มีผลประเมินในระดับมากทุกด้าน รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ลัดดา รักณรงค์ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการประเมินอภิมานเพื่อการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การพัฒนาระบบสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า การประเมินประสิทธิผลของระบบการประเมินอภิมานเพื่อการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในส่วนของคุณภาพระบบการประเมินอภิมานกลุ่มผู้ติดตาม ตรวจสอบจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินของสถานศึกษาด้านอรรถประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสมและด้านความถูกต้องมีคุณภาพระดับมากขึ้นไปทุกด้าน รวมทั้งงานวิจัยของสุบิน ยุระรัช, อรรถมพ จินะวัฒน์, วราภรณ์ ไทยมา, เกรียงไกร สัจจเหตุทัย, และไพบุลย์ สุขวิจิตร บาร์ (2562) ที่ศึกษาการสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์พัฒนาเด็ก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษา และสถานศึกษาอุดมศึกษา พบว่า การสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมิติของคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกประกอบสี่ แบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ อรรถประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง มีผลการประเมินคุณภาพรายงานในภาพรวมในระดับดีทุกด้าน (ได้มาตรฐาน) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถถ่วงถ่วงคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกให้มีความตรงของผลการประเมินและได้ข้อเสนอแนะที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของทุก

ฝ่าย ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาในกระบวนการรับรองรายงานการประเมินคุณภาพนอกของ สมศ.ให้สั้นขึ้น รวมทั้งยังเป็นเครื่องมือที่มีส่วนช่วยให้ผู้ประเมินภายนอกได้ปรับปรุงงานการประเมินของตนเองให้มีประสิทธิภาพก่อนนำเสนอ สมศ. เพื่อพิจารณารับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน ได้แก่ บุคลากรของหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้แทนคณะผู้ประเมินภายนอก และ นักวิชาการของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ก่อนนำไปใช้

3.1.2 ควรขยายกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกมาทดลองใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา เพื่อจะได้ช่วยกลั่นกรองคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกให้มีความตรงของผลการประเมินและข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษามากยิ่งขึ้น ได้แก่ นักวิชาการหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก ผู้แทนคณะผู้ประเมินภายนอก เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาวิเคราะห์ประเด็นที่ผู้ประเมินภายนอกยังไม่สามารถเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ให้ตรงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) กำหนด เพื่อ สมศ. จะได้นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาหลักสูตรอบรมพัฒนาสมรรถนะผู้ประเมินภายนอกด้านการวิเคราะห์และการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รวมถึงสมรรถนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ควรนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาปรับปรุงหรือพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทวัตถุประสงค์พิเศษ เช่น โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 11 น.3-4.
- กมลชนก วุฒินาโณ. (2562). *การพัฒนาโมเดลเชิงตรรกะสำหรับประเมินกระบวนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่งโดยประยุกต์ใช้มาตรฐานการประเมินอภิมาน*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กระทรวงมหาดไทย. (2561). *ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง มาตรฐานการศึกษาในระดับปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. น.1-2. สืบค้นจาก https://www.dla.go.th/upload/ebook/column/2018/11/11142_14378.pdf.
- กัลยา สอนคำเสน. (2559). *การศึกษาความคิดเห็นต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- จิรพงษ์ เนียมม้อย. (2562). *การประเมินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ณัฐพล รักไทย. (2557). *แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น). สืบค้นจาก <https://tdc.thailis.or.th/tdc/advance.php>.
- ทรูปลูกปัญญา. (2564). *การเขียนรายงาน*. สืบค้น 26 พฤษภาคม 2566 สืบค้นจาก <https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/34270>
- ทัศพร ชูศักดิ์. (2554). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) พื้นที่สาธารณสุขเขต 18*. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยคริสเตียน, นครปฐม.
- ธนู ทดแทนคุณ. (2554). *การเขียนรายงานทางวิชาชีพ (Professional Report Writing)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- นงลักษณ์ วิรัชชัย และวรรณิ์ เจตจำนงฯ. (2551). การประเมินอภิมานและการวิเคราะห์อภิมานรายงานผล
การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 21(2), 126-144.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9, ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์. (2566). *การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 11).
นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล สืบค้นจาก <https://www.chulabook.com/main-ebook> (CU-eBook Store)
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2557). วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ
วิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงานการประเมิน*. (หน่วยที่ 6, น.32-47). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ผดุงชัย ภูพัฒน์. (2557). วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาตัวชี้วัดและ
เกณฑ์ในการประเมิน* (หน่วยที่ 4, น.2-26). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พงษ์ลัดดา รักณรงค์. (2555). ระบบการประเมินอภิมานเพื่อการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : การพัฒนาระบบสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาจังหวัดขอนแก่น. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 35(1), 48-55.
สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDKKUJ/article/view/50465>
- พรธนิภา ภูกองพลอย, ทศน์ศิริรินทร์ สว่างบุญ, และวราพร เอราวรรณ. (2561). มโนทัศน์เบื้องต้นของ
การประเมินอภิมาน. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(1), 3-
13. สืบค้นจาก [https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/
article/view/146819](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/article/view/146819).
- พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา (2559). การเขียนรายงานการวิจัย: คุณูปการองค์ความรู้สู่
สาธารณชน. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 5 (2), 237-247. สืบค้นจาก
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/245486>.
- พระเมธีปริยัติธาดา (บุญพรหม จารุบุญโญ), พระมหาสิริวัฒนา สิริวัชรวรกุล, สิริกาญจน์ ธนวุฒิพร
พินิต และชมพูนุช ช่างเจริญ. (2564). การประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารครุศาสตร์
ปริทรรศน์*, 8 (1), 375-388. สืบค้นจาก [https://so02.tci-
thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/248240/167949](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/248240/167949)
- พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
พ.ศ.2543. (2543). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 117 ตอนที่ 99. น.15.
- พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2561. (2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนที่ 53. น.94.

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 (2562). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก น.51.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก น.3.
- พลศักดิ์ พรหมน และเอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2566). หลักการและการประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*, 10 (1), 59-70. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/view/258494>.
- ภัคพล อนุรักษ์เลขา, กฤษณา คิตดี, และธนิษฐ์ รัตนโอฬาร. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 14(3), 98-105. สืบค้นจาก <https://ph01.tci-thaijo.org/index.php/JIE/article/view/122357>.
- มยุรา ทีปุง. (2561). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยความสำเร็จของการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : การวิเคราะห์หุระดับ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- มิ่งขวัญ เขื่อนโนชาญ. (2558). *การประเมินระบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TOA) ของโรงเรียนสตรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ยลพรรษย์ ศิริรัตน์ และมัทนา วังณอมศักดิ์. (2562). ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(1), 488-510. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/213636>.
- รณิชัย สวัสดิ์. (2565). *การพัฒนาองค์ประกอบ ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังคมพหุวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก). สืบค้นจาก <http://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/5500/3/RontichaiSawat.pdf>.
- ราชบัณฑิตสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- รุสนันท์ แก้วตา. (2556). *การพัฒนาตัวชี้วัดลักษณะครูที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงราย.

- วารุณี ลัทธิโชคดี. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนาการของระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกทั้งสามรอบของ สมศ. สืบค้นจาก
<https://www.onesqa.or.th/upload/download/202103231503005.pdf>.
- วารุณี ลัทธิโชคดี. (2564). โครงการวิจัยการพัฒนาระบบติดตามและประเมินการนำผลการประเมิน
คุณภาพไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำหรับ
สถานศึกษา. สืบค้นจาก <https://www.onesqa.or.th/upload/download/202112161043557.pdf>.
- ศศิธร บัวทอง. (2556). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของ
โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ, กรุงเทพฯ). สืบค้นจาก <https://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/994202>.
- ศิริชัย กาญจนวาลี. (2564). ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริดา บุรชาติ, สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์, และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2554). การวิจัยและพัฒนารูปแบบ
การประเมินคุณภาพบัณฑิตสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ของสถาบันอุดมศึกษา
วารสารวิจัย มข., 11(4), 101-112. สืบค้นจาก <https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/gskku/article/view/22949>.
- สกาวรัตน์ จรุงนันทกาล (2556). การพัฒนาชุดการประเมินสมรรถนะครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ).
สืบค้นจาก <https://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/994187>.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2554). การเขียนรายงานการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์
สมชัย จรรยาไพบูลย์. (2555). รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรคุษฎี
บัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สมพุด เกตขจร. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาคุษฎี
บัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาลัยวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2559). วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายวรุณ สุกก้า และคณะ. (2561) สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation). สืบค้นจาก
http://sc2.kku.ac.th/stat/statweb/images/Eventpic/60/Seminar/02_5_Intraclass-Correlation.pdf

- สาวิตรี จูเจีย, และ สุรศักดิ์ มั่งสิงห์. (2560). การพัฒนาตัวชี้วัดและระบบประเมินคุณภาพเลิศนึ่ง
 อีอบเจกต์. *ศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 9(1), 32-44. สืบค้นจาก
<https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/spurst/article/view/122107/92972>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). *พระราชบัญญัติ
 การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ.
 _____ . (2547). *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- _____ . (2549). *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับ
 การศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553)*. กรุงเทพฯ: จุดทอง.
- _____ . (2550). *คำอธิบายประกอบการใช้แบบประเมินอภิมานรายงานการประเมินคุณภาพ
 ภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: จุดทอง.
- _____ . (2553). *รวมกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับ สมศ.* สืบค้นจาก
<https://www.onesqa.or.th/th/content-view/921/879/>.
- _____ . (2555). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554)*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สมุทรปราการ:
 ออฟเซ็ท พลัส.
- _____ . (2560). *กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ.2559 – 2563)*. น.
 2-20. สืบค้นจาก
<https://www.onesqa.or.th/upload/download/201709292308583.pdf>
- _____ . (2564). *รายงานการประกันคุณภาพภายนอก : ผลการประเมิน SAR ภายใต้
 สถานการณ์ COVID – 19*. สืบค้นจาก [https://www.onesqa.or.th/th/
 contentdownload-view/1237/2985/](https://www.onesqa.or.th/th/contentdownload-view/1237/2985/)
- _____ . (2564). *รายงานการประกันคุณภาพภายนอก :ผลการตรวจเยี่ยมภายใต้สถานการณ์
 COVID – 19 (การตรวจเยี่ยมผ่านทางระบบวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์)*. สืบค้นจาก
<https://www.onesqa.or.th/th/contentdownload-view/1237/2990/>
- _____ . (2565). *กรอบแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพภายนอกภายใต้
 สถานการณ์จำเป็นและเร่งด่วน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
 (COVID-19) (ฉบับปรับปรุง)*. สืบค้นจาก [https://www.onesqa.or.th/upload/
 download/202202180845596.pdf](https://www.onesqa.or.th/upload/download/202202180845596.pdf)

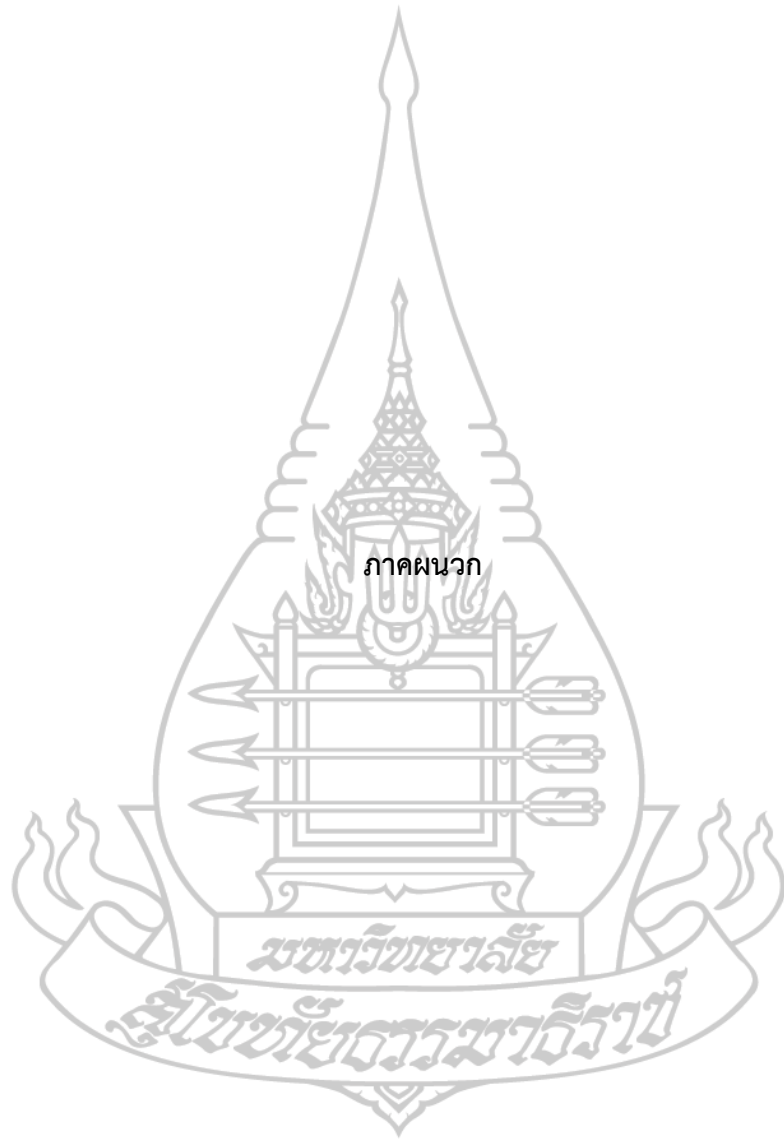
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2565). *ประกาศสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรื่อง การรับรอง การกำกับประกันคุณภาพภายนอก และการเพิกถอนการรับรองหน่วยกำกับ การประเมินคุณภาพภายนอก สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัยและ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สืบค้นจาก <https://www.onesqa.or.th/th/contentdownload-view/905/3015/>
- _____. (2566). *ประกาศคณะกรรมการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา เรื่อง กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา การศึกษา ปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย และด้าน การอาชีวศึกษา*. สืบค้นจาก <https://www.onesqa.or.th/upload/download/202304281626265.pdf>
- _____. (2566). รายงานผลการประกันคุณภาพภายนอกประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของ สมศ. *จุลสาร สมศ.*, 23(2), 9-11. สืบค้นจาก <https://www.onesqa.or.th/upload/download/202304121435407.pdf>.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับ ปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2563). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561) *การพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของ สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สิริศักดิ์ อางวิชัย, เอี่ยมพร หลินเจริญ, อรุณี อ่อนสวัสดิ์ และรัตนะ บัวสนธ์. (2556). การพัฒนา รูปแบบการประเมินอภิมานสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. *วารสารการ วัตผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 19(2), 194-203. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/article/view/154873/112619>
- สุบิน บุระรัช, อรรณพ จินะวัฒน์, วราภรณ์ ไทยมา, เกรียงไกร สัจจเหตุทัย, และ ไพบุลย์ สุขวิจิตร บาร์ (2562). การสังเคราะห์รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ของศูนย์พัฒนาเด็ก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษา และสถานศึกษาอุดมศึกษา. *วารสารสห ศาสตร์ศรีปทุม ชลบุรี*, 7(2), 80-97. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/ISCJ/article/view/253821/172128>.

- สุพรรณรติ ศรีปัดเนตร. (2563). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี,
อุบลราชธานี.
- สุรัชย์ มาตราช และประภฤติยา ทักซิโณ. (2566). การเปรียบเทียบคุณภาพการตรวจให้คะแนนของแบบอัตโนมัติ
ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ที่ใช้การออกแบบการตรวจให้คะแนนที่ต่างกัน:
การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือผลของการวัด. วารสารการวัดผลการศึกษ
มมส., 29(1) 274-290. สืบค้นจาก [https://so02.tci-
thaijo.org/index.php/jemmsu/article/view/255644](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jemmsu/article/view/255644).
- สุวิชญา สิริยานนท์. (2562). การประเมินอภิมานและการสังเคราะห์อภิมานรายงานการประเมิน
โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุวิชญา สิริยานนท์ และรุ่งฤดี กล้าหาญ. (2564). การประเมินอภิมานและการประยุกต์ใช้แนว
ทางการประเมินอภิมาน. วารสารการวัดผลการศึกษา, 38(104), 197-208. สืบค้นจาก
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JEMEPTB/article/view/254501>.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). รายงานการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผลภายในของ
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
แห่งชาติ.
- _____. (2549). การประเมินอภิมาน : วิธีวิทยาและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). การประเมินอภิมาน : แนวคิดและหลักการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- โสภา อำนวยรัตน์. (2562). การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา
แบบยึดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาเป็นฐานด้านการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
ของการศึกษาไทยยุค 4.0. สืบค้นจาก [https://www.onesqa.or.th/th/contentlist-
view/1211/2798/](https://www.onesqa.or.th/th/contentlist-view/1211/2798/)
- อรจิรา ยอดคำ. (2559). การประเมินอภิมานการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ
รัฐบาล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อินทิรา เกตุสมบุญ. (2562). ผลกระทบของการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีต่อศูนย์พัฒนาเด็กใน
จังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

- Akinci, M., & Köse, E. (2022). A Meta-Evaluation Research on Teacher Training Programs in Türkiye. *International Journal of Progressive Education*, 18(4), 209-222. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1352064.pdf>.
- Bustelo, M. (2004). Metaevaluation as a tool for improvement and development of the evaluation function in public administration. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Maria-Bustelo/publication/228599442_Metaevaluation_as_a_tool_for_the_improvement_and_development_of_the_evaluation_function_in_public_administrations/links/55cdc61d08ae502646a4b72a/Metaevaluation-as-a-tool-for-the-improvement-and-development-of-the-evaluation-function-in-public-administrations.pdf.
- Gallegos, A. (1994). Meta-Evaluation of School Evaluation Models. *Studies in Educational Evaluation*, 20(1), 41-54. Retrieved from [https://doi.org/10.1016/S0191-491X\(00\)80004-8](https://doi.org/10.1016/S0191-491X(00)80004-8).
- Johnstone, J.N. (1981). *Indicators of Education System*. London: Anchor press.
- Joint Committee on Standards for Educational Evaluation. (1988). *The Personnel Evaluation Standards*. Newbury Park, CA: Sage Publications.
- Joint Committee on Standards for Educational Evaluation. (1994). *The Personnel Evaluation Standards*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Julian, Reynaldo Hernandez. (2006). *Microeconomic Studies in Higher Education*. Dissertation Abstracts International, 66(9), 3384-A.
- Lee, B. (1995). *A Meta-Evaluation of Taiwan Ministry of Education's National Technology Institutes Evaluation: A Study of Evaluation Team's and Stakeholders' Judgements on the Evaluation Practice*. Retrieved from <https://vtechworks.lib.vt.edu/handle/10919/37293>.
- Stevens. (2004) A CDC45 homolog in Arabidopsis is essential for meiosis, as shown by RNA interference-induced gene silencing.
- Stufflebeam, D. L. (2001). The Metaevaluation Imperative. *American Journal of Evaluation*. 22 (2). 183-209. Retrieved from <http://aje.sagepub.com/cgi/content/abstract/22/2/183>.
- Stufflebeam, D. L., & Social Impact. (2012). *Program evaluations metaevaluation checklist (Based on The Program Evaluation Standards)*. Retrieved from

https://usaidlearninglab.org/sites/default/files/resource/files/mod3_summary_meta_evaluation_checklist_1.pdf

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม

1.ดร.วรวิรัช ภาสวาสุวัต

วุฒិการศึกษ ปร.ต. (การบริหารอาชีวศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
กำกับดูแลการคัดเลือก การพัฒนาผู้ประเมินภายนอก และการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพ
ภายนอกสถานศึกษาทุกระดับ

2.ดร.นภาพร ส่งแสง

วุฒิการศึกษ ปร.ต. (การวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักประเมินและรับรอง สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน) กำกับติดตามการจัดประเมินและรับรองรายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.นางสาวภารดี เจียรนัยกูร

วุฒิการศึกษ ค.ม. (วิจัยการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง หัวหน้าภารกิจประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 สำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) บริหารจัดการการจัดประเมินและ
รับรองรายงานผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.นายสุรชัย กรกชงาม

วุฒิการศึกษ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ตำแหน่ง ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.)
กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอกในการจัดทำและตรวจอ่านรายงานผลการประเมิน
คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.นางสาวณิชภัทร รัตนวงษ์

วุฒิการศึกษ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตำแหน่ง ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.)
กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประเมินภายนอกในการจัดทำและตรวจอ่านรายงานผลการประเมิน
คุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. นางทัศนีย์ บุญมาภิ

วุฒิการศึกษ ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
ตำแหน่ง ผู้ประเมินภายนอก กำกับดูแลและติดตามให้การประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ.

7.นางสาวธิดาจันทร์ ทะपालะ

วุฒิการศึกษา ศษ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยพะเยา

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 และผู้ประเมิน

ภายนอก กำกับดูแลและติดตามให้การประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ.

ที่ อว.0602.16 (บ) / 459

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน ดร.วรวิษช ภาสวาสวัต

ด้วยนางสาวนุชจรี ขมยีนดี นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมิน
ผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน ในวันที่ 30 มิถุนายน 2566
เวลา 09.00 น. – 12.00 น. แบบประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google Meet

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล
โดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นรินาถ แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 089-266-9415

ที่ อว.0602.16 (บ) / 459

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒1 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ดร.นภาพร ส่งแสง

ด้วยนางสาวนุชจรี ขมยืนดี นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน ในวันที่ 30 มิถุนายน 2566 เวลา 09.00 น. - 12.00 น. แบบประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google Meet

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นिरนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 089-266-9415

ที่ อว.0602.16 (บ) / 459

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒1 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวมารตี เจียรนัยกูร

ด้วยนางสาวนุชจรี ชมอินดี นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน ในวันที่ 30 มิถุนายน 2566 เวลา 09.00 น. - 12.00 น. แบบประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google Meet

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 089-266-9415

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๔๕๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒1 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน นายสุรชัย กรกชงาม

ด้วยนางสาวนุชจรี ชมอินดี นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน ในวันที่ 30 มิถุนายน 2566 เวลา 09.00 น. – 12.00 น. แบบประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google Meet

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรินาถ แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 089-266-9415

ที่ อว.0602.16 (บ) / 459

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

21 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวณิชาภัทร รัตนวนิช

ด้วยนางสาวนุชจรี ชมยินดี นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน ในวันที่ 30 มิถุนายน 2566 เวลา 09.00 น. - 12.00 น. แบบประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google Meet

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 089-266-9415

ที่ อว.0602.16 (บ) / 459

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒1 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน นางทัศนีย์ บุญมาภิ

ด้วยนางสาวนุชจรี ชมยินดี นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมิน
ผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน ในวันที่ 30 มิถุนายน 2566
เวลา 09.00 น. – 12.00 น. แบบประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google Meet

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล
โดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นिरนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 089-266-9415

ที่ อว.0602.16 (บ) / 459

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒1 มิถุนายน 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน นางสาวธิดาจันทร์ ทะपालะ

ด้วยนางสาวนุชจรี ชมยินดี นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากท่าน ในวันที่ 30 มิถุนายน 2566 เวลา 09.00 น. - 12.00 น. แบบประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Google Meet

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 089-266-9415

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

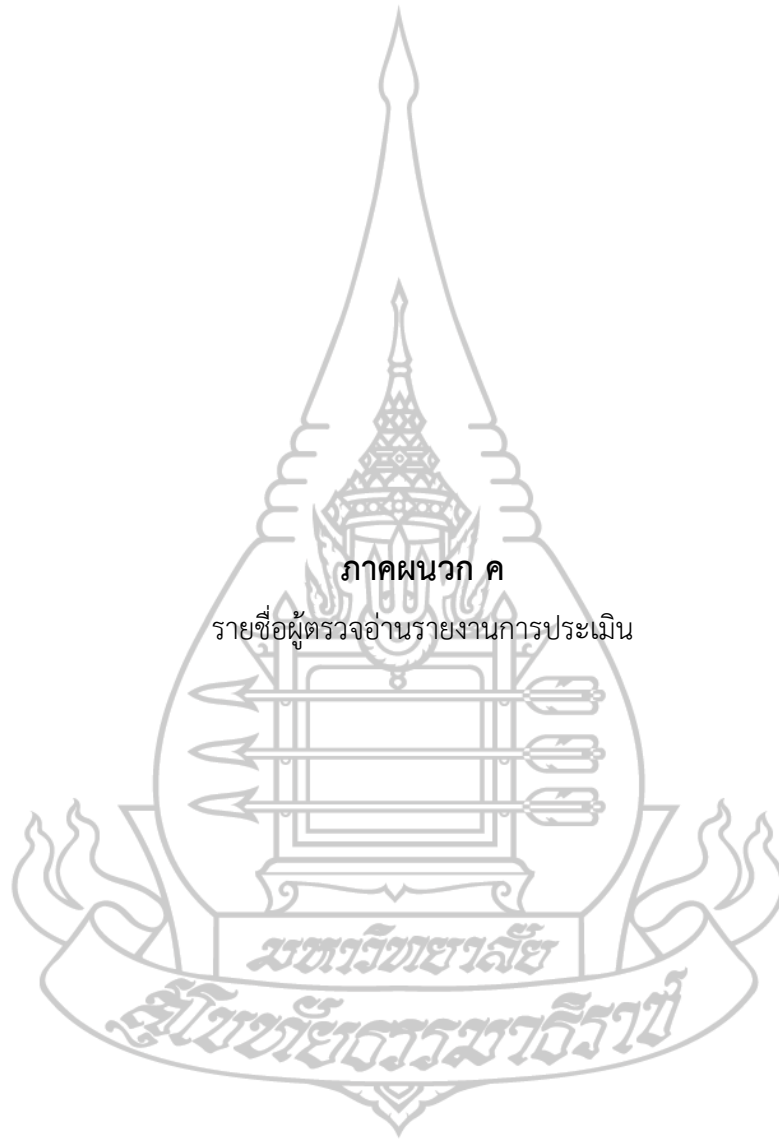
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1.ดร.วรวิษ ภาสวาสุวัต	ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน)
2.ดร.นภาพร ส่งแสง	ตำแหน่งหัวหน้าสำนักประเมินและรับรอง
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน)
3.นางสาวอารดี เจียรนัยกูร	ตำแหน่งหัวหน้าภารกิจประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
(องค์การมหาชน)

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน

รายชื่อผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก

นักวิชาการ ภารกิจประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการขั้นพื้นฐาน

- 1.นายทินกฤต อรรถโกวิทชาติรี
- 2.นางสาวสรกมล สุมนเดมีย์
- 3.นางลดารัตน์ ศศิธร
- 4.นางสาวสิริธร ดีผาย
- 5.นางสาวประกายดาว แก้วชัยเถร
- 6.นางสาวอาทิตยา ปะทีเก
- 7.นางสาวเลิศศิริ เตโชภิววัฒนกุล
- 8.นางสาววันเพ็ญ บุตรพรหม
- 9.นางสาวพรทิพย์ พูลปั้น
- 10.นายธัญชัย ไชยหงษ์
- 11.นางสาวพิมพ์พร ธิระโต
- 12.นางสาวพรพิมล ปาวงค์
- 13.นางสาวพรวัลย์ เบญจรัตน์ศิริโชติ
- 14.นางสาวสุภาพร ศิริฉัตร
- 15.นางปรียนันท์ ไกรวินจิตดี
- 16.นางสาวชวาลา ไชยฤทธิ์

ผู้แทนนิติบุคคล หน่วยกำกับการประเมินคุณภาพนอก

- 1.บริษัท กรุงเทพมหานครประเมิน จำกัด
- 2.บริษัท การศึกษาก้าวหน้า จำกัด
- 3.บริษัท วัชริตประเมินคุณภาพสถานศึกษา จำกัด
- 4.บริษัท สุรนารีการประเมิน จำกัด
- 5.ห้างหุ้นส่วนจำกัด พัฒนวิทยา
- 6.ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยู พี การประเมินคุณภาพ
- 7.ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหสิกขมาตร
- 8.บริษัท ทริปปเปล เอ ประเมินคุณภาพการศึกษา จำกัด
- 9.ห้างหุ้นส่วนจำกัด ขอนแก่นการประเมินคุณภาพการศึกษา
- 10.ห้างหุ้นส่วนจำกัด บุชรินทร์การประเมิน
- 11.ห้างหุ้นส่วนจำกัด มิตรประเมิน

12. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหการประเมินคุณภาพ
13. บริษัท ฉัตรเพชรการประเมิน จำกัด
14. บริษัท นครินทร์การประเมิน จำกัด
15. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เค พี การประเมิน
16. ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิจัยการประเมิน 2003
17. ห้างหุ้นส่วนจำกัด จีเอส การประเมิน
18. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เรวดีการประเมินและวิจัย

ที่ อว.0602.16 (ว) / 503

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

4 กรกฎาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

ด้วยนางสาวบุษจรี ชมยินดี นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา วิชาเอกการประเมินการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยการเก็บข้อมูลจากนักวิชาการภารกิจ ประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 - 2 จำนวน 17 คน ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับการประเมิน คุณภาพภายนอกและบุคลากรหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอก (ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน) จำนวน 3 หน่วย ๆ ละ 6 คน รวมจำนวน 18 คน ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นการรบกวนเวลาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ ภาพ. 1 - 2 ผู้แทนนิติบุคคลหน่วยกำกับการประเมินคุณภาพภายนอกและบุคลากรของหน่วยกำกับฯ จึงขอเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 7 - 9 กรกฎาคม 2566

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

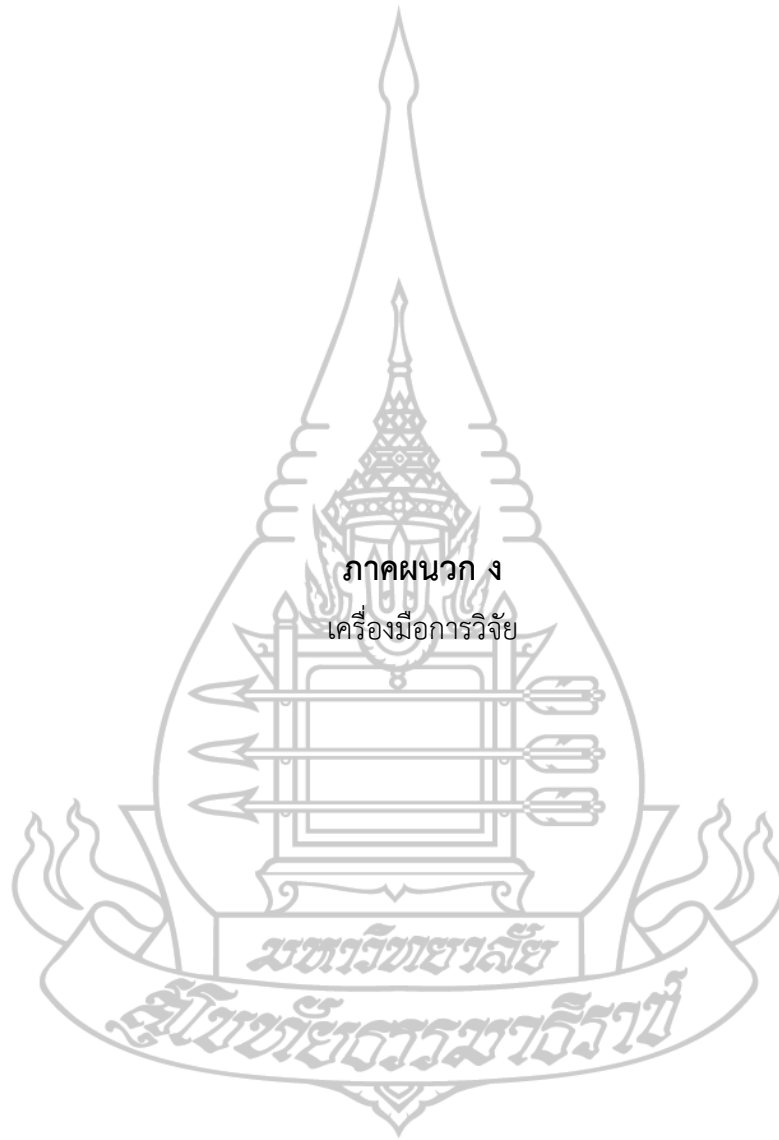
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 089-266-9415

ภาคผนวก ง
เครื่องมือการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒราชภัฏ

ศรีนครินทรวิโรฒราชภัฏ

ประเด็นคำถามเพื่อใช้ประกอบการสนทนากลุ่มสำหรับผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group Interview)
การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประเด็นคำถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงขอความร่วมมือจากท่านแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง

ข้อที่	คำถาม
1	ในทัศนะของท่าน ท่านคิดว่ามาตรฐานทั้ง 4 มาตรฐาน มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
มาตรฐานที่ 1 ความตรงของการประเมินตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่ สมศ. กำหนด	
2	ตัวชี้วัดที่ 1.1 การประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
3	ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้อง สมบูรณ์ของกระบวนการประเมิน	
4	ตัวชี้วัดที่ 2.1 กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาตรฐาน และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
5	ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
6	ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
7	ตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลเทียบกับมาตรฐานการประเมิน และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
มาตรฐานที่ 3 ประสิทธิภาพของการประเมิน	

ข้อที่	คำถาม
8	ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานการประเมิน และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
9	ตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของข้อเสนอแนะ	
10	ตัวชี้วัดที่ 4.1 ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
11	ตัวชี้วัดที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ และรายการพิจารณา ท่านมีความเห็นอย่างไร เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
12	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม มีความเหมาะสมและสามารถประเมินผลได้หรือไม่

แบบประเมินตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

1.แบบประเมินชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

2.ขอความกรุณาทำแบบประเมินชุดนี้ตามสภาพจริง เพื่อที่จะทำให้การวิจัยครั้งนี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

นางสาวนุชจรี ชมยินดี

นักศึกษาระดับปริญญาโท

แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ-สกุล

ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 : ขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของมาตรฐาน ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 10 ตัวชี้วัด รายการพิจารณาเกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวมโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อให้ได้ข้อมูลนำไปปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
1	มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
2	ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
3	1.เนื้อหาของรายงานการประเมินมีการตรวจสอบและยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษา	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
4	2.เนื้อหาของรายงานการประเมินมีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
5	3.เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลสะท้อนจุดเด่น จุดควรพัฒนาของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมิน 'ได้แก่' ปัจจัยภายในสถานศึกษาและปัจจัยภายนอกสถานศึกษา	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม

ที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
6	4.เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
7	5.เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพตามบริบทของสถานศึกษาและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
8	6.การประเมินเพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
9	ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
10	1.การประเมินได้พิจารณาตามมาตรฐานและเกณฑ์การพิจารณาที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
11	2.การประเมินได้พิจารณาการบรรลุเป้าหมายผลการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
12	3.การประเมินได้พิจารณาพัฒนาการอย่างต่อเนื่องของผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของ	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ.....

ที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
	สถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ ไม่เหมาะสม
13	4.การประเมินได้พิจารณาแบบอย่างที่ดี หรือนวัตกรรมของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสมควร
14	มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
15	ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสมบูรณ์ของการประเมิน และกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
16	1.ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นจากการวิเคราะห์รายงานประเมินผลตนเองที่เป็นรายงานประจำปีและข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานที่ประเมินในทุกมาตรฐาน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
17	2.ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นจากกระบวนการรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ทั้งการสังเกต การสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสารได้ สอดคล้องกับเกณฑ์การ พิจารณา และมาตรฐานที่ประเมิน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
18	3.ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม อาทิ ผู้บริหาร นักเรียน อาจารย์	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม

ที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
	กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง สมาคม ศิษย์เก่า ชุมชน	
19	4.ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้มาจาก การวางแผนและกำหนดขนาดของผู้ให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมและเข้าถึงสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษาที่ประเมิน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
20	ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
21	1.มีข้อมูลพื้นฐานและบริบทสำคัญของสถานศึกษาที่แสดงถึงสภาพการดำเนินงานที่เอื้อต่อกระบวนการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนตามรูปแบบที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
22	2.มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมินของมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
23	3.มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมินของมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
24	4.มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมินคุณภาพภายนอกของมาตรฐาน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ.....

ที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
	กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหาร สถานศึกษาถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ ไม่เหมาะสม
25	ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ ข้อมูล	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
26	1.การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของ สถานศึกษาในมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
27	2.การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของ สถานศึกษาในมาตรฐานการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
28	3.การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของ สถานศึกษาในมาตรฐานกระบวนการบริหารและ การจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาถูกต้อง ตาม หลักเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
29	ตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการ วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา เทียบกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
30	1.การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงาน ของสถานศึกษาในมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน และสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม

ที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
31	2.การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
32	3.การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
33	มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
34	ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานการประเมิน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
35	1.มีการเขียนเรียงเรียง ความเป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่กำลังสื่อถึง	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
36	2.มีการเขียนสื่อความหมายที่ชัดเจน เข้าใจง่าย	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
37	3.มีการใช้ภาษาเหมาะสม ถูกต้องตามหลักภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น

ที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
		ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
38	4.มีการเขียนสภกคคำที่ถูกต้อง	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
39	5.มีโครงสร้างและรูปแบบตามที่ สมศ.กำหนด	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
40	ตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
41	1.มีหนังสือยืนยันการยอมรับหรือไม่ยอมรับผลการประเมินและข้อเสนอแนะในร่างรายงานการประเมินจากสถานศึกษา	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
42	2.ผลการประเมินสะท้อนจุดเด่นตามบริบทของสถานศึกษา	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
43	3.ผลการประเมินสะท้อนจุดที่ควรพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
44	4.ผลการประเมินสะท้อนทิศทางการพัฒนาในอนาคตตามบริบทของสถานศึกษา	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น

ที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
		ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
45	มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
46	ตัวชี้วัดที่ 4.1 ความเป็นไปได้ของการนำ ข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
47	1.มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมิน คุณภาพภายนอกมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมา วิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
48	2.มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมิน คุณภาพภายนอกมาตรฐานการจัดการเรียนการ สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาวิเคราะห์ เพื่อให้ ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติ ได้	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
49	3.มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมิน คุณภาพภายนอกมาตรฐานกระบวนการบริหาร และการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามา วิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
50	4.มีข้อเสนอแนะเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม

ที่	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
51	ตัวชี้วัดที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
รายการพิจารณา		ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ
52	1. ข้อเสนอแนะตรงประเด็นปัญหาของสถานศึกษา	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
53	2. ข้อเสนอแนะสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
54	3. ข้อเสนอแนะสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
55	4. ข้อเสนอแนะสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาได้	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม
56	เกณฑ์การตัดสินคุณภาพรายงานในภาพรวม - ค่าเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป และทุกตัวชี้วัดมีคะแนนระดับดีขึ้นไป	☐ เหมาะสม ☐ เหมาะสมแต่ควรปรับแก้ไขเป็น ข้อเสนอแนะ..... ☐ ไม่เหมาะสม

แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 : รหัสสถานศึกษา..... ชื่อสถานศึกษา.....

สังกัด..... จังหวัด.....

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมายในมาตรฐานการประเมิน โดยทำเครื่องหมาย = ถูกต้อง หรือ = ไม่ถูกต้อง

ตอนที่ 2 : มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก

- เนื้อหาของรายงานการประเมินมีการตรวจสอบและยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษา
- เนื้อหาของรายงานการประเมินมีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด
- เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลสะท้อนจุดเด่น จุดควรพัฒนาของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมิน ได้แก่ ปัจจัยภายในสถานศึกษาและปัจจัยภายนอกสถานศึกษา
- เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
- เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพตามบริบทของสถานศึกษาและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
- การประเมินเพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน

สรุป : ดีมาก (6 ข้อ) ดี (4-5 ข้อ) พอใช้ (2-3 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

- การประเมินได้พิจารณาตามมาตรฐานและเกณฑ์การพิจารณาที่ สมศ. กำหนด
- การประเมินได้พิจารณาการบรรลุเป้าหมายผลการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การประเมินได้พิจารณาพัฒนาการอย่างต่อเนื่องของผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การประเมินได้พิจารณาแบบอย่างที่ดี หรือนวัตกรรมของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสมบูรณ์ของการประเมินและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นจากการวิเคราะห์รายงานประเมินผลตนเองที่เป็นรายงานประจำปีและข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานที่ประเมินในทุกมาตรฐาน
- ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นจากกระบวนการรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ทั้งการสังเกต การสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสารได้สอดคล้องกับเกณฑ์การ พิจารณา และ มาตรฐานที่ประเมิน
- ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม อาทิ ผู้บริหาร นักเรียน อาจารย์ กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง สมาคม ศิษย์เก่า ชุมชน
- ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นจากการวางแผนและกำหนดขนาดของผู้ให้ ข้อมูลอย่างเหมาะสมและเข้าถึงสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษาที่ประเมิน

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล

- มีข้อมูลพื้นฐานและบริบทสำคัญของสถานศึกษาที่แสดงถึงสภาพการดำเนินงานที่เอื้อต่อ กระบวนการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนตามรูปแบบที่ สมศ. กำหนด
- มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผล การประเมินของมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผล การประเมินของมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกต้องตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผล การประเมินคุณภาพภายนอกของมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหาร สถานศึกษาถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาใน มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาใน มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาใน มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (3 ข้อ) ดี (2 ข้อ) พอใช้ (1 ข้อ) ปรับปรุง (0 ข้อ)

ตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาเทียบกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

- การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาใน มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน และสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาใน มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาใน มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (3 ข้อ) ดี (2 ข้อ) พอใช้ (1 ข้อ) ปรับปรุง (0 ข้อ)

มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานการประเมิน

- มีการเขียนเรียบเรียง ความเป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่กำลังสื่อถึง
- มีการเขียนสื่อความหมายที่ชัดเจน เข้าใจง่าย
- มีการใช้ภาษาเหมาะสม ถูกต้องตามหลักภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
- มีการเขียนสะกดคำที่ถูกต้อง
- มีโครงสร้างและรูปแบบตามที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (5 ข้อ) ดี (4 ข้อ) พอใช้ (2-3 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

ตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน

- มีหนังสือยืนยันการยอมรับหรือไม่ยอมรับผลการประเมินและข้อเสนอแนะในร่างรายงานการประเมินจากสถานศึกษา
- ผลการประเมินสะท้อนจุดเด่นตามบริบทของสถานศึกษา
- ผลการประเมินสะท้อนจุดที่ควรพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา
- ผลการประเมินสะท้อนทิศทางการพัฒนาในอนาคตตามบริบทของสถานศึกษา

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ

ตัวชี้วัดที่ 4.1 ความเป็นไปได้ของการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ

- มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้
- มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้
- มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้
- มีข้อเสนอแนะเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

ตัวชี้วัดที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ

- ข้อเสนอแนะตรงประเด็นปัญหาของสถานศึกษา
- ข้อเสนอแนะสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก
- ข้อเสนอแนะสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- ข้อเสนอแนะสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาได้

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

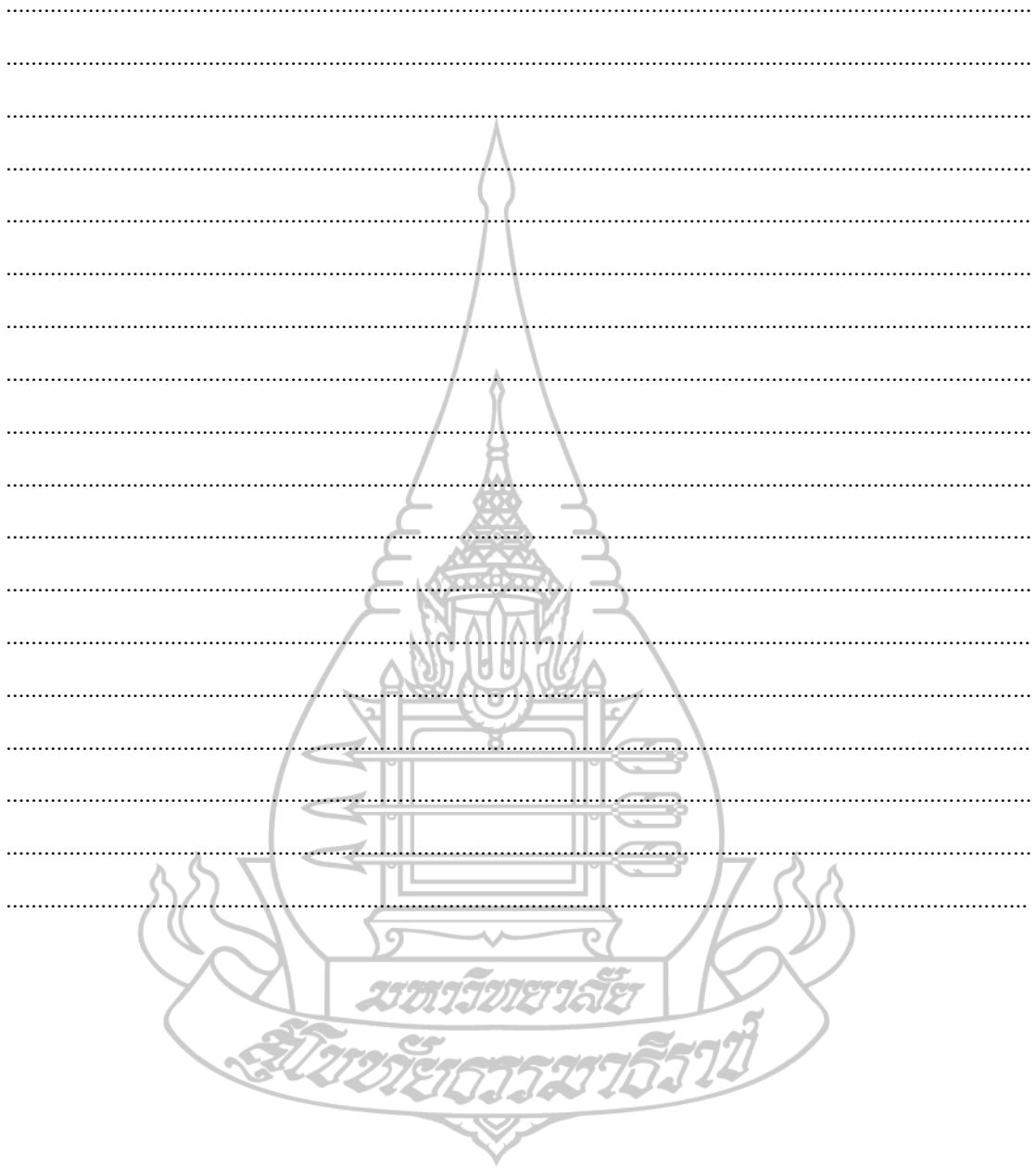
ตอนที่ 3 : แบบสรุปผลการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา
ชื่อสถานศึกษา.....รหัสสถานศึกษา.....
สังกัด.....จังหวัด.....

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ผลประเมิน
มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน	
ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก	
ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	
มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน	
ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสมบูรณ์ของการประเมินและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล	
ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล	
ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาเทียบกับ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด	
มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน	
ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานผลการประเมิน	
ตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน	
มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ	
ตัวชี้วัดที่ 4.1 ความเป็นไปได้ของการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ	
ตัวชี้วัดที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ	
คะแนนรวม	
ค่าเฉลี่ยผลการประเมิน คะแนนรวม / 10	

* ระดับคะแนน ดีมาก = 4 คะแนน ดี = 3 คะแนน พอใช้ = 2 คะแนน ปรับปรุง = 1 คะแนน

ผลการพิจารณาโดยผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน
☐ รับรอง (ค่าเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป และทุกตัวชี้วัดมีคะแนนระดับดีขึ้นไป) ☐ ไม่รับรอง
<p style="text-align: right;">ลงนาม..... (.....) ผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน วันที่ตรวจอ่าน/...../.....</p>

ตอนที่ 4 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำอธิบายประกอบการใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ความเป็นมา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” จึงได้จัดทำคำอธิบายประกอบการใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยคำอธิบายในแต่ละมาตรฐาน สำหรับใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา เพื่อการยกระดับคุณภาพรายงาน นอกจากนี้คำอธิบายประกอบการใช้แบบพิจารณาคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินและผู้ประเมินภายนอกในการตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก และจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก และคำอธิบายประกอบการใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและยังเป็นประโยชน์สำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของคำอธิบายประกอบการใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

2.1 เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมิน สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ประเมินภายนอกในการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการตรวจสอบคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

2.3 เพื่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะได้มีความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับแนวทางการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกตามตัวชี้วัดที่กำหนด

คำอธิบายประกอบการใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

☞ มาตรฐานที่ 1 ความเหมาะสมของการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ประเมินสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก

- เนื้อหาของรายงานการประเมินมีการตรวจสอบและยืนยันสภาพจริงในการดำเนินงานของสถานศึกษา
- เนื้อหาของรายงานการประเมินมีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด
- เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลสะท้อนจุดเด่น จุดควรพัฒนาของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์สถานศึกษาจากผลการประเมิน ได้แก่ ปัจจัยภายในสถานศึกษาและปัจจัยภายนอกสถานศึกษา
- เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยเสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
- เนื้อหาของรายงานการประเมินช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพตามบริบทของสถานศึกษาและประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
- การประเมินเพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน

สรุป : ดีมาก (6 ข้อ) ดี (4-5 ข้อ) พอใช้ (2-3 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

☞ คำอธิบายประกอบการพิจารณา

ความเหมาะสมของการประเมิน หมายถึง การประเมินที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด รวมทั้งวิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต้องสามารถวัดตัวชี้วัดที่ต้องการวัดได้จริง

การตรวจสอบและยืนยันสภาพจริง หมายถึง การตรวจสอบและประเมินจากข้อมูลปฐมภูมิ ผู้ประเมินใช้วิธีการสังเกตหรือสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือศึกษาจากรายงานการประเมินตนเอง หรือศึกษาจากเอกสารอื่นๆ โดยเอกสารจะต้องเป็นเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติงานจริงหรือเป็นเอกสาร

ที่รับการรับรองความถูกต้องจากสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อแสดงถึงการประเมินจากสภาพจริงหรือการประเมินเชิงประจักษ์

มาตรฐาน หมายถึง มาตรฐานคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งการประเมินเป็น 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ และมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อมูลที่สะท้อนจุดเด่น/จุดควรพัฒนา หมายถึง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก สามารถเขียนอธิบายถึงผลสำเร็จ/จุดควรพัฒนาของสถานศึกษาในรายงานการประเมิน และจุดเด่น / จุดที่ควรพัฒนาต้องสอดคล้องกับผลการประเมินและข้อเสนอแนะ

ปัจจัยภายในสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ เช่น บุคลากร นักเรียน หลักสูตร วิธีการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การจัดการและทรัพยากรต่างๆ ที่อยู่ในสถานศึกษาและส่งผลกระทบต่อพัฒนาการการศึกษาของสถานศึกษา

ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ชุมชนภายนอกสถานศึกษา ครอบครัวของผู้เรียน สภาพเศรษฐกิจและสังคม นโยบายทางการศึกษา นโยบายของรัฐบาล เป็นต้น ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนาคุณภาพ หมายถึง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก มีการระบุวิธีการดำเนินการของสถานศึกษาที่จะใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

บริบทของสถานศึกษา หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษา เพื่อให้เข้าใจที่ตั้งอยู่ของสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษา ข้อจำกัดของสถานศึกษา สังคมรอบข้างของสถานศึกษา เช่น สถานศึกษาที่ตั้งอยู่บนภูเขา ชุมชนโดยรอบเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบอาชีพด้วยการทำไร่ ล่าสัตว์ และมีรายได้ต่ำ เป็นต้น

รายงานผลการจัดการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชน หมายถึง ผลการประเมินมีความถูกต้องและเป็นไปตามรูปแบบที่ สมศ. กำหนด และสามารถนำเสนอผลการประเมินผ่านทางระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก (ระบบ AUTOMATED QA)

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ประเมินตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

- การประเมินได้พิจารณาตามมาตรฐานและเกณฑ์การพิจารณาที่ สมศ. กำหนด
- การประเมินได้พิจารณาการบรรลุเป้าหมายผลการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การประเมินได้พิจารณาพัฒนาการอย่างต่อเนื่องของผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของ สถานศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การประเมินได้พิจารณาแบบอย่างที่ดี หรือนวัตกรรมของสถานศึกษาเป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

คำอธิบายประกอบการพิจารณา

หลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด หมายถึง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกได้ เป็นไปตามประกาศ สมศ. ที่ 32/2565 เรื่อง กรอบแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพ ภายนอกภายใต้สถานการณ์จำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) (ฉบับปรับปรุง)

เป้าหมายการดำเนินงานของสถานศึกษา หมายถึง การประเมินได้มีการพิจารณาเป้าหมาย ตามแผนการดำเนินการของสถานศึกษา ว่ามีการกำหนดค่าเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตาม บริบทสถานศึกษาและมีการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินการตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

พัฒนาการอย่างต่อเนื่อง หมายถึง การประเมินได้มีการพิจารณาผลการดำเนินการตามที่ สถานศึกษากำหนดต่อเนื่อง 3 ปีการศึกษา เช่น ผลการทดสอบระดับชาติ (O-net) สูงขึ้นต่อเนื่อง ตลอด 3 ปีการศึกษา

แบบอย่างที่ดี หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่นำไปดำเนินการจนทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในระดับต้นสังกัดหรือ หน่วยงานที่กำกับชั้นแรก เช่น ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ เขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด เป็นต้น

นวัตกรรม หมายถึง กระบวนการ วิธีการ สิ่งประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่ยังไม่เคยมีมาก่อน หรือเป็นการนำมาดัดแปลง พัฒนาจากเดิมให้ดีขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน หรือการ บริหารจัดการศึกษาจนส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนโดยรวมมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

มาตรฐานที่ 2 ความถูกต้องของผลการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ความสมบูรณ์ของการประเมินและกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นมาจากการวิเคราะห์รายงานประเมินผลตนเองที่เป็นรายงานประจำปีและข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานที่ประเมินในทุกมาตรฐาน

ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นมาจากการรวบรวมข้อมูลหลายวิธี ทั้งการสังเกต การสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสารได้สอดคล้องกับเกณฑ์การ พิจารณาและมาตรฐานที่ประเมิน

ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นมาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม อาทิ ผู้บริหาร นักเรียน อาจารย์ กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง สมาคม ศิษย์เก่า ชุมชน

ผลการประเมินมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นได้ว่าเป็นมาจากการวางแผนและกำหนดขนาดของผู้ให้ข้อมูลอย่างเหมาะสมและเข้าถึงสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษาที่ประเมิน

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

คำอธิบายประกอบการพิจารณา

ความถูกต้องของผลประเมิน หมายถึง ผลการประเมินมีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด ให้ข้อมูลที่นำเชื่อถือได้

การวิเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง หมายถึง การกลั่นกรองข้อเท็จจริงและข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเองเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสกัดสาระสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศออกมา เพื่อใช้สนับสนุนการประเมินผล การตัดสินใจ การปรับปรุง ซึ่งการวิเคราะห์มักเกี่ยวข้องกับการหาความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาตรฐานความถูกต้องเหมาะสมของกรวัด การเก็บข้อมูล คุณภาพของเครื่องมือ ซึ่งควรมีการระบุในแบบบันทึกภาคสนาม (Field Note) หรือรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล

- มีข้อมูลพื้นฐานและบริบทสำคัญของสถานศึกษาที่แสดงถึงสภาพการดำเนินงานที่เอื้อต่อกระบวนการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนตามรูปแบบที่ สมศ. กำหนด
- มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมินของ **มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน** ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมินของ **มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- มีข้อมูลผลการดำเนินการของสถานศึกษาที่นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ **มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา** ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

คำอธิบายประกอบการพิจารณา

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข หรืออาจเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข

ผลการดำเนินการของสถานศึกษา นำไปสู่การพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพของผลการประเมิน หมายถึง การนำผลการประกันคุณภาพภายใน ที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด ตามบริบทของสถานศึกษา มาประกอบการพิจารณาตามเกณฑ์แต่ละด้านที่ สมศ. กำหนด เพื่อยืนยันถึงความสำเร็จในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน และความเชื่อมโยงระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก

ตัวชี้วัดที่ 2.3 ความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (3 ข้อ) ดี (2 ข้อ) พอใช้ (1 ข้อ) ปรับปรุง (0 ข้อ)

คำอธิบายประกอบการพิจารณา

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นตัวเลข หรือ อาจเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ใช่ตัวเลข

การวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา หมายถึง ผู้ประเมินภายนอกมีการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ตามเกณฑ์การพิจารณาตามที่ สมศ.กำหนดถูกต้องและ ครบถ้วน ในแต่มาตรฐาน

ตัวชี้วัดที่ 2.4 การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาเทียบกับ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

- การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานคุณภาพของ ผู้เรียนและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สม ศ. กำหนด
- การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด
- การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาในมาตรฐานกระบวนการ บริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาและสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอก ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (3 ข้อ) ดี (2 ข้อ) พอใช้ (1 ข้อ) ปรับปรุง (0 ข้อ)

คำอธิบายประกอบการพิจารณา

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา หมายถึง ผู้ประเมินภายนอกแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ตามเกณฑ์การพิจารณาตามที่ สมศ. กำหนดถูกต้อง ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 3 อรรถประโยชน์จากการประเมิน

ตัวชี้วัดที่ 3.1 ความชัดเจนและถูกต้องของรายงานการประเมิน

- มีการเขียนเรียงเรียง ความเป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่กำลังสื่อถึง
- มีการเขียนสื่อความหมายที่ชัดเจน เข้าใจง่าย
- มีการใช้ภาษาเหมาะสม ถูกต้องตามหลักภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
- มีการเขียนสะกดคำที่ถูกต้อง
- มีโครงสร้างและรูปแบบตามที่ สมศ. กำหนด

สรุป : ดีมาก (5 ข้อ) ดี (4 ข้อ) พอใช้ (2-3 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

คำอธิบายประกอบการพิจารณา

อรรถประโยชน์จากการประเมิน หมายถึง ผลของการประเมินใช้ข้อมูลตรงตามที่ใช้ผลการประเมินอย่างรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้จริง

มีโครงสร้างและรูปแบบตามที่ สมศ. กำหนด หมายถึง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มีโครงสร้างของรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ตามแบบฟอร์ม CO-04-2 : รายงานการประกันคุณภาพภายนอก : ผลการประเมิน SAR ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 การศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ CO-09-2 : รายงานการประกันคุณภาพภายนอก : ผลการตรวจเยี่ยมภายใต้สถานการณ์ COVID-19 (การตรวจเยี่ยมผ่านทางระบบวิธีการอิเล็กทรอนิกส์)

รวมทั้ง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดำเนินการได้ถูกต้องตาม “คู่มือการจัดทำและตรวจอ่านรายงานและเอกสารประกอบการประกัน
คุณภาพภายนอก ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 การศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บริบทของสถานศึกษา หมายถึง รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก มีคำ ข้อความที่สื่อ
ให้เข้าใจถึงสถานการณ์แวดล้อมของสถานศึกษา ข้อจำกัดในการจัดการศึกษาและสังคมรอบข้าง โดย
เรียบเรียง อธิบายความเป็นเหตุเป็นเป็นผลได้อย่างชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 3.2 ความเป็นประโยชน์และการเป็นที่ยอมรับของรายงานการประเมิน

- มีหนังสือยืนยันการยอมรับหรือไม่ยอมรับผลการประเมินและข้อเสนอแนะในร่างรายงาน
การประเมินจากสถานศึกษา
- ผลการประเมินสะท้อนจุดเด่นตามบริบทของสถานศึกษา
- ผลการประเมินสะท้อนจุดที่ควรพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา
- ผลการประเมินสะท้อนทิศทางการพัฒนาในอนาคตตามบริบทของสถานศึกษา

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

๕ คำอธิบายประกอบการพิจารณา

หนังสือยืนยันการยอมรับหรือไม่ยอมรับผลการประเมินและข้อเสนอแนะในร่างรายงาน
การประเมินจากสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา รูปแบบ
รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก ข้อมูลพื้นฐาน บริบทของสถานศึกษา และผลการประเมิน
และผู้บริหารสถานศึกษาลงนามรับรองในหนังสือยืนยันการยอมรับหรือไม่ยอมรับผลการประเมินและ
ข้อข้อเสนอแนะตามแบบฟอร์มของ สมศ.

ผลประเมินสะท้อนจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา หมายถึง ผลการประเมินมีความสอดคล้อง
กับจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาในแต่ละมาตรฐาน

ผลการประเมินสะท้อนทิศทางการพัฒนา หมายถึง ผลการประเมินมีความสอดคล้องกับ
การให้ข้อเสนอแนะที่ต้องระบุวิธีการหรือแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในทางปฏิบัติได้จริง
(ประหยัด คุ่มค่า เหมาะสม) ความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้นๆ พร้อมกับบอกว่า ใคร ทำ
อะไร ทำอย่างไร พร้อมยกตัวอย่างให้เกิดความชัดเจน

มาตรฐานที่ 4 ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ

ตัวชี้วัดที่ 4.1 ความเป็นไปได้ของการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ

- มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินคุณภาพภายนอก **มาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน** มาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้
- มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินคุณภาพภายนอก **มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** มาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้
- มีการนำข้อมูลสารสนเทศและผลการประเมินคุณภาพภายนอก **มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ** ของผู้บริหารสถานศึกษา มาวิเคราะห์ เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม สามารถนำไปปฏิบัติได้
- มีข้อเสนอแนะเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

คำอธิบายประกอบการพิจารณา

ความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ หมายถึง ข้อเสนอแนะมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติจริง ประหยัด คุ่มค่า เหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้ให้ข้อมูล

ข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม หมายถึง ข้อเสนอแนะที่เขียนในเชิงพฤติกรรมโดยคำนึงถึงความต้องการของสถานศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้นๆ พร้อมทั้งบอกว่า ใคร ทำอะไร ทำอย่างไร พร้อมยกตัวอย่างให้เกิดความชัดเจน

สารสนเทศ หมายถึง ผลลัพธ์จากการนำเอาข้อมูลที่สังเกตและบันทึกไว้มาทำการจัดการข้อมูล ประมวลผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และแปลความหมาย แล้วเลือกนำเสนอขึ้นเป็นสารสนเทศ หรือข้อความรู้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานสำหรับตัดสินใจปฏิบัติการต่างๆ

ตัวชี้วัดที่ 4.2 ความสมเหตุสมผลของข้อเสนอแนะ

- ข้อเสนอแนะตรงประเด็นปัญหาของสถานศึกษา
- ข้อเสนอแนะสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก
- ข้อเสนอแนะสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- ข้อเสนอแนะสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาได้

สรุป : ดีมาก (4 ข้อ) ดี (3 ข้อ) พอใช้ (2 ข้อ) ปรับปรุง (0-1 ข้อ)

คำอธิบายประกอบการพิจารณา

ข้อเสนอแนะ หมายถึง รายงานการประเมินที่มีการระบุข้อเสนอแนะที่เขียนอธิบายในเชิงพฤติกรรมโดยคำนึงถึงความต้องการของสถานศึกษา สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้นๆ พร้อมทั้งบอกว่า ใคร ทำอะไร ทำอย่างไร พร้อมยกตัวอย่างให้เกิดความชัดเจน

ข้อเสนอแนะสามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ หมายถึง รายงานการประเมินระบุข้อเสนอแนะที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่มีความเหมาะสม โดยต้องระบุวิธีการดำเนินการ (How to) ให้กับสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีความเป็นไปได้ต่อการปฏิบัติ เพื่อให้สถานศึกษานำไปดำเนินการ โดยอาจสังเคราะห์และสรุปวิธีการจากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคลหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญ ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีความเหมาะสม

เกณฑ์การแปลผลการประเมิน

การแปลความหมายของคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด โดยเปรียบเทียบกับคะแนนเต็ม 4 ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ระดับคะแนน
ระดับดีมาก	4 คะแนน
ระดับดี	3 คะแนน
ระดับพอใช้	2 คะแนน
ระดับปรับปรุง	1 คะแนน

การคิดค่าเฉลี่ยผลการประเมิน คือ นำคะแนนของผลการประเมินในแต่ละตัวชี้วัด จำนวน 10 ตัวชี้วัด มาบวกรวมกันจะได้คะแนนรวม และนำผลคะแนนรวมหารด้วย 10 จะได้ค่าเฉลี่ยของผลการประเมิน ดังนี้

$$\frac{\text{ค่าเฉลี่ยของผลการประเมิน}}{10} = \frac{\text{คะแนนรวม}}{10}$$

ผลการพิจารณาโดยผู้ตรวจอำนวยการประเมิน มี 2 ตัวเลือก คือ รับรอง และไม่รับรอง ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาผลการรับรอง ได้แก่

1. มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมิน 3.00 ขึ้นไป และ
2. ทุกตัวชี้วัดมีคะแนนระดับดีขึ้นไป

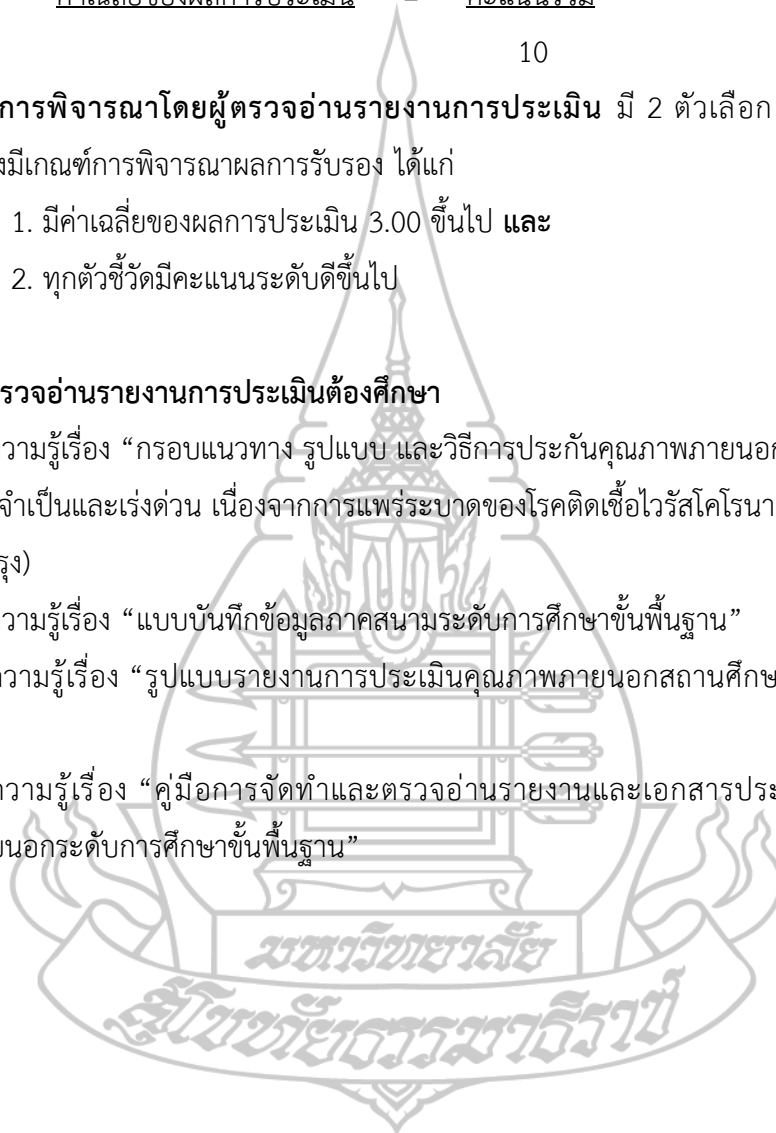
ความรู้ที่ผู้ตรวจอำนวยการประเมินต้องศึกษา

1. ความรู้เรื่อง “กรอบแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประกันคุณภาพภายนอกภายใต้สถานการณ์จำเป็นและเร่งด่วน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) (ฉบับปรับปรุง)

2. ความรู้เรื่อง “แบบบันทึกข้อมูลภาคสนามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

3. ความรู้เรื่อง “รูปแบบรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. ความรู้เรื่อง “คู่มือการจัดทำและตรวจอ่านรายงานและเอกสารประกอบการประกันคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

**แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคุณภาพมาตรฐานใน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ตรวจอ่านรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบประเมิน เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากท่านไปวิเคราะห์และปรับปรุงแบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ต่อไป

คำตอบ ความคิดเห็นที่แท้จริงของท่านจะมีคุณค่าต่องานวิจัยนี้เป็นอย่างยิ่ง และผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่าน เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และจะเก็บไว้เป็นความลับ การรายงานผลการวิจัยจะรายงานผลเป็นภาพรวมตามความมุ่งหมายของการวิจัยเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านในการร่วมมือตอบแบบประเมินมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวนุชจรี ชมยินดี

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

วิชาเอกการประเมินการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคุณภาพมาตรฐานใน 4 ด้าน คือ ความเป็น
ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง

คำชี้แจง ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคุณภาพมาตรฐานใน 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์
ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความ
คิดเห็นของท่าน ซึ่งการตอบในแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษา ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา มีความเป็นประโยชน์
ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษา ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา มีความเป็นประโยชน์
ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษา ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา มีความเป็นประโยชน์
ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษา ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา มีความเป็นประโยชน์
ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง แบบประเมินผลการใช้ตัวชี้วัดคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก
สถานศึกษา ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด รายการพิจารณา มีความเป็นประโยชน์
ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับ				
		น้อยสุด -> มากสุด				
		1	2	3	4	5
ความเป็นประโยชน์						
1	แบบประเมินคุณภาพรายงานฯ ช่วยให้ได้ออกคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับแก้รายงานการประเมินเป็นรายสถานศึกษา					
2	แบบประเมินคุณภาพรายงานฯ ช่วยให้ท่านมีความชัดเจนในการดำเนินการ					
3	แบบประเมินคุณภาพรายงานฯ ส่งผลให้รายงานการประเมินมีชัดเจนและถูกต้อง					
4	แบบประเมินคุณภาพรายงานฯ ช่วยพัฒนาทักษะในการประเมินคุณภาพรายงาน					
ความเป็นไปได้						
1	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					
2	ผลที่ได้จากการใช้แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ มีความคุ้มค่าทั้งในด้านงบประมาณและเวลา					
3	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ สามารถทำความเข้าใจได้ง่าย ไม่ยุ่งยากและซับซ้อนเกินไป					
ความเหมาะสม						
1	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ มีความเหมาะสมกับการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก					
2	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ มีความเหมาะสมกับระบบการรับรองรายงาน					
3	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ช่วยให้รายงานการประเมินมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก					
4	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ช่วยให้ประเมินตามระบบหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด					
5	การดำเนินการประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน และก่อให้เกิดความเสียหาย					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับ				
		น้อยสุด -> มากสุด				
		1	2	3	4	5
ความถูกต้อง						
1	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ช่วยให้การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สมศ. กำหนด					
2	สารสนเทศที่ได้จากการดำเนินการตามแบบประเมินคุณภาพรายงานฯ มีความครอบคลุมเพียงพอต่อการนำไปใช้ตัดสินใจในการเสนอรับรองรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก					
3	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ ที่พัฒนามีความถูกต้องไม่ขัดกับความมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก					
4	แบบประเมินคุณภาพรายงานการประเมินฯ สามารถตัดสินผลของคุณภาพรายงานการประเมินได้อย่างถูกต้อง					
5	วิธีการตัดสินผลของแบบประเมินคุณภาพรายงานฯ มีความถูกต้อง					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านอย่างยิ่งที่กรุณาสละเวลาตอบแบบประเมิน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนุชจรี ชมยินดี
วัน เดือน ปี เกิด	26 ธันวาคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเอกการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงาน	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
ตำแหน่ง	นักวิชาการ ภารกิจประเมินและรับรองสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2

